

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 700.

A vihar.

Budapest, május 21.

Az erőszak tehát megindult s most már utjában fel nem tartóztatható. Nagy viharban indult meg s nem hiszszük, hogy nagy békekességhez vezetne. Aminek első stációja az, hogy gróf Tisza István kezébe adja a vezetés hatalmát, annak végső állomása sem lehet a béke és megnyugvás. Gróf Tisza István keze nem érez tehetőséget a békejobb szerepére s gróf Tisza István utja még sohase volt békeut. Az a vihar, mely ma kezdődött, csak nagyobb viharokhoz és katasztrófákhoz vezethet.

Megmondtuk mi azt előre. A jelszó az: munkaképessé kell tenni a parlamentet és lehetetlenné kell tenni a technikai obstrukciót. Persze, ha az ilyen jelszót oly pontosan lehetne betartani, amint az ember ajkára veszi. A parlament munkaképessége és a technikai obstrukció lehetőségének kiirtása olyan óhajítás, melyhez más szempontokból ugyan, de a Kossuth-párt is szívesen hozzájárulhatna. A munkapártnak ez az óhajítás azért sürgős, hogy megtehesse a császár akaratát, a Kossuth-pártnak azért sürgős, mert a nemzeti ellenőrzés és a közvélemény felvilágosítása csak normális viszonyok között és munkaképes parlamentben lehetséges. A két óhajítás között tehát egy tenger terül el, de végső elemzésben mégis ugyan áll a dolog, hogy a Kossuth-párt is he-

lyeselné, ha a parlamentet végre munkaképessé lehetne tenni a technikai obstrukció lehetőségének kiirtásával.

De súlyos operációkhoz finom és biztos kéz kell. Azonkívül természetesen az a tiszta szándék is, hogy ne vágjunk ki többet az operációs késsel, mint amennyi a szervezet gyógyítására okvetlenül szükséges. Még Shylok is megdöbbsent, mikor megmondták neki, hogy éppen csak egy font húst szabad kivágnia Antonioból, se többet, se kevesebbet egy fontnál és csak húst szabad vágnia, vérhez nincs jussa. Pedig Shylok boszúból akarta a kést megragadni és Shylok az ellenségéből készült egy fontnyit kivágni. Hát hogyan merheti az operációs kést megragadni az a parlamenti többség, mely nem az ő ellenségéből, hanem mindnyájunk közös kincséből, a házszabályokból akar kioperálni egy darabot és pedig csak azt, ami bennük rossz, de semmit se abból, amire a nemzetnek valamikor még nagy szüksége lehet? Hogy meri ez a többség ilyen indulatos és viharos órákban kezébe venni az operációs kést, mikor egy elhibázott vágással gyilkolhat ott, ahol gyógyítani akar?

A mai ülés már szolgált rá bizonyossággal, hogy igazunk van. Azon a címen, hogy a technikai obstrukciót kioperálják a magyar politikából, máris elevenébe vágta a házszabályoknak. A jó szándék máris vesztes eredménnyel járt. És mi most nem hivatkozunk

arra, hogy a Justh-párt az operáció alatt üvöltött. Ez csak természetes. Olyan párcziens még nem volt, aki az ilyen operáció alatt mosolygott volna. De hivatkozunk gróf Apponyi Albertre, aki a Kossuth-párt nevében és Rakovszky Istvánra, aki a néppárt nevében kérve-kérte a többséget, hogy ne kényszerítse bele a békekívánó pártokat is a Justh-párt élet-halálharcának támogatásába. Ime, a Kossuth-párt és a néppárt máris kénytelen azt az eshetőséget megállapítani, hogy az obstrukció letörésének ilyen módja összekovácsolhatja az összes ellenzéki pártokat s hogy ezen a módon harczba kényszerítik azokat is, akik ezt a harczot kerülni kívánják. Ez az eshetőség az első eredménye az elhirtelenkedett operációnak. Egy kis elszigetelt csoport akadékoskodását akarják letörni s az egész ellenzéket szoritják a harczba, melyet — ha kellő korlátok között marad — legalább is semlegesnek nézett volna.

S az a baj, hogy a mai vihar nem az utolsó s azok a helyzetek, melyek a mérsékelt ellenzéki pártokat is elszánt küzdelembe szoríthatják, ismétlődni és szaporodni fognak. Hiszen ha Tisza István csakugyan beül az elnöki székbe és erősebb kézzel akarja folytatni azt, amiből Beöthy Pál ma még csak izlelitőt adott: akkor a magyar parlament a botrányok háza lesz, viharok viharokat fognak felváltani s az elnök, aki villámhárító volna, villám-

A leány meg a fiu.

Irta: Paizs Ödön.

(Utánnemzés títos.)

Dezső megszedült, olyan édes volt a leány mosolya. Ugy érezte, hogy a szive föl-szakadt, kiszabadultak az érzései, forró, izzó szavakat hajtottak a szája felé, majd kibugygyantak az ajkán, körülfogták a leány törökény, hajló alakját . . . De a következő pillanatban már gyávaság fogta el. Nem mert egy szót se szólani, idegesen összeszorította a fogait, nehogy kicsuszson valami mámoros gondolat. A félelem elsápasztotta, megremegett. Attól tartott, hogy a leány majd nem melegszik fel a vallomásától, kineveti, kikaczagja, mert rá merte vetni a szemét, mert szereti. Egy kis ideig még ingadozott, hogy elkezdje-e, de inkább hallgatott. Hirtelen egy gondolat szaladt át az agyán. Már gyöngén mosolygott is, de a fájdalom határok között tartotta a már-már kacagássá huzódó vonásait. Elhalasztja, igen, majd holnap mondja meg. Örült, hogy eltolhatja az időt, de szomorkodott is. Ugy érezte, mintha lemondana, szerencsétlenné érezte magát, mint az, aki valami kedves, bájos dolgot halaszt el másnapra, pedig ma is szeretné . . .

— Ugy-e, holnap . . . holnap ráér . . . Eljön velem a Margitszigetre . . . A szívedre egy kicsit sétálni . . .

Ilona ujjongani szeretett volna örömben. Vidám lett, ha látta ezt a sápadt, ábrán-

dos fiut. Talán szerette is, de ezt még magának se merte megvallani. Különösen a haja izgatta. A dus fürtök a közepén kettéomlottak s Ilona keze önkénytelenül is ökölbe szorult, elképzelte, hogy milyen jó volna a hosszú, keskeny ujjait belevájni, hiszen olyan szőke, olyan puha és finom . . . De azért sohase feledkezett meg magáról, szótlanul bucsut intett, meglibbent a szoknyája, beugrott a kapun. A küszöbön még visszafordult:

— Holnap itt, három órákor . . . várjon . . .

. . . És most már három óra és még mindig nem jön. Dezső egyszerre megszedült. Lassu táncot jártak vele a házak, a szél is fűtyült, azt hitte, hogy kacagást hall, meg mert volna esküdni, hogy megesalják. A gondolatai is szétfoslottak, úgy hitte, hogy tegnap csak álmodott vagy most játszanak vele csalafajátékok mesebeli tündérek, csak álom, igen álom, hogy eljön, hogy eljön vele a leány. . .

Ilona most fordult ki a kapun. Sima, kék ruha feküdt a testérez, mintha féltene a bájait a fiu tekintetétől, pedig így jobban kiemelte formás mellét, alakjának finom vonalait. A kalapja kiesve, egyenesen, nyíltan hagyta az arcát, mintha minden akadályt el akart volna hárítani az ajkától. . . Gyöngén mosolygott, a szája alig nyílt kékfelé, így még kívánatosabb volt, szinte várta, várta a férfi vad csókját.

— Csókolom a kezét — alig tudta a szó

elhagyni Dezső torkát — már azt hittem, hogy el se jön . . .

A leány még mindig nevetett:

— Ugyan hová gondol, hisz megígértem . . . És az az öt perc, amit késtem, csak nem számít.

Dezső úgy érezte, hogy megint itt van az alkalom, hogy most őszintén, nyíltan meg kellene vallani mindent, de mégis hallgatott. Hirtelen eszébe jutott s most már maga előtt is kórikus volt, amit alig pár pillanattal előbb gondolt. Álomnak hitte, álomnak álmodta a leány ígérését . . .

Lassan indultak meg egymás mellett. Ott mentek már a hidon. Dezső önérvényesen, büszkén tekintett folyton és folyton körül. A pillérek arannyal vonta be a napsugár, ragyogott, fénylett minden. Mintha csak ünnepnepnap volna. A víz is függébben csobog, az örömtől ismét és ismét megdöbbsent alatta a föld. Szinte elkabult a nagy gondolatától: most, most megmondom, hogy szeretem!

Egyedül találták magukat a fekete erdőben. Csak a víz csillogott a messzeségből, lomhán, lustán siklottak tova a habok. Mögöttük a titoktartó fák vigyázva zárták el előlük a világot, senki se zavarhatta őket. A leány megállt, a fiu is visszatorpant. Ilona állt és várt. Várta a fiu vallomását, elgondolta, hogy egy kicsit — úgy illemből — talán ellenkezik is, de aztán, aztán visszaadja az édes esőket. Örömtől itatva villantak föl a szemében a sugarak, de aztán lesütötte, renegett, várt . . .

okozó lesz ebben a szerencsétlen hajlékban. Nem beszélünk arról, hogy gróf Tisza István se boldogulhat az erőszak kísérletével, mert az erőszak sikerülhet egyszer és esetleg ötször is, de állandó erőszakra a világ legerősebb fizikuma s a világ legvirtusosabb temperamentuma se képes berendezkedni. Kudarcba kell futnia Tisza Istvánnak is, ha rá lép a viharelnöki pályára. De ebből a szempontból nem fájna nekünk a Tisza István feje. Össze akarja magát törni, hát törje össze magát. De nem ér Tisza István elnöksége semmit annak az ügynek sem, melynek érdekében így erőszakolják. A demokratikus gondolat megvalósulását meg nem akadályozhatja, Ausztria katonai éhségét ki nem elégítheti, mert az feltartóztathatatlan, ez kielégíthetetlen. El kell pusztulnia az erőszak rendezőinek és nem teljesíthetik azt a szolgálatot sem, melyre elhivatottak.

De egy eredménye igenis lesz az erőszaknak, mely meggondolatlanabb a vágásban Shyloknál is: maga ellen zudítja a közvéleménynek még közömbösebb részét is. Amilyen közvélemény fejlődött ki a technikai obstrukció ellen, mely kisebbségi forradalom, olyan közvélemény támad az erőszak ellen, mely többségi forradalom. És ha a parlament hajója ilyen végletek hullámaira kerül, akkor veszendőbe mehet maga a hajó is, de bizonyos, hogy a hajó népe a tengeri betegséget, az undort el nem kerüli. Mert meg kell undorodni az olyan országtól, ahol csak végletek kergetik egymást s ahol egyszer a kisebbség, másszor a többség esik az erőszak végletébe, de a termékeny és termékenyítő józanság sohasem juthat szóhoz. A vihar, mely ma megindult, csak katasztrófába vihet.

Budapest, május 21.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap délelőtt tíz órakor ülést tart, amelynek egyedüli tárgya az elnökválasztás.

Dezső karjai szétnyitak, a szája széle önkénytelenül meg-megvonaglott. Meg akarta ölelni, vadul, brutálisan megcsókolni a leányt. Közelebb lépett hozzá. Már csak egy lépés és elér. A leány leengedte a kezét, hogy ellenállás nélkül, észrevétlenül omoljon Dezső karjába. A lesütött szemé mintha sohase akart volna felvetődni, a keble idegesen emelkedett. Dezső folyton Ilonát nézte. Most még kíváncsiabb volt, igézőbb, amint így alig tudott magáról. A fiú karja már majd átfogta, az ajka már a száját kereste, amikor hirtelen megállt. Más gondolatai jöttek. A vér az arcába szökött, kinezta valami gondolat. Ugy érezte, hogy gazember, igen, gazember, ha csak meggörinti is a leányt. Most egyedül van, távol az emberektől, nem is kiabálhat, mert a sűrű lombok magukba szívják, elnyelik a hangot. Nem, nem lehet! Most támadjon rá, most, amikor ki van neki szolgáltatva? Egy védtelen nőt bántsak? Nem, nem... igazán nem...

És beszélni kezdett közömbös dolgokról, mesélt százszor lecsépett, agyonvitatott témákról, csak hogy valamiképpen másra terelődjön a beszéd. Minduntalan szerte nézett, nem bírt a leányra pillantani, félt, remegett még a gondolattól is, hogy a vére elragadja, magához vonja a leányt és megcsókolja.

Ilona lassanként egészen közömbös lett. Eleinte örült, még hálás is volt a fiúnak, hogy a kínos helyzetből megszabadította. De aztán unatkozni kezdett, vágyta, vissza-

Teljes felfordulás.

— Tisza holnap házelnök lesz. —

Sztrájkra készülnek a szocialisták.

— Hírek a politikai küzdőtérről.

Budapest, május 21.

A politika küzdőterén a mai nappal teljessé lett a felfordulás. A hárszabálysértések és elnöki erőszakosságok folytán a pártok mindenikében felszabadultak a szélső indulatok, amelyek míg egyfelől újabb erőszakosságok elkövetésére sarkalják a munkapártot, másfelől fokozottabb ellentállásra kényszerítik az ellenzéket. Ez a kép alakult ki ma este a pártkörökben, ahol mindenütt igen nagy volt az élénkség.

A politikai körök figyelme természetesen elsősorban a munkapárt mai értekezlete felé irányult, amelyen a Návay lemondásával megüresedett házelnöki szék betöltéséről határoztak. Egyhangulag gróf Tisza Istvánt jelölték házelnöknek, aki a jelölést elfogadta. Tisza programját ismertetnünk felesleges, hiszen ismerjük azt a múltból nagyon jól, hogy az semmi más, csak erőszak és újból erőszak.

Az ellenzéki pártok csakhamar tudomást szereztek a munkapárt jelöléséről és elhatározták, hogy Tiszával szemben a leghevesebb ellentállást fogják kifejteni. A holnapi elnökválasztást különben sem ismerik el törvényesnek, mert a Ház Návay lemondását még tudomásul nem vette és így az új elnök megválasztásáról nem határozhat. Ezt a felfogást a Kossuth-párt s alkalmasint a többi ellenzéki párt is a holnapi ülésen azzal fogja dokumentálni, hogy az elnökválasztásnál tartózkodni fog a szavazástól.

A parlamenti pártok harcai készülődésének hatása alatt akcióra határozta el magát a szociáldemokrata párt is, amely már a legközelebbi jövőben általános munkássztrájkjal kíván felelni a parlamenti erőszakra. Ugy lehet, hogy ez a nagyszabású tüntetés már csütörtökön kitor és az is lehet, hogy a munkamegszüntetés nemcsak egy napig fog tar-

várta azt a percet... De hiába, Dezső került minden kényes helyzetet.

Nyolcz felé járkált már az óra mutatója, amikor Ilona megszólalt:

— Késő van már, haza kellene menni!

Dezső sietett megerősíteni:

— Ugy van, sajnos, már vége a mai kellemes délutánnak...

Ismét vissza a régi uton. Olyan szomorúak voltak most már a házak, a hullámok is unottan vergődtek lefelé. A föld is folyton tompán megszólalt a lába alatt, Dezső ijedten szeretett volna szaladni, mintha minden dübörgés egy-egy ütés lenne... Maga se tudta, hogy miért, csak érezte, hogy most, igen, igen, még távolabb van a leánytól, mint régen... Pedig milyen szépeket álmodott...

Szomorúan bucsuzott, sietett el a leánytól. Már a sarkon járt és valami olyan gondolata támadt, hogy rosszul, nagyon rosszul viselkedett. De aztán megnyugtatta magát: hős volt, igen, így csak hős viselkedhetik! Uralkodni tudott magán, amikor teljesen ki volt neki szolgáltatva a leány.

Ilona még egy-két perczig a kapuban maradt, utána nézett a fiúnak. Egy kis ideig még meleg volt a tekintete, de aztán hirtelen végig gondolta az egész délutánt. Megvetőleg bigyesztette félre a száját:

— A gyámoltalan, egyedül voltam és még meg se csókolt...

Aztán megrántotta a vállát és fölszaladt a lépcsőn...

tani, hanem a politikai események súlyához viszonyítva esetleg hosszabb ideig is.

A politika mai eseményeiről híreink egyébként a következők:

A háborgó folyosó.

Mint mindig, ha nagy események játszódnak le a parlamentben, a képviselőházi keresztfolyosókon összpontosul a politika, ez a levezető csatornája a kirobbant izgalmaknak, s itt születnek a tervek, a kombinációk, a taktikai fogások. Ma is csupa élet és izgalom volt a folyosó, hű tükröként a teremben lezajló összeütközéseknek. A legérdekesebb incidenseket, s beszélgetéseket ideiktatjuk.

Ellenzékiek Lukácsnál.

Ma reggel a pártonkívüli függetlenségi és 48-as párt elnöke megjelent Lukács László miniszterelnöknél, aki tegnap közölte Egrgyvel, hogy tanácskozni óhajtott vele a kibontakozásról. Egrgy Béla mindjárt bevezetőül kijelentette a miniszterelnöknek:

— Tegnap este a pártonkívül álló függetlenségi képviselők csoportja értekezletre gyűlt össze, hogy áttanulmányozza Polónyi Géza elaborátumát, mielőtt neked, kegyelmes uram, átadná. A tegnapi ülés végén történt erőszakos elnöki eljárás azonban megérlelte bennünk azt az elhatározást, hogy Polónyi Géza ne adja át elaborátumát.

Lukács László miniszterelnök így felelt:

— Ne nézzétek ilyen tragikusan a dolgokat! A tegnapi sérelmek reparálva lesznek és nem lesz erőszak...

Egrgy ezután eltávozott a miniszterelnöktől. Megkérdezték Polónyi Gézát is, hogy mi történik ezután az ő béketervezetével, átadja-e Lukácsnak?

— Dehogyan adom át! — szölt Polónyi. — Ilyen körülmények között? Szó sincs róla. Most nem béke-irat kell, hanem cselekedet. És fogunk is cselekedni.

Föltűnt, hogy az ülés előtt Décsy Zoltán, a Kossuth-párt alelnöke is látogatást tett a miniszterelnöknél. Lukács neki is megígérte, hogy Jankovich alelnök erőszakos hárszabálysértéseit reparálni fogják.

„Legyen vége a handa-bandának.”

A jobboldali folyosón nagy örömmel fogadták és lelkesedéssel vették körül Khuen-Hédervary Károly grófot, aki frissen járt-kelt hívei között és feszült várakozással kísérte az eseményeket.

Gróf Tisza István is tíz óra előtt érkezett meg a képviselőházba. Hatalmas gyűrű képződött körülötte és gróf Tisza István általános tetszés és helyeslés közepette az alábbi érdekes kijelentést tette:

— Nagy szimpátiával kísértem Lukács hazafias misszióját és magam is abban a reményben voltam, hogy a jobb belátás győzedelmeskedvén, meglesz a béke. Ez a reményünk azonban dugába dőlt, mert azokkal, akik azt sem tudják, hogy mit akarnak, nem lehet többé szóba állni. Ha eddig gyengék voltunk és türtünk, most itt van a cselekvés ideje. Megállapíthatom, hogy a periferiákon örömmel, lelkesedéssel fogják tudomásul venni, hogy teljesítjük hazafias hivatásunkat és véget vetünk a handa-bandáznak.

Kitörő lelkesedés fogadta Tiszának ezt a kijelentését. Később odament a hatalmas csoporthoz Lukács László miniszterelnök is, ki előtt gróf Tisza István megismételte szavait, amelyet a miniszterelnök helyeslőleg hagyott jóvá.

— Tehát harcz! Letörjük őket! — visszhangzott a jobboldali folyosó s a bihari gárda alig bírta fékezni kitörő indulatait.

Apponyi és Justh.

Közben a baloldali folyosón gróf Apponyi Albert jelent meg a látóhatáron.

— A Ház alelnökénél, Beöthy Pálnál voltam — mondta gróf Apponyi — napirend előtt való felszólalásra kértem és kaptam engedelmet, hogy a tegnapi esetet pártom megbízásából szóvá tehessem. Meg fogom tenni.

— Én is jelentkeztem az elnöknél — mondja most Justh Gyula — és ugyanazon a czímen kér-

tem napirend előtt való felszólalásra engedelmet. *Tőlem megtagadta.*

Gróf Apponyi Albert: Ha így áll a dolog, hogy az elnök téved megvonta a szót, nekem pedig megadta, akkor én sem élek a szólás jogával és csak addig beszélek, amíg ezt odabent is elmondom.

— Éljen! Éljen! — üdvözölték a baloldali képviselők Apponyinak ezt az elhatározását.

Holló Lajostól kérdik, igaz-e, hogy kibontakozási tervet készített és azt már oda is adta Lukács Lászlónak. Erről ma reggelre megemlékeznek a lapok is. Holló Lajos határozottsággal így felelt:

— Én is olvastam. A dolog azonban nem igaz. Én semmiféle kibontakozási tervet nem készítettem.

Most Justh Gyula tanácskozik embereivel. Ott van Polónyi Géza is.

A jobboldalon Tisza István áll a nagy csoport közepén és hirdeti:

— Menni kell tovább a megkezdett uton.

Hírnökök jönnek-mennek. A néppártnak is azt jelentik, hogy a tegnapi dolgot megjavíttatja a kormány.

Az ülés odabent megkezdődik. Félóra mulva izgatott csoportok tolnak ki a folyosóra a baloldali ajtón:

— Mi történt az ülésen? Nem értjük! Talán tudomásul is vették Návay Lajos lemondását? — kérdik össze-vissza.

A baloldalon erősen tartotta magát a hír, hogy Návay lemondását a jobboldal tudomásul vette.

A békétlen Szmracsányi.

Az ellenzék nagy része bent a teremben elintézte a passzivitást mutatott az elnöki önkényes nyelviszemben. Egyesek a folyosón szóvá tették, hogy Justh pártja aránylag szintén nagyon csendesen viselkedett, Justh Gyulát, Polónyit, Lovászyt és Kovács Gyulát kivéve. Nem kerülte el ez a lapangó közöny a néppárti Szmracsányi György figyelmét sem, aki nagyon erélyesen kifogásolta a Justh-párt zömének a viselkedését, mondván, hogy ilyen közöny mellett az ellenzék nem érhet el semmit.

Rakovszky István meghallotta Szmracsányi kifakadását és így szólt hozzá:

— Te örült, miért viszed a bőröd a vásárra.

— Azért, — felelte Szmracsányi — mert nem akarom, hogy teljesen felrugják a házszabályokat, de ha azt látom, hogy az ellenzék milyen simán viselkedik, nem teszem be többé ide a lábam.

Szólt és távozott, de Justh Gyula, aki időközben szintén értesült a párbeszédéről, utána küldött a haragos néppártinak, visszahívatta és kapacizálta, hogy maradjon benn a Házban és ne vonja meg jelenlétének támogatását az ellenzék. Szmracsányi erre ott is maradt.

A folyosón később gróf Semsey László rátámadt Szmracsányi Györgyre s ezt kiáltotta:

— Hogyan lehetséges az, hogy te Justh választói joga mellett annyira exponálsz magadat! Szmracsányi György haragosan felelt:

— Most már nem arról van szó, hogy ki milyen párthoz tartozik és Justhék milyen választói jogot akarnak. Itt az a kérdés, hogy meg kell védelmezni a házszabályokat, amelyek egyaránt biztosítják minden képviselő jogát. És én kimondom, hogy ha ez így megy tovább, lelövöm azt az elnököt, aki felrugja a házszabályokat.

Andrássy és Justh

Az ülés elrendelése után Justh Gyula odament gróf Andrássy Gyulához.

— Na, mit szólsz ezekhez? — kérdezte Andrássyt.

— Egyeztetek meg — mondotta Andrássy — és akkor másképp lesz a dolog. Ez a harc, amit te kívántál!

Justh Gyula: Menni fog az megegyezés nélkül is. Mindenesetre különös, hogy Lukács nem tartja meg a szavát. Az ülés előtt azt ígérte, hogy reparálni fogja a történeteket. Gyönyörű reparáció, gyönyörű szótartás! Kluon-Héderváry nem lett volna képes ilyen eljárásra. Mondják, hogy Beöthy állítólag a mentelmi bizottsághoz utasított engem.

Csak rajta, csinálják! A bizottság ülésére el se fogok menni.

Andrássy ezután Désy Zoltánhoz ment és megkérdezte:

— Igaz-e, hogy Lukács ígéretet tett a reparálásra vonatkozólag?

Désy ezután elmondotta, hogy Lukács az ülés előtt őt magához kérte és megígérte, hogy a tegnapi történeteket kimagyarázza. Andrássy eszdálkozott a dolog felett, hogy Lukács ígérete dacára ilyen jeleneteket rendeztetett, de hangsúlyozta, hogy ő egyik felet sem támogatja.

Justh ismételtén indulatosan kikelt Lukács eljárása ellen.

— Kijelentem — mondotta — hogy a miniszterelnök hazudott, reparációt ígért s nem váltotta be. Héderváry ezt nem tette volna.

Justhot a körülállók csitítani próbálták, de nem tágitott.

— Ismétlem, amit mondtam s szemébe vágom. ha kell, Lukácsnak magának.

Justh odafordult újra gróf Andrássy Gyulához:

— Mit szólsz ezekhez a törvénszegésekhez? Nem gyalázat ez?

Andrássy vállat vont.

— Hogyan — mondotta Justh — hát te nem teszed magadéva a mi fölfogásunkat s nem veszel részt abban a harcban, mely a házszabályok épségéért folyik?

— Majd akkor — felelte Andrássy — ha ti is magatokéva teszitek az én választójogi fölfogásomat...

Polónyi Jankovich ellen.

A zárt ülésről egyszerre csak kirohan Polónyi Géza és ezt kiáltja:

— Megfizetett emberekkel nem vitatkozom!

Majd hozzáfűzte:

— Elmondtam a zárt ülésben is. Itt már nem lehet vitatkozni. Ez nem parlament. Itt az embereket megfizették, pénzt kaptak a választásra, természetesen elszántak és mindeure készek. Összevásárolt banda...

A zárt ülésben ekkor Jankovich Béla elnököt Polónyi neki mondta:

— Maga már megint süket? Mennyi pénzt kapott a választásra? Megfizetett ember!

A baloldali folyosón sétált báró Hámos Antal, amikor Polónyi Géza ezt elmondta. Odalépett Polónyihoz:

— Kérlek, kegyelmes uram, ne méltóztass általánosítani.

— Kedves pajtás — mondta Polónyi — aki elém áll és azt meri mondani közületek, hogy nem kapott pénzt a választásra, az előtt meghajlok, szal vitába szállok, annak a közbeszólásait reagírozom. De megfizetett emberekkel nem tárgyalok.

Később Polónyi odafordult Rakovszky Istvánhoz:

— Hát ehhez mit szólsz? Nyugodtan nézed ezt a házszabálysértést?

Rakovszky feleli:

— Én nem obstruálok. Én békeangyal vagyok. Egyébként pedig én egyszer kártyáztam veletek 1906-ban és azt is megbántam.

A mentelmi bizottság akcióiban.

A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután öt órakor Plósz Sándor elnöklete alatt ülést tartott, amelynek tárgya a képviselőház mai határozata folytán Justh Gyula és Lovászy Márton mentelmi ügye volt. A bizottság többsége Darvay Fülöp előadó javaslatára elhatározta, hogy azt a javaslatot fogja a Ház elé terjeszteni, miszerint nevezett képviselők a házat kövessék meg. A többség határozata ellen Kállay Ubul kisebbségi véleményét jelentett be, amely minden további intézkedést kizárni kíván. Kállayval szavaztak: Botlik István, Jármay István, Györfly Gyula és Zboray Miklós. Darvay indítványára nyolczan szavaztak.

Vojnits Sándor incidense.

Báró Vojnits Sándor a következő nyilatkozatot teszi közzé:

A mai estilapok egy részében Justh Gyula képviselő ur és köztem állítólag lefolyt incidens-

ről a valósággal ellenkező közlemények jelentek meg. A tény a következő:

Amidőn ma délelőtt a munkapárti képviselők egy része izgatottan a terem közepére nyomult, én is zsebre tett kezekkel a terem közepére mentem. Justh Gyula ekkor felemelkedett helyéről és zsebéhez nyult. Ebben a pillanatban Kovács Kálmán képviselőtársam nyilván azt hívén, hogy itt valami inzultus készül, hivatkozva papi voltára, közénk állt. Erre nyugodtan helyemre visszamentem.

Egyes lapoknak az a kitétele tehát, hogy meghátráltam volna, valótlan.

Báró Vojnits Sándor.

Návay Lajos nyilatkozata.

Návay Lajos, volt házelnök, ma ekként nyilatkozik lemondásáról:

— Lemondásom oka kizárólag az és semmi más: az a reverzális, amelyet saját lelkiismeretem diktál. Épp ma hat éve, hogy az akkor uralmon levő koalíciós többség által alelnökké lettem jelölve, mint egyike azoknak, akik a november 18-ikát követő választásokon mint disszidens képviselők választottak meg. Szoros értelemben vett politikai karrierem eredete és kiindulási pontja minden következetesen gondolkodó és önértékes férfiú előtt világossá fogja tehetni, hogy reám nézve meddig terjedtek az elnöki hatáskörrel egybekötött lehetőségek. Szemben azon több ízben megczáfolt ráfogásokkal, mintha elnökké történt megválasztásomat bármely, az ellenzéknek adott reverzális előzte volna meg, újból is kijelentem, hogy erről választásom előtt szó sem volt és nem is lehetett. Az a kaszinói beszélgetés, amelyre több ízben utaltak, a megválasztásomat követő délután történt, tehát már ez által is kizárja az előzetes lekötés lehetőségét. Ez a beszélgetés és az ennek alapján felvett, de általam alá nem írt nyilatkozat kizárólag az elnöki székfoglaló beszédem körül felmerült aggályok eloszlatása czéljából történt, s hogy ez sikerült, annak örvendtem, de ha nem is sikerült volna, akkor is elnök maradhattam volna. Nem akarom ezzel azt állítani, mintha ezért teljesen elfogulatlanul állottam volna a házszabályok kezelésével szemben, mert van igenis egy reverzális, amely egy tisztességes embert sokkal inkább leköt, mint bármely tanuk előtt adott irás, s ez a reverzális az, amelyet önmagunknak, saját lelkiismeretünknek adunk. Ennek a fölfogásomnak kifejezője azon levél is, melyet a múlt év szeptember 18-ikán, tehát oly időben intéztem báró Vojnits István munkapárti alelnökhöz, amidőn még szó sem volt elnökválságról és csupán csak érdeklődést tapasztaltam arra az esetre, ha az elnökváltás Berzeviczy Albert lemondása folytán valamikor aktuálisvá válnék. Ez a levél így szól:

„Támazkodva a párt nagybecsű bizalmára, kész vagyok a reámbizott feladatoknak mindenben és mindenkor megfelelni azon határon belül, ameddig a többség akarata a mai házszabályok keretén belül és azok sértetlen tiszteletben tartása mellett halad. Határozottan kijelentem azonban, hogy bár meg is értem a többség türelmének fogyását, sőt esetleges elszakadását is, még sem vállalkozhatnám semmi körülmények között olyan lépésre, amely öt év előtt vallott és hirdetett álláspontommal ellenkezne és így észszerűségi szempontoktól el is tekintve (ami végre vitatható), reám nézve egy áthidalhatatlan erkölcsi Rubikont képezne.“

— Minthogy pedig a mai politikai helyzet olyképp alakult, miszerint — amint azt lemondó levelemben is kifejeztem — a Ház tanácskozásának vezetésére magamat többé alkalmasnak nem találhattam, természetes, hogy sine ira féltreálltam arról a helyről, ahol a mai körülmények között ezt a félreállást kötelességemnek ismertem.

A munkapárt jelölte Tiszát.

Az országgyűlési nemzeti munkapárt ma este hét órakor báró Daniel Gábor alelnök elnöklésével értekezletet tartott, amelyet a párt kijelölő-bizottságának értekezlete előzött meg. Elnök az ülést megnyitván, mindenekelőtt fölvastatja Návay Lajos volt képviselőházi elnöknek hozzája intézett levelét, melyben Návay megköszöni a párt bizalmát és kijelenti, hogy továbbra is ennek kebelében kíván maradni.

Ezután Lukács László miniszterelnök mondott beszédet. Első sorban Návay Lajos lemondó-levé-

lére reflektált és azt javasolta, hogy a párt fejezze ki köszönetét buzgó és lelekiismeretes működéséért. A mai konferencia további feladata a jelölés munkája. A kijelölő-bizottság — mondotta a miniszterelnök — tulajdonképpen csak a helyzet logikájának vonta le a természetes következményeit, amidőn egy oly kampány elején, amelyben ez a párt a parlament rendjének és munkaképességének helyreállítására indul meg, azt a férfit jelölte ki, aki politikai tevékenységének egy igen nagy részét éppen ezen feladat megoldásának szentelte és ez gróf Tisza István.

Beszédét azután így folytatta:

— Igen fontos pillanatot élünk át. Nem mondom, hogy mi küzdelembe vagy harcra akarunk menni, nem mondom, hogy mi támadó szándékkal lépünk fel bárkivel szemben; mi megyünk azon az uton, amelyet nekünk a kötelesség kijelölt, amelyen célunk a parlament rendjének megvalósítása. Mi nem keressük a harcot, nem is provokáljuk a harcot, azonban megyünk kitartással ezen az uton tovább és ha fehérvatunk a harcra, akkor igenis felvesszük a harcot. Meg vagyok győződve, hogy *le fogjuk törni mindazokat a nehézségeket, amelyek utunkban állnak*, nem ennek a pártnak numerikus tulsúlyával, hanem az igazságnak az erejével, amely a mi ügyünkben rejlik és a mellettünk majdnem egyhangulag megnyilatkozó közvélemény támogatásával.

Tiltakozott Lukács az ellen, mintha az ellenzék egy részének hibás taktikáját a választójog tekintetében vállalt kötelezettség alól való kibujásra akarnák felhasználni. Végül a párt bizalmát kérte a kormány további lépései számára.

A miniszterelnök beszéde után az elnök konstatació, hogy a párt a kijelölő-bizottság javaslata alapján a képviselőház elnöki székére egyhangulag gróf Tisza Istvánt jelöli.

A nemzeti munkapárt értekezlete után sokáig maradtak együtt a párt tagjai. Nyolcz óra után megjelent a körben gróf Tisza István, akit belépések az egybegyűlteket éljenzéssel és tapsal fogadták. Föntjárt a klubban Návay Lajos is, akit szintén megéljenztek. Félkilenczkor a párttagok a rendes heti pártvaosorára mentek.

A függetlenségi pártkörökből.

A negyvennyolczas függetlenségi Kossuth-pártkörben ma már korán este nagy számban gyűltek össze a párttagok. Ott voltak Kossuth Ferencz, a párt vezére és gróf Apponyi Albert is, az alelnökök közül pedig Désy Zoltán, Sándor Gyula és Szentiványi Árpád. A képviselők nagy megbotránkozással tárgyalták a megismétlődő házszabálysértéseket s a holnapi ülés teendőit beszélték meg.

Gróf Apponyi Albert az elnökválasztásra vonatkozóan tett előterjesztést. Rámutatott arra, hogy amíg a régi elnök lemondását a Ház tudomásul nem vette, addig ő voltaképpen a helyén van s így más elnök nem is választható a meg nem üresedett elnöki székbe. Ha ez mégis meg fog történni, úgy ez törvénytelen eljárás, amely ellen a pártnak demonstrálnia kell. Azt ajánlja, hogy a párt tagjai jelenjenek ugyan meg a választási aktuson, de a szavazástól tartózkodjanak, még az elnöki felszólítással szemben is.

A párt tagjai egyhanguan elfogadták Apponyi javaslatát.

Apponyi nemsokára eltávozott ezután a pártkörből. Az ottmaradtak hosszasan megvitatották a mai eseményeket s egyesek nagyon furcsálták a Justh-párt zömének passzív viselkedését, amely szerintük azt a látszatot viselte magán, mintha egyenest abban állapodott volna meg Lukácsal a Justh-párt bizonyos része, hogy letörési magát s magára hagyja vezérét az ellentállásban. A párt radikális elemei azt a nézetüket hangoztatták, hogy a végleges véderőreformot minden körülmények között megobstruálják, még a technika eszközeivel is, mert azt kívánják, hogy a véderőtörvényt a népparlament szavazza meg s éppen ezért egy két-három éves provizóriumot tartanak szükségesnek. Bár a véderő és a választójog kérdése két különálló probléma, de a dolgok mai állásánál az utóbbi elől kitérni többé nem lehet, meg kell haladéktalanul oldani.

A tegnapi Jankovich-afférré vonatkozóan kijelentették, hogy azt elintézték nem tekinthetik, mert ezt is úgy intézte el Lukács, mint az Aufferberg-ügyet.

Tisza elnökségére vonatkozóan Désy Zoltán úgy nyilatkozott, hogy ha Tisza az erőszakra vállalkozott, úgy tegye ezt nyíltan, férfiasan, ne paragrafusok rabulistikus magyarázata mögé bujva, mert a Kossuth-párt keményen felelősségre fogja vonni azt az embert, aki utolsó alkotmánybiztosítékunkat, a házszabályokat összetöri.

A függetlenségi Justh-párt tagjai a kora esti óráktól kezdve ugyszólyán teljes számmal fennjártak a pártkörben, ahol a mai nap eseményeit nagy izgalommal és elkeseredéssel tárgyalták. A nagy társalgó zsufolásig megtelt és a legszenvdelmesebben beszélték a mai nap történetéről. Az elnökség részéről Justh Gyula pártelnök, Holló Lajos és Földes Béla alelnökök voltak fenn. Este hét órakor a párt tagjai bizalmas tanácskozásra vonultak vissza az értekezleti terembe. A tanácskozás egyóra hoszut tartott s ezen a holnapi nap teendőit állapították meg. A megbeszélésen résztvettek a pártkörön kívüli függetlenségi is, Egeri Bélával és Polónyi Gézával az élükön. Összesen voltak körülbelül huszonnyolczan. Megállapodtak abban, hogy *ünnepies manifestációval* fognak tiltakozni a legutóbbi üléseken történt házszabálysértések és törvénytelenlégek ellen. Az nem szivárgott ki, hogy mily alakban teszik közzé a tiltakozást, csak annyit, hogy holnap proklamálják s a nyilatkozatban föl fogják sorolni Beöthy és Jankovich alelnökök minden erőszakos cselekedetét. Ugyanazok holnap a *törvénytelen elnökválasztás elől ünnepiesen ki fognak vonulni a teremből*.

Az est folyamán híre jött, hogy a mentelmi bizottság Justh Gyulát és Lovászi Mártont a Ház megkövetésére ítélte. Mindketten kijelentették, hogy *a határozatnak már csak azért sem vetik alá magukat*, mert minden előzményét törvénytelennek tekintik.

Id. Madarász József Justh Gyulához levelet intézett, amelyben üdvözli őt s azonosítja magát a párt küzdelmével, sőt személyes támogatását is felajánlja.

Csütörtökön kitér az általános sztrájk.

A parlamentben kitért harcok, az ellenzék megkisérelt letörése forrongásba hozták a munkásságot, mert nyilvánvaló, hogy az erőszakkal a munkásság választójogát akarják továbbra is megakadályozni. A szociáldemokrata párt vezetősége még a múlt éjjel kimondotta, hogy a munkásságot fel fogja hívni az általános sztrájkra, ha ennek szüksége bekövetkezik.

A parlamentben ma lefolyt jelenetek szükségessé tették, hogy maga a nép teljes erejével azok mellé álljon, akik a parlamentben érette küzdenek s a szociáldemokrata párt vezetősége s az összes szakmák bizalmiférfiai ma délután tartott ülésükön kimondották, hogy *csütörtökön beszüntetik a munkát*. Az általános sztrájk most még csak Budapestre és környékére terjed ki, de a munkások között uralkodó általános elkeseredés és forrongás valószínűvé teszi, hogy *csakhamar országos lesz. Az általános sztrájk ezuttal nem egy napos lesz hanem mindaddig fog tartani, amíg a viszonyok szükségessé teszik*.

A munkások, akik már eddig se jó szemmel nézték a látszólagos tétlenséget s a várakozó álláspontot, amelyet a munkásságnak el foglálnia kellett, óriási lelkesedéssel fogadták az általános sztrájkot, amelynek híre alig egy óra alatt elterjedt az összes gyárakban. Csütörtökön reggel az összes gyárakban és műhelyekben beszüntetik a munkát s a munkások kivonulnak az utcára. Gyűlések és tüntetések, tüntető felvonulások lesznek szakadatlanul a város minden részében, tekintet nélkül arra, hogy a rendőrség a gyűlések és tüntetések megtartását tudomásul veszi-e vagy sem. A pártvezetőség minden lépésről röpiratok útján fogja

tájékoztatni a munkásságot s holnap holnapután sok ezer röpiratot adnak már ki.

A Ganz-gyár munkásai voltak ma este az elsők, akik munka után rögtönzött gyűlésükön kimondották az általános sztrájkot.

Az erőszak útján.

— Návay elnök lemondása. —

Viharos jelentek a Házban.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 21.

A munkapárti többség ma tovább ment egy lépéssel az erőszak útján, amelyre tegnap rálépett. Tegnap az elnöklő alelnökök csak a felszólalásra jelentkező ellenzéki képviselőket nem vették észre; ma már az elbükített zárt ülést kérő ivról sem vettek tudomást. Sőt betetőzték ezt az erőszakos eljárásukat azzal, hogy holnapra napirendre tüzték az elnökválasztást, holott a Ház a távozó elnök lemondását még nem vette tudomásul.

A mai ülés kezdete előtt gróf Apponyi Albert azzal a kéréssel járult Beöthy Pál alelnök elé, hogy napirend előtt tehesse szóvá Jankovich alelnök tegnapi házszabályellenes magatartását. A legnagyobb csodálkozására Beöthy alelnök megadta Apponyinak a felszólalásra az engedelmet, de ugyanekkor elutasította az összes Justh-párti jelentkezőket, köztük Justh Gyulát is, akik ugyszintén ebben a kérdésben kértek napirend előtt szót. Ez a körülmény utóbb arra készítette Apponyit, hogy ő sem élt a napirend előtti szólás jogával, hanem csak később, a zárt ülés során tette szóvá az elnökség tegnapi erőszakosságait.

Míg az ellenzéki képviselők Beöthy alelnököt ostromolták a napirend előtti felszólalásért, addig Lukács László miniszterelnök Désy Zoltánt kérte magához és megígérte neki, hogy az elnökség a tegnapi házszabályértést reparálni fogja. Ezt Désy publikálta is a folyosón, de a reparáció — legalább a mai ülés folyamán — még sem történt meg. Sőt súlyosabb házszabálysértések és erőszakosságok történtek az elnökség részéről, mint a tegnapi napon, ami a küzdő pártok amugy is felizgatott hangulatát valószággal izzóvá fokozta.

Ma Beöthy alelnök nyitotta meg az ülést és a tegnapi jegyzőkönyvet egyszerűen hitelesítettnek jelentette ki. E kijelentés nyomán egyszerre felzúgott az egész ellenzék. Tizen is kértek a házszabályokhoz szót, de az elnök egyik jelentkezőt sem akarta észrevenni. Hiába követelték jogukat az ellenzéki képviselők, az elnökség a munkapárt terrorisztikus állásfoglalására támaszkodva, egyenest utasította rendre a jelentkezőket, sőt utóbb Justh Gyulát a mentelmi bizottság elé is utasította.

Erre zárt ülést kértek az ellenzékiek. Kun Béla fel is vitte az ivet az elnöki emelvényre, de Beöthy Pál nem rendelte el senf a karzatok kiürítését, sem a zárt ülést.

Pokoli lárma keletkezett erre. Az emberek saját szavukat nem hallották, úgy tomboltak, de ez Beöthyt nem riasztotta vissza attól, hogy el ne rendelje Návay lemondó levelének felolvasását, amiből a Ház egyetlen egy szót sem értett. Sőt még ezután sem rendelte el az elnök a zárt ülést, hanem átadta a szót Lukács László miniszterelnöknek, aki azonban a nagy zajban egyáltalában nem tudott beszélni, hanem a gvorsíróknak mondta be mondani-valóját.

Ezután következett csak a rég óhajtott zárt ülés, amelyen az ellenzék hozzájuthatott az elnökség tegnapi eljárásának jogos bírálathoz. Itt szólalt fel gróf Apponyi Albert is, aki arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tegnapi ülés jegyzőkönyvét a nyílt ülésen újból hitelesíteni kell, mert a hitelesítés kimondása tegnap szabálytalanságok között történt. Az egész ellenzék lelkesen ünnepelte Apponyit felszólalásáért, ami a munkapártot zajos tiltakozásra bírta és heves szócátát provokált az egyes ellentétes pártállású képviselők közt. Polónyi Géza az elnöki emelvényre felfutva,

megkérdezte *Jankovich* alelnököt, hogy mennyi pénzt kapott a választásra a kormánytól. *Jankovich* nem felelt, mire Polónyi a munkapárt zajos tiltakozása közt megismételte a kérdést és valósággal belezúgta az ülésterembe.

Ilyen és hasonló jelenetek közt ért véget a zárt ülés és a nyílt ülésen a Ház végre hozzászólhatott *Návay* lemondó leveléhez.

Bakonyi Samu azt indítványozta, hogy *Návay* lemondását ne vegyék tudomásul, hanem küldöttségileg kérjék fel lemondása visszavonására. Utánna *Apponyi* ismételt felszólalása következt, aki óva intette a többséget, hogy tovább haladjon a házszabályértékek útján, mert ez az ut a parlamentarizmust teljes állásba viszi. Ugyanezt hangoztatta *Rakovszky* István is, akinek felszólalása után hirtelenül felrobbant az amugy is puskaporos hangulat.

Ugyanis *Rakovszky* beszédének végén *Szmrecsányi* György néppárti képviselő az elnöke felé fordulva, ezt kiáltotta:

— Disznóságokat nem szabad csinálni!

Erre a munkapárt teljesen kijött a eodrúból. *Parkas* Zoltán, *Montbach* Imre és több munkapárti képviselő *Szmrecsányi* felé rohantak, aki azonban nem igen ijedt meg tőlük, hanem ki akart menni a padok közül, hogy támadóival szembe kerülhessen. Kossuthpárti képviselők tartották vissza őt is, támadóit is, hogy tettelességre nem kerüljön a sor.

Ezalatt a munkapárti képviselők egy más csoportja a folyosón *Justh* Gyula felé közeledett fenyegető szándékkal. *Ersey* Péter a csoportból kiválva, ezt hangoztatta:

— Unom ezt a komédiát, már ütni szeretnék! . . .

Justh Gyula azonban nem volt rest a felelettel, hanem elővette zsebéből boxerét és a csoportnak megmutatva, így szólott:

— Ugy jöjjön ide valaki hozzám, hogy én itt rögtön leütöm!

A botrányos jelenetek után végre egy kis nyugalom volt észlelhető az ülésteremben, amit az elnökség arra használt fel, hogy újabb házszabályértéssel tetézzék az eddigieket. *Beöthy* alelnök miután jegyzőkönyvi megrovásban részesítette a „disznóság“ szöveg *Szmrecsányi*-t, napirendi indítványt tett, amelyben azt javasolta, hogy a holnapi ülésre tüzzék ki az elnökválasztást, holott a Ház *Návay* lemondásáról még nem is határozott.

Ez újabb heves jelenetekre adott alkalmat, de a munkapárti többség az elnök napirendi indítványát mégis elfogadta és így holnap csakugyan meg lesz az elnökválasztás.

Ezzel az eredményvel végződött a mai ülés, amelyről részletes tudósításunk a következő:

Zajos nyitány.

Beöthy Pál alelnök féltizenegy órakor megnyitja az ülést. Miután a jegyzőkönyv hitelesítése a tegnapi ülésen megtörtént . . .

Óriási láрма tört ki erre a szélsőbaloldalon. *Justh* Gyula, *Holló* Lajos, *Lovász* Márton, *Benedek* János és mások fölugranak helyükről. Nagy zaj a Ház minden oldalán.

Justh Gyula: A házszabályokhoz kérünk szót! (Zaj.)

Beöthy alelnök azonban egyáltalán figyelmébe se vette a jelentkezést, hanem felhívta *Justh* Gyulát, hogy legyen csendben.

Holló Lajos: A házszabályokhoz kértünk szót!

Elnök: *Holló* Lajost rendreutasítja.

Polónyi Géza: Micsoda dolog ez! A házszabályokhoz kértünk szót! Tessék ragaszkodni a házszabályokhoz!

Justh Gyula: Jogunkat nem engedjük!

Elnök *Justh* Gyulát rendreutasítja, mire a szélsőbaloldal óriási zajban tört ki.

Justh Gyula: A házszabályokhoz kérek szót! (Nagy zaj.)

Kun Béla közlen zárt ülést kérő ívet vitt föl az elnöknek.

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Rendelje el a zárt ülést!

Justh Gyula: A jogunkat nem engedjük . . . I-venni!

Elnök erre óriási zajban *Justh* Gyulát másodszor is rendreutasítja.

Justh Gyula: A házszabályokhoz kérek szót! Ehez jogom van: (Óriási zaj a Ház minden oldalán.)

Elnök: *Justh* Gyulát harmadszor is rendreutasítja.

Justh Gyula: A házszabályokhoz kérek szót! (Nagy zaj.)

Elnök ezután óriási zajban, hogy alig lehetett valamit is hallani, azt javasolta, hogy utasítsák *Justh* Gyulát a mentelmi bizottsághoz azzal, hogy a bizottság 24 óra alatt tegyen javaslatot.

A munkapárti jegyzők intenek a jobboldal felé, ezek felállanak s az elnök folyton tartó zajban kimondja, hogy a Ház a javaslatot elfogadja.

Justh Gyula: A házszabályokhoz kérek szót. (Óriási zaj.)

Návay lemondó levele.

Elnök nem veszi figyelembe a jelentkezést, hanem jelenti a Háznak, hogy *Návay* Lajos, a Ház elnöke levelet intézett hozzá, amelyben bejelenti lemondását. Erre az egyik munkapárti jegyző a következő levelet olvasta fel:

Budapest, 1912. május hó 19. Méltóságos alelnök ur! A politikai helyzet kialakulása nem teszi reám nézve lehetővé a t. Ház tanácskozásainak további vezetését. (Zaj a Ház minden oldalán.) Ezen meggyőződéstől áthatva felkérem Méltóságodat, miszerint az elnöki állásról való tiszteletteljes lemondásomat a t. Háznak bejelenteni méltóztatassék. (Zaj a baloldalon. Halljuk!) Egyben arra is felkérem Méltóságodat, hogy a t. Háznak őszinte hálámot tolmácsolni sziveskedjék, azért a jóindulatu és messzemenő támogatásért, melylyel a t. Ház ugy elnöki, mint alelnöki működésem alatt is kitüntetni kegyes volt. Méltóságodnak kész tisztelője *Návay* Lajos s k. orsz. képviselő.

Elnök: *Návay* megérdemelte volna, hogy lemondó levelét csendben hallgassák meg.

Justh Gyula: A házszabályokhoz kérek szót! Elnök kéri *Justh* Gyulát, hogy üljön le. (Óriási zaj.)

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Zárt ülést kértünk! (Folytonos zaj.)

Lukács a gyorsíróknak beszél.

Elnök: A miniszterelnök ur kíván szólni. (Nagy láрма a baloldalon.)

Lovász Márton: A zárt ülést előbb kértük, mint a miniszterelnök ur szövegeire jelentkezett.

Elnök *Lovász* Mártont rendreutasítja s olyan zajban, hogy egy árva szót se lehetett hallani; javasolta, hogy *Lovászy*-t is adják ki a mentelmi bizottságnak. A munkapárti jegyzők intésére a munkapárt megint felállott szavazni és *Lovász* Mártont a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Lukács László miniszterelnök még mindig áll, a nagy zajban nem tud szóhoz jutni.

Lovász Márton: Elnök ur, előbb kértük a zárt ülést! (Nagy zaj.)

Lukács László miniszterelnök kilép a padjából s a gyorsírókhoz fordulva próbál beszélni, de egyetlen szavát nem lehet hallani. Csak sejtik, hogy *Návay* lemondásáról beszél.

Benedek János: Nem hallottuk a levelet!

Polónyi Géza: A jegyzőkönyv sincs hitelesítve!

Elnök: A miniszterelnök urat illeti a szó! *Justh* Gyula: A legközönségesebb hitványosság. *Szmrecsányi* György a jobboldal felé: Pffj! *Lukács* László miniszterelnök ismét beszélni próbál.

Lovász Márton: Elnök ur, érvényesek-e még a házszabályok, igen, vagy nem? (Nagy zaj.)

Elnök erősen rázza a csengőt, hogy a miniszterelnöknek egyetlen szavát hallani lehessen.

Lukács László ezután a gyorsírók felé a következőket mondotta el, hogy alig egy-két szava törhetett csak át a nagy zajongásban. Kérem a képviselő urakat, — ugymond — tessék a törvényt respektálni. A törvény pedig jogot ad a miniszternek arra, hogy bármikor felszólalhasson és akik ezt megakadályozzák, lábbal tapossák a törvényt. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Polónyi Géza: Azonosítja magát ezzel a miniszterelnök!

Lukács László miniszterelnök folytatta ezután: Nekem jogom van bármikor szólni és a képviselő urak kötelesek engem meghallgatni. (Nagy zaj.)

Justh Gyula: Ha előzetesen kérték a házszabályokhoz való hozzászólást, akkor nem beszélhet.

Polónyi Géza: A házszabályokhoz kértém szót! (Folytonos zaj a jobb- és a baloldalon.)

Lukács László miniszterelnök: Majd azután. Mondom, ha megvolna a lehetőség arra, hogy *Návay* Lajos képviselő urat lemondásának visszavonására bírjuk, én volnék az első, aki ez irányban a kezdeményező lépéseket megtenném. (Zaj.) Miután azonban sajnálattal kellett meggyőződnöm arról, hogy az elnök urnak lemondása annyira komoly, hogy ő elhatározásának módosítására nem bírható, miután levele szerint, mai helyzetben a Ház tanácskozásait tovább vezetni nem kívánja, ennek következtében nem marad egyéb hátra . . . (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Lovász Márton: Tessék a zárt ülést elrendelni. (Nagy zaj jobbfelől.)

Elnök: *Lovász* Márton képviselő urat rendreutasítom.

Lukács László miniszterelnök: . . . mint tudomásul venni a lemondást, (Zaj a szélsőbaloldalon.) kifejezni efeletti sajnálkozásunkat, megköszönni neki azt a buzgó, lelkiismeretes tevékenységet, amelyet a Ház tanácskozásainak vezetésében tanúsított. (Zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Zárt ülést kértünk!)

Justh Gyula: Tessék a házszabályokat megtartani!

Elnök: *Justh* Gyulát ismét rendreutasítja.

Justh Gyula: De azért még sem engedjük, hogy a házszabályokat megcsontítsák!

Elnök *Justh* Gyulát másodszor is rendreutasítja.

Lukács László miniszterelnök a nagy zajban alig tudta folytatni beszédét. A Ház tagjai — ugymond — ugyanazzal a tisztelettel és szeretettel, amelylyel őt körülövezték elnök minőségében, fogják követni az ő tevékenységét képviselői minőségében is. (Folytonos zaj.)

Szmrecsányi György: Szégyen! Gyalázat!

Zárt ülés.

Lovász Márton azt a kérdést intézte a miniszterelnökhöz és a képviselőház elnökségéhez, hogy egyáltalán érvényesek-e még a házszabályok, vagy sem. (Felkiáltások jobbról: Igenis, érvényesek!)

Kun Béla: Önök lábbal tiporják! (Tiltakozás jobbfelől.)

Lovász Márton: Tegnap a jegyzőkönyv hitelesítése házszabályellenesen történt . . .

Kovács Gyula: Közönséges csalással!

Lovász Márton: Az elnök ma is megsértette a házszabályokat.

Ráth Endre: És egy csomó tehén bögött hozzá!

Lovász Márton: Akkor, amikor az elnök a nagy zajban határozatot hozni nem jogosult, felkiáltott a gyorsírókhoz s így hirdette ki a határozatot. *Beöthy* Pál szereplése az elnöki tekintély lerombolása és a parlamentarizmus csuffátétele. (Felkiáltások balfelől: Bihari recept szerint dolgozik, ott tanulta!) Jogainkól nem engedünk és kitarunk ezeken a padokon a végsőkig.

Báró Podmaniczky Endre: Ez csupa mulatság! Vörös lobogó alá akarnak bennünket vinni, de nem fog önknek sikerülni!

Kovács Gyula: Az önké fekete-sárga!

Lovász Márton: Az elnök a Házat megfosztotta attól, hogy *Návay* lemondó levelét meghallgassa.

Szaccellary György: Miért lármáztak? (Nagy zaj.)

Lovász Márton: A zárt ülést kérő ívet is beadtuk, még a miniszterelnök felszólalása előtt és az elnök tartozott volna azonnal elrendelni a zárt ülést.

Kun Béla: Az ívet még *Návay* levelének felolvasása előtt beadtam.

Lovász Márton: Az az ut, melyre önk ráléptek, olyan botrányokhoz vezet, melyet egész Európa előtt szégyelhetnek majd. Nekünk mindegy, mi ellenállunk a legvégsőkig. (Viharos éljenzés és taps a baloldalon.)

Apponyi az alelnökök ellen.

Gróf *Apponyi* Albert szólalt föl ezután. Napirend előtt akartam felszólalni — ugymond — az elnök megadta a jogot, de ugyanezt a jogot *Justh* Gyula barátomtól megtagadta. Ennek folytán én ugy tartottam lojalisnak, hogy a megadott szólásjogot nem veszem igénybe. A tegnapi ülés végén a jegyzőkönyv hitelesített. Ez a tény maga nem házszabályellenes, de igenis házszabályértés az, hogy az elnök a jegyzőkönyv hitelesítéséhez több képviselőtársamnak nem adta meg a szót, sem pedig a házszabályokhoz felszólalni akarókat nem engedte beszélni. Az a kérdés, szándékos, célzatos eljárás volt-e ez?

Polónyi Dezső: Ha szándékosan történt, akkor az okirathamisítás.

Gróf *Apponyi* Albert: Nem teszem fel a szándékosságot, hiszen az alelnök urak szolidaritást vállaltak *Návay*-val. A jegyzőkönyv ma se hiteles, azt újra hitelesíteni kell. Ne keressék a kibontakozást olyan uton, mely még nagyobb bonyodalmakhoz, de békéhez nem vezet. (Élénk éljenzés és taps a baloldalon.)

Jankovich Béla alelnök: Engem tegnap szándékosság nem vezetett a jegyzőkönyv hitelesítésékor. A nagy zajban nem hallottam a jelentkezéseket, tehát csak félreértésről van szó.

Holló Lajos: Emlékezteti az alelnököket arra, hogy férfias becsületükkel vannak kötvé ahhoz, hogy a házszabályokat *Návay* szellemében kezelik. A véderőjavaslatot erőszakosan nem lehet törvénynyé tenni. Az egész ellenzék tovább küzd vég-leheletéig. (Viharos éljenzés balról.)

Ráth Endre: Egy munkapárti képviselő ur,

aki most Tiszát eljenzi, évekkal ezelőtt a gyűlésen ezt mondta róla: hazaáruló gazember

Stranyovszky Sándor felugrik helyéről és így kiabál: Az megbocsátható, ha valaki fiatal korában zöldre volt, de az nem, ha valaki egész életében az marad!

Felkiáltások balról: Jelentkezett a tettes! Szép a beismerés, mit szól hozzá Tisza. (Nagy zaj.) Ezzel a zárt ülést véget ért.

Szmrecsányi György felolvassa a Danzers Armeezeitung egyik cikkét, melyben az áll, hogy a kormánynak az ellenzékkel tárgyalni nem szabad, mert nehéz áldozatok árán vásárolták össze a munkapártot. (Nagy zaj jobbról.)

Polónyi Géza (Jankovich alelnökhöz): Igaz-e, hogy a kormány pénzt adott önnek, a választásra? (Zajos tiltakozás jobbról.)

Polónyi Géza: Csak azoknak felelek, akikről tudom, hogy a saját pénzükhöz választottak meg. Szemtelenség, hogy ilyen ember elnököl, aki a kormány pénzén lett megválasztva. (Óriási lármák.)

Bakonyi Samu felszólalása után a zárt ülést izgatott hangulatban véget ért.

Botrányok nyílt ülésen.

Bakonyi Samu azzal kezdte, hogyha a lapokból nem tudná, hogy most Náray Lajos lemondásáról van szó, azt sem tudná, hogy mihez szólal fel. (Derültség jobbról.) Mert a lemondó levelet nem hallotta.

Felkiáltások jobbról: Miért nem voltak csendben?

Bakonyi Samu kéri a lemondó levélnek újból való felolvasását. (Tiltakozás jobbról.)

Felkiáltások jobbról: Nem lehet! (Nagy zaj.)

Bakonyi Samu a többség forradalmának mondja a mostani eljárást. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint Náray Lajos lemondását nem veszik tudomásul, és 25 tagú küldöttségben kéri fel, hogy vonja vissza lemondási szándékát. (Óriási zaj.)

Gróf Apponyi Albert a házszabályokhoz kérészt. Az elnök ur tévedésben van. Ha a lemondó levél nem volna napirenden, akkor a hozzászólásra a Háztól kellene engedelmet kérni, itt pedig a kérdéshez többen föliratkoztak! (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Tévedés tehát az elnöktől, amikor azt mondta, hogy a lemondó levél nem tartozik a napirendhez.

Felkiáltások a jobboldalon: Nem tartozik!

Felkiáltások a baloldalon: De odatartozik!

Gróf Apponyi Albert bizonyítja, hogy a lemondó levél igenis a napirendhez tartozik s kijelenti, hogy mivel a tanácskozási szánt idő letelt, ehhez a kérdéshez egyáltalán nem kíván hozzájárulni, ha azonban ez a tárgy a jövő ülésbe át nem kerül, akkor konstatálja, hogy felszólalási jogától elütötték, ami pedig súlyos házszabálysértés. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: A lemondólevél a publikálással el van intézve! (Zajos ellentmondás balról.)

Rakovszky István: Kéri a többséget, ne kényszerítsék őket, akik eddig nem vettek részt a harszban, hogy ők is sikraszálljanak a házszabályokért. Az elnök kötelezettséget vállalt...

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Hol a becsület? Hol van Lukács?

Rakovszky István: Kötelezettséget vállalt a Ház színe előtt, hogy úgy fogja kezelni a házszabályokat, ahogy Náray kezelte. Eddig csak egyetlen elnök helyezkedett szembe a kötelezettségével, őt elérte a nemzés. Ugy jár az, aki az ő példáját követi. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Szmrecsányi György: Disznóságot nem szabad csinálni! (Óriási zaj a jobboldalon.)

Elnök rendreutasítja Szmrecsányit.

Egyszerre nagy zaj kerekedett a jobboldalon. Farkas Zoltán, Montbach Imre és több munkapárti képviselő nagy kiáltozással Szmrecsányi felé roított.

— Hogy lehet ilyet mondani! Ezt nem tűrjük! — s még erősebb kifejezésekkel kísérték gesztusaikat.

Szmrecsányi György föluggott helyéről s ki akar menni a padból. Hédergáry Lehel, Palugyay Móricz és Bottlik István azonban megakadályozták benne, míg Zboray Miklós és Zlinszky István a törtető munkapárti honatyaikat csitították.

Elnök a nagy zürzavarban tíz percze felfüggesztette az ülést.

Újabb erőszakosságok.

Elnök 20 percze mulva újra megnyitja az ülést. Mindenekelőtt felolvassa alelnöki beköszöntő szavait, amivel azt akarta igazolni, hogy nem szegte meg kötelezettségét.

Felkiáltások a baloldalon: Benne van, hogy Náray elnökkel harmónikusán fog eljárni!

Elnök: Nem hiszi, hogy felülemelkedett volna a házszabályokon. (Nagy derültség.)

Ráth Endre: Inkább nagyon is alul maradt egy párszor!

Elnök: Az ülés előbbi során Szmrecsányi György azt a közbeszólást használta, hogy diszno-

segot nem szabad csinálni. Kéri a képviselőt, hogy igazolja kifejezését.

Szmrecsányi György: Elmondja, hogy Rakovszky beszéde után Nemes Zsigmonddal szövevényes támadt s ő neki mondta, hogy disznóságot csinálni nem szabad.

Elnök: Felteszi a kérdést, kívánja-e a Ház Szmrecsányi Györgyöt jegyzőkönyvi megrovásban részesíteni?

Felkiáltások a baloldalon: Két óra elmúlt, nem lehet határozatokat hozni! Tartsa meg a házszabályokat!

A munkapárt egy intésre feláll és elhatározta, hogy Szmrecsányi Györgyöt jegyzőkönyvi megrovásban részesíti.

Elnök: Javasolja, hogy a Ház holnapi ülésére az elnöki szék betöltése tüzessek ki napirendül. (Nagy zaj a baloldalon.)

Gróf Apponyi Albert: Figyelmezteti a Házat, álljon meg azon a lejtőn, amelyen megindult. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Mert ha megsértik a házszabályt, ő is kénytelen azokkal együtt küzdeni, akiknek politikai céljával egyet nem ért és ezért a helyzetét kizárólag azokat teszi felelőssé, akik ilyen kötelesség elé állítanak, amely elől ki nem térhet. Náray Lajos lemondó leveléhez való hozzászólási jogát fentartja, mint-hogy ezt a Ház még tudomásul nem vette, az elnök napirendi indítványát nem fogadja el, hanem javasolja, hogy a Ház Náray Lajos lemondó levelét tüzze ki a holnapi ülés napirendjére. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

A többség az elnök napirendi indítványát fogadta el.

Vermes Zoltán jegyző felolvasta a mai ülés jegyzőkönyvét.

Apponyi Albert kéri a jegyzőkönyvben annak konstatálását, hogy többen feliratkoztak és elűtötték felszólalási joguktól.

Kovács Gyula: Az összes gázságok benne vannak a jegyzőkönyvben. (Zajos felkiáltások jobbról. Rendre.)

Elnök felszólítja a közbeszólót jelentkezőre.

Kovács Gyula: Én voltam. Azt mondtam, minden gázság benne van a jegyzőkönyvben. (Éljeszés balról.)

Elnök rendreutasítja.

Ábrahám Dezső szólal fel. Szerinte csak két óráig lett volna szabad ülést tartani. A jegyzőkönyv hitelesítése is házszabályellenes most. El-lene tiltakoznak. A következményeket a többségre hárítja.

Bujanovich Gyula munkapárti elfogadja a jegyzőkönyvet

Beöthy Pál elnök feltette a kérdést szavazásra.

A jegyzőkönyvet eredeti szövegében elfogadták. Ezzel az ülés 14-kor véget ért.

Budapest, május 21.

Az új igazságügyi államtitkár. A hivatalos lap mai száma közli a királyi kéziratot, amely dr. Tóry Gusztáv államtitkárhoz címekkel és jelleggel fölruházott igazságügyminiszteri miniszteri tanácsot igazságügyminiszteriumi államtitkárrá nevezi ki.

Rohonyi Gyula államtitkártól boszniai helyettes tartományi főnökké történt kinevezése alkalmából ma délelőtt bucsuzott el az igazságügyi minisztérium. A távozó államtitkárhoz dr. Székely Ferenc igazságügyi miniszter, majd a tisztviselői kar nevében dr. Imling Konrad államtitkár intézkedést beszédeket s mind a ketten meleg hangon méltatták Rohonyi Gyulának az igazságügyi minisztériumban kifejtett eredményes munkásságát. Ugyanez alkalmossal üdvözölte a minisztérium dr. Tóry Gusztáv újonnan kinevezett államtitkárát is. Az igazságügyi miniszter, majd utána a tisztviselői kar nevében Rickl Gyula miniszteri tanácsos üdvözölte az államtitkár, aki szíves szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért.

A horvát állami tisztviselők fizetésrendezése.

Zágrábról jelentik: A hivatalos lap mai száma rendeletet közöl, amely szerint a király e hó 18-iki legfelsőbb elhatározásával a horvát állami tisztviselők fizetésének és lakbérének rendezésére vonatkozó törvénynovellának megadta az előzetes szankciózt és a királyi biztost utasította, hogy e novella törvényhozási elintézéséig 1912. július 1-től folyósítsa az illetményeket, melyek ezen időtől kezdve számítanak a nyugdíjba is.

Küldöttség a képviselőházban. Ma délelőtt Rimaszombat városának egy nagyobb küldöttsége jelent meg a képviselőházban, hogy Eröthy László, gróf Serényi Béla és Hazai Samu minisztereknél tisztelegjen, akiknek támogatását kérte ki a rimaszombati konzervgyár fellendítéséhez. A küldöttséget Farkas Zoltán, Rimaszombat városa képviselője vezette a miniszterek elé és tagjai voltak dr. Kovács László polgármester, Lukács László alispán, dr. Zinner Miksa ügyvéd, Percze Samu,

Ziher Miksa gyárigazgató és még sokan. A miniszterek szívesen fogadták a küldöttséget és megígérték, hogy a gyárat a lehetőséghez mérten támogatni fogják s Hazai honvédelmi miniszter kilátásba helyezte azt is, hogy a katonaság részére szükséges konzervek egy részét ott szereztesse be.

KÜLFÖLD.

Gróf Berchtold berlini látogatása. Bécsből jelentik: A Neues Wiener Tagblatt arról értesül, hogy az eddig való rendelkezés szerint gróf Berchtold külügyminiszter pénteken reggel utazik Berlinbe és pünkösd hétfőjén fog Bécsbe visszatérni. Vilmos császár valószínűen a potsdami új palotában fog gróf Berchtold tiszteletére lakomát adni.

Dechanel a magyar politikai törekvésekről.

A „Zeit“ egy előkelő személyiség nyomán érdekes cikket közöl Paul Dechanel francia politikusnak, a kamara volt elnökének Bulgáriában, Szerbiában, Magyarországon és Ausztriában tett legutóbbi utjáról és Dechanel politikai programjáról. Dechanelnek különösen a francia-osztrák-magyar közeledési politika tekintetében nyílt alkalma, hogy ebbeli meggyőződéséről sikra szállhasson.

— Mi francziák a Dunamelléki monarchiában mindenkor az állandóság és az egyensúly szükséges elemét láttuk. — mondja Dechanel — mi még nem felejtettük el, hogy 1879-ben gróf Andrássy Gyula vonakodott attól, hogy a kettős szövetség éle ellenünk iránytassék. Történelmünk legborzasztóbb tévedése volt osztrák-ellenes politikánk.

A kiváló francia politikus nagyon érdekesen ítéli meg a magyar törekvéseket, amelyekről ezeket mondja:

— Minél jobban kifejleődik Magyarország önállósága, annál jobban eltávolodik Berlin akaratának járma alól; minél nagyobb lesz a gazdasági elszakadás Ausztriától, ez utóbbi annál jobban közeledik majd a német birodalomhoz. Nekünk folkozott figyelemmel kell kísérnünk a magyarországi politika fordulatait. Szerencsére az emberek és a dolgok hajlékonyabbnak, mert az elvont fogalmak kívánatos volna, ha a Szent István koronája alá tartozó országok haladása a jövőben lehetővé tenné azokat a körülményeket, amelyek a magyaroknak teljes történelmi fejlődést biztosítanak és amelyek egyuttal az osztrák-magyar monarchiának a hatalmi erő maximumát kölcsönöznék.

Báró Marschall utóda. Konstantinápolyból jelentik: A porta hozzájárult báró Wangenheim athéni német követnek konstantinápolyi német nagykövetté való kinevezéséhez.

Eljárás képviselők ellen. Berlinből jelentik: A képviselőházban a szociáldemokraták, szabadelvűek, lengyelok és dánok szavazatai ellenében felhatalmazza a kormányt, hogy Borchardt és Leinerth képviselők ellen az ismert affér ügyében vizsgálatot indítsanak. Borchardt ellen a ház csendháborításra és az államhatalommal szemben való ellenállás, Leinerth ellen ez utóbbi miatt indítottak vizsgálatot. A ház továbbá megengedte, hogy vádat emeljenek a „Vorwaertz“ szerkesztője ellen, mint-hogy a lapban „Reaktionárius majomkomédia“ címen cikk jelent meg, mely sérti a képviselőházat.

Az albán lázadás. Konstantinápolyból jelentik: Abdullah pasa tábornokot a Prizrend és Ipek környékén koncentrált csapatok parancsnokává nevezték ki. A Hadzi Adil bej belügyminiszter vezetésével működő reformbizottság befejezte albániai és macedóniai körutját és ma ideérkezett.

A finn országgyűlés berekesztése. Pétervárról jelentik: A finn országgyűlés ülésszakát czári ukázal berekesztették.

A birodalmi gyűlés elnapolása. Berlinből jelentik: A kormány javaslatot terjesztett a birodalmi gyűlés elé, melyben annak november 26-ig való elnapolását ajánlja.

Az orosz flotta fejlesztése. Pétervárról jelentik: A honvédelmi bizottság tegnap titkos ülésben tárgyalta a kormánynak azon javaslatát, mely 502 millió rubel megszavazását kéri az ugynevezett kis hajóépítési program megvalósítására. A javaslat védelmére a miniszterelnök ismételt felszólalt. A tárgyalás a késő éjjeli órákig tartott és nem nyert befejezést. Különböző javaslatokat nyújtottak be, amelyek azonban valamennyien hajlandók megadni a halaszthatatlan munkák számára szükséges összegeket.

— A „Népsros attak a kezmen

A par Budapest s gyűléseket akartak ren azonban nev sétára. Rövfujták le a a főkapit megütközés gyon sokan ták tétlenül met s elha mégis kiv tány azonb mindent m szerezzen.

utazára, s azt az inté az utczán. tőzdatni. L után a tü Itt-ott ugy lovasrendő őket. Egy lővés zaján madt. A

Nem említjük r elkobozták 'Népszavát

hogy a pa tetésével janak.

A N tetésről t

Ma de elkobozták pedig a ki és az elkobzó vé kitételeit

Az megfojtá szolgálá arra, h mot és ellensé kások s nyek kö és az el

inczidus tartottak vendéglőbe vendéglőbe

Ottthonaba Kálmán-té

Práter-utó féle vend

tikai hely Buchinger és Farka

A r hogy a t engedélye

órakor r roly-köru

esomé re vonalon

rendőrtis untalan

— aztán le

A r den emb

repültek 420-es és

vezetőség a legves állította reket is

A szocialisták tüntetése.

— A „Népszavát” elkobozták. — Háromszoros attak a Rákóczi-uton. — Egy lövés következménye. — Husz letartóztatás. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 21.

A parlamenti erőszak harcza szólította Budapest szervezett munkásságát. Ma estére gyűléseket hirdettek, amely után tüntető sétát akartak rendezni a Rákóczi-uton. A főkapitány azonban nem adta meg az engedélyt a tüntető sétára. Rövid időn belül most már másodszer fújtak le a szocialisták demonstráló sétáját s a főkapitány legújabb rendelete érthető megütközést keltett a munkásság soraiban. Nagyon sokan voltak olyanok, akik nem akarták tétlenül nézni a rajtuk esett újabb sérelmet s elhatározták, hogy a tilalom dacára ma mégis kivonulnak a Rákóczi-utra. A főkapitány azonban erről a kellő időben értesült, s mindent megtett, hogy a rendeletének érvényt szerezzen. Az összes rendőreit kivényelte az utcára, s napiparancsban mindegyik rendőr azt az intzkedést kapta, hogy aki csak megáll az utcán, felszólítás után rögtön le kell tartóztatni. Ilyen elővigyázatossági intézkedések után a tüntető felvonulás tényleg elmaradt. Itt-ott ugyan gyülekezni kezdett a nép, de a lovasrendőrök háromszoros attakja széjjelverte őket. Egy ember a revolverét is elsütötte és a lövés zajára öt-tíz percre óriási tumultus támadt. A zavarban husz embert előállítottak.

Nem tartozik ugyan szigoruan ide, de itt említjük meg, hogy a kora délutáni órákban elkobozták a szociáldemokraták lapját, a *Népszavát*, mert arra hivta föl a munkásokat, hogy a parlamenti erőszakra a munka beszüntetésével és forradalmi tüntetéssel válaszoljanak.

A Népszava elkobozásáról és a véres tüntetésről tudósítónk a következőket jelenti:

Ma délután az összes nyilvános helyeken elkobozták a *Népszavát*, a meglevő példányokat pedig a kiadóhivatalban foglalták le. Az intézkedés az ügyészség rendelkezésére történt. Az elkobzó végzés a lap egyik cikkének következő kitételeit tartotta a törvénykönyvbe ütközőnek:

Az erőszak az általános választójogot akarja megfosztani és a népet örök szegénységre, örök szolgaságra akarja kárthatni. Álljatok készen arra, hogy hívó szavunkra letessétek a szerszámot és kimentek az utcára megfenyíteni az ellenségeiteket. A parlamenti erőszakra a munkások sztrájkja legyen az első felelet, a törvények kötelező ereje ellen való országos izgatás és az ellenük való engedetlenség a második.

Az esti népgyűléseken semmi különösebb incidens nem fordult elő. Népgyűléseket öt helyen tartottak a munkások: V. Váci-ut 86. Krebsz-vendéglőben, VI. Szondi-utca 56. Szent István-vendéglőben, VII. Aréna-ut 68. Építőmunkások Otthonában, VIII. Népszínház-utca és Tisza Kálmán-tér sarkán, a Piskóti-vendéglőben, VIII. Práter-utca és Futó-utca sarkán, a Böhm Antal-féle vendéglőben. A gyűlések napirendje: a politikai helyzet volt. Előadók pedig *Bokányi Dezső*, *Buchinger Manó*, *Garbai Sándor*, *Wellner Jakab* és *Farkas István* voltak.

A rendőrség igen nagy előkészületeket tett, hogy a tüntető sétát, amelyet tegnap Boda nem engedélyezett — megakadályozza. Már fél nyolc órákor rendőrök lepték el a Rákóczi-utat. A Károly-körut sarkán és a Keleti pályaudvar előtt nagy csomó rendőr várakozott. A rendőrök az egész utvonalon tíz-tíz lépésnyire állottak egymástól. A rendőrtisztviselők idegesen szaladgáltak, minduntalan figyelmeztették a legényeiket:

— Aki megáll, csak egyszer figyelmeztetni, aztán letartóztatni...

A rendőrök aztán ki is tettek magukért. Minden emberrel gorbáskodtak, a szitkok szinte repültek a levegőben. Különösen két rendőr, a 429-es és az 1909-es vezetett a gorbáságban. A vezetőség úgy látszik már ismeri az embereit, mert a legveszedelmesebb helyre, a Sip-utca sarkára állította fel őket. Még a gondtalanul sétáló embereket is inzultálták.

Fél kilenc óra felé körülbelül száz ember fordult ki a Rákóczi-utra az Eszterházy-utczából. *Gyalokai* tanácsos rögtön kiadta a parancsot a lovasrendőröknek: Előre! Husz-huszonöt lovas ugratott a járdára, beszorították a tömeget a szűk utcába s pár pillanat alatt szétoszlatták. Kilenc óráig nem történt semmi különösebb. Itt-ott ugyan egy-két sétáló összeütközött a rendőrökkel, de azok kíméletlenül, hamar végeztek. Kilenc óra felé két rendőr sietett *Gyalokai* tanácsos elé s jelentették, hogy ugy a Sip-utczából, mint a Kazinczy-utczából nagyobb tömeg szocialista jön a Rákóczi-utra. Azonnal ketté osztották a lovasrendőröket s egy nagy csapat gyalogos rendőr is előlotta a két utca torkolatát. A következő percben már benyomultak a szűk utcába, s a lovak a gyalogjárón robotgattak végig. Már visszatérőben voltak, amikor egy ember, *Lupcsa Miklós* 20 éves asztaloslegény a Sip-utca és Dohány-utca sarkán a levegőbe lőtt. Irtózatostumulust keletkezett. A tömeg kiabálni kezdett:

— Gyilkosok! Bérenczek! Le velük!

Botár Béla kapitány észrevette a menekülő lövöldözöt. Rögtön utána szaladt, már közelében volt, egy lépés és eléri. Erre kirántotta a kardját és feljő sujtott. Az éles penge a nyakán ütött sebet a legénynek. Elborította a vér, ledőlt a földre.

A tömeg irtózatostumulást csapott. Sokan fenyegetően a rendőrök felé szaladtak. A nagy fel-fordulásban husz embert állítottak elő. *Raul Gyula* lakost, *Róka Bernát* asztalost, *Holler Ferenc* lakost, *Werlinger Miklós*, *Krikova Jenő*, *Krabler Károly* és *Horták Péter* asztalosokat, *Rizska József* szerelőt, *Kovács Lajos* gépmunkást, *Labancz Pál* cipészt, *Csutor Károly* szabót, *Maró Gyula* esztergályost, *Pébl Jenő* aranyozómestert, *Miszser Károly* asztalost, *Aranykövy Béla* fodrászt, *Lipcsy Ferenc* szabót, *Salamon Ernő* és *Rácz István* lakost, *Erdélyi János* és *Zuckerman Miksa* pinzereket vitték be a főkapitányságra és ott igazolás után szabadon bocsátották őket. *Lupcsa Miklós* pedig a mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol most ápolják.

A cumberlandi herceg katasztrófája.

— A királyunk keresztfia szörnyen halt. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 21.

A kopenhágai gyászba, *Frigyes* dán király tragikus halálesetébe újabb megdöbbentő katasztrófa fonódik bele, amelynek a cumberlandi herceg, a királyunk keresztfia esett áldozatul, amidőn automobilon Kopenhágába, a *Frigyes* dán király temetésére száguldott. Ma hajnalban szűkszavu távirati tudósítás azt jelentette Hamburgból, hogy *György Vilmos* cumberlandi herceg, *Ernö Ágost* cumberlandi uralkodó herceg legidősebb fia automobilon katasztrófa következtében meghalt. A brandenburgi tartomány *Friesack* városkaja mellett történt a halálos baleset. Nyomban értesítették a gyászról a hercegi családot, de *Ernö Ágost* herceg és neje már nem volt *Gmundenben*, mert az uralkodó pár is elutazott Kopenhágába a dán király temetésére. A szomorú hírt a cumberlandi hercegi pár a Keleti tenger partján levő Rostokban kapta meg s erre félbeszakította utját.

Berlini újabb jelentés szerint a katasztrófa részletei a következők:

György Vilmos herceg néhány nap előtt automobilon kelt utra *Gmundenből*. Előbb Prágába ment, onnan Berlinbe, tegnap délután öt órákor Hamburgba érkezett s rövid pihenés után tovább indult, mert a herceg a dán király temetésére igyekezett. Ő maga vezette az automobil, mellette báró *Graefe* kamarás, mögötte pedig a soffőr ült. Az országut a legpompásabb automobilura, mert tükörsíma. Tudta ezt a herceg és 90 kilométeres sebességgel hajtolta kocsiját — így bezsúll el a megmenekült soffőr.

Alig hagyták el *Friesackot*, körülbelül tíz kilo-

méter utra most makadámozták a pályát, de még nem hengerelték le. A herceg nem vette észre a figyelmeztető táblákat s így történt, hogy nem lassította a gyorsaságát. Az automobil hirtelen nagyot zökent s a következő pillanatban nekivágott az ut szélén egy nagy kődarabnak, majd a rétre szökött át, egy fatörzsbe ütődött s felborult. *György Vilmos* herceg fejével nekiesett a motor bádofedelének, báró *Graefe* kamarás rázuhant s a következő szempillantásban az automobil rájuk esett. A soffőrnek az volt a szerencséje, hogy a hátsó ülésen megfogózkodott, tehát csak balkarját törte és idegrohamot kapott, de nem került gépkocsi alá. Mikor a halálra rémült soffőr magához tért, futva indult segítséget keresni. A friesacki uton sűrűn közlekednek automobilon s találkozott is hamarosan sok kirándulóval. Ezeket odavezette, ahol a katasztrófa történt. Többemagával kihuzta az összetörött gépkocsi alól gazdáját és a kamarást. A herceg feje a felismerhetetlenségig össze volt roncsozva, a kormánykerék betörte mellkasát. A fiatal herceg már nem élt. Báró *Graefe* kamarás nyakát szegte, ő is szörnyen halt. A közeli helységekből kihívták a hatóság embereit megállapítani a ténykörülményeket, aztán kocsira tették a cumberlandi herceg holttestét, egy szekéren pedig báró *Graefe* kamarást vitték *Nackel* helységbe, ahol a holttesteket *Hagen* földbirtokos kastélyában helyezték el. Röviddel a szerencsétlenség után négy orvos jelent meg a szerencsétlenség színhelyén, de csak a beállott halált konstatálhatták. A sebesült soffőrt gondos ápolásban részesítik. A cumberlandi herceg holttestét a helység templomában ravatalozták fel.

A katasztrófa híre még az éjjel érkezett Berlinbe s mélyen megrendítette a császári családot és az egész várost. A szörnyű vüget ért herceg *Ernö Ágost* cumberlandi herceg fia, harminckét évét élt, *Gmundenben* született 1880 október 28-án s az osztrák-magyar hadseregben mint százados szolgált az arja nevet viselő ezredben. Kedveneg keresztfia volt *Ferencz József*nek, aki a cumberlandi hercegi család sorsát mindig gondoskodásába fogadta. A dán király magybátyja volt a hercegnek.

Gmundeni jelentés szerint a szerencsétlenül járt hercegnek szülői, akik Kopenhágába akarnak utazni, hogy az elhunyt dán király temetésén jelen legyenek, ma *Gmundenből* *Nackelbe* mentek. Kétséges, vajjon a cumberlandi hercegi pár jelen lesz-e a kopenhágai temetésen. A szerencsétlenül járt herceget valószínűleg *Gmundenbe* szállítják, ahol a welfek családi sírboltjában fogják örök nyugalomra helyezni. Egyébként *Gmundenben* az egész város gyászol és a magánházakon is fekete gyászlobogók lengenek.

Berlinből jelentik: A cumberlandi herceg automobil-balesetének egyetlen, még élő tanuja, *Frike* soffőr tegnap még annyi erővel bírt, hogy urának hozzátartozóit táviratilag értesítette a szomorú eseményről. A soffőr különben a jobb kar zuzódásán és egy kis idegrázkódáson kívül nyilván más bajt nem szenvedett. Előadásából, valamint az automobil helyzetéből minden kétséget kizárólag kiderül, hogy a katasztrófa a következőképp játszódott le: A herceg hatvan lóerős automobilján ült, amelyet a bécsi *Graef* és *Stift* cég állított elő s amelyvel tegnap reggel Prágába ért. *Nackel* és *Segeletz* helységek határán, mintegy 3 kilométernyire *Friesack* városa mögött a dombos, de jó karban lévő országut friss töltéssel volt ellátva. Itt az automobil az országut jobb széléhez ért. A herceg a 90 kilométer sebességgel rohanó automobil szökészerű mozdulatai következtében nem tudta a kormányt tartani. Erre az automobil spirális vonalában mintegy 30 kilométernyire még tovább haladt, akkor belefutott az erdőbe. Az automobil egy fenyő két méter magasságban megrongált, egy fiatal tölgy fát és két fenyőfát kidöntött és aztán fenyőfa közt megakadt. Az automobil tengelye és két első kereke porrázúzódtak. Egy erdőőr jelenti, hogy a kritikus időben tompa csattanást hallott és tréfásan mondta, hogy a berlini vadászok bizonyára korán érkeztek. A zaj irányában kutatni kezdett és nem sokára lojtán megtalálta a herceget. A szolgál-

hány méternyire feküdt és nemsokára meghalt. Hannoverből jelentik, hogy György Vilmos herceg halálos kimenetelű automobil-katasztrófájának híre, melyet az első reggeli órákban a lapok különkiadásai ártak hírül, mindenféle nagy szomorúságot keltett. A herceg temetésén Hannoverből több velf. küldöttség vesz részt.

TÁVIRATOK.

Az olasz-török háború.

Konstantinápoly, május 21. A „Regina Margherita“ panczéloshajó szombaton bőszebb ideig bombázta a kisázsiai parton lévő *Kap-Marmaritsa* erődöt. A bombázás következtében a kaszárnya egy része és a tartalékosok fegyverraktára *elpusztult*, emberéletben azonban nem esett kár.

Symisziget előtt vasárnap megjelent a „Pegarus“ hadihajó és a *helyőrséget és helyi hatóságokat felszólította a sziget átadására*. Az olaszok a csendőröket és a kaimakámot elfogták. A török polgári funkcionáriusokat is visszavonták és az adminisztrációt egy polgármesterre és egy bizottságra bízták. *Symisziget* Rhodus-szigettel szoros kereskedelmi összeköttetést tartott fenn, amely most természetesen megszakadt.

Konstantinápoly, május 21. A minisztertanács *elhatározta az összes olaszok kiutasítását*, kivéve a papokat, özvegyeket és vasúti munkásokat. A távozásra két heti határidőt szabott meg. Az itt élő olaszok számát mintegy *tizenkétezerre*, az egész Törökországban élő olaszok számát mintegy *ötvenezerre* becsülik. Az olaszok kiutasítására vonatkozó minisztertanácsi határozat mély benyomást kelt. *Szmirnából* eddig összesen tizenkétezer olaszt, többnyire munkást utasítottak ki, akik ideérkeztek. A szegény emberek azt beszélnek, hogy a munkás-városrészen valóságos vásárt rendeztek, ahol minden holmijukat potom áron eladták.

Róma, május 21. A tegnap Palermóba érkezett „Re d'Italia“ nevű szolgálati cirkáló egy tisztje megerősítette az Ameglio tábornok ellen elkövetett merényletről elterjedt hírt. A tiszt elbeszélése szerint Ameglio tábornok hadvezér és több katonai kíséretében Rhodus szigetén egy kis falun ment keresztül, amikor egy szűk utcában kétszer rálöttek. Két embert Ameglio parancsára letartóztattak és eléje vezették. Amikor Ameglio látta, hogy a merénylők nem török katonák, azonnal kivégeztette őket, azzal a megjegyzéssel, hogy banditákkal csak így lehet elbánni.

Páris, május 21. A „Petit Parisien“ pétervári táviratban a következőket jelenti: *Szasszonov* külügyminiszter azon a nézetben volt, hogy a török-olasz konfliktus megoldását úgy lehetne elérni, hogy Tripolisz és Cirenajka annexiójának proklamálását Olaszország belső törvényhozási aktusának lehetne tekinteni, mely Törökország külső presztídjét semmiképp sem csorbítaná. Olaszország az okkupált tartományokban megmaradna, mint Anahogy Tripolisz és Kirenajka annexiójának proklaviszadná Törökországnak az elfoglalt szigeteket és még megállapítandó gazdasági előnyöket adna. *Louis* nagykövetség utasítása van, hogy párisi utazási alkalmával *Szasszonov* kombinációját közölje a francia kormányval.

Róma, május 21. Viale tengernagy a Vittorio Emanuele fedélzetéről a következő drótnélküli táviratot küldte: Tegnap reggel a Napoli hadihajó megjelent Kos-sziget előtt. A kajmakám, a csendőrség és a török polgári hatóságok megadták magukat.

Ferrogás Cuba szigetén.

Newyork, május 21. Cuba-szigetén nagyon nyugtalanító a helyzet. *Általános néger fölkeltéstől* tartanak és a sziget belsejéből rossz hírek érkeznek. A kormány megtett minden intézkedést, hogy a fölkeltést csirájában elfojthassa.

Newyork, május 21. Mint Havannából jelentik, Cuba minden részére kiterjedő négerösszeesküvést fedeztek fel. Az összeesküvés oka, hogy a kor-

mány nem hajlandó a függetlenségi harcban tett szolgálataikért politikai kompenzációkat adni. Az összeesküvés fészke Santa Clara, Lová kormánycsapatokat küldtek ki.

Merénylet a volt kínai császár ellen.

Peking, május 21. A trónjától megfosztott hatéves császár ellen *tegnap gyilkos merényletet követtek el*. Amikor a fiatal császár a palota terraszán játszott, egyszerre *lövés dördült el*, amely azonban nem talált. A merénylőt még nem tudták kinyomozni.

A meggyilkolt rendőrfőnök.

Teherán, május 21. Jeffrem rendőrfőnök meggyilkolása dolgában hivatalosan megerősítik, hogy Jeffrem, miután a lázadókat Gustepek mellett megsemmisítően megverte, sétálás közben agyonlőtték.

Rablógyilkosság a Dohány-utcában.

— Egy utcza leány vége. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 21.

Szomorú szennécsúzója van a Dohány-utcának. Ma reggel holtan akadtak rá egy szegény leányra, aki nap-nap után kénytelen volt a testét és a szerelmét áruba bocsájtani, hogy a betevő falatját megkeresse.

Schwartz Hanna a szerencsétlen teremtés. Mindig vig volt, csak hogy ne kelljen a szomorú életére gondolnia. Minden pénzt ékszerre költötte, tele aggatta magát, díszelgett velük. És most ezek okozták a vesztét. Valaki meglátta, észrevette a kincseit, megirigyelte, el akarta venni tőle. Gyilkolt, megfojtotta a leányt, csak hogy az ékszereit megszeresse.

A rendőri apparátus nagy erőfeszítéssel nyomoz a gyilkos után. Több egybehangzó vallomásból a rendőrség a gyilkos személyleírását már megszerezte a rendőrség s most azon fáradozik, hogy elfogja. Eddig még eredménytelen a hajszja, de holnap már valószínűleg megkerül a gyilkos.

A rablógyilkosság részleteiről és a nyomozásról tudósítónk a következőket jelenti:

Gyilkosság a hálószobában.

A Dohány-utca 47-ik számú házban, — amelyben egy sereg szerencsétlen bukott nő kapott menedéket, akik az utcán és a szegleteken árulják olcsó pénzen a szerelmet, — borzalmas kegyetlen-séggel elkövetett gyilkosságot fedezték föl. Egy szerencsétlen leányba, *Schwarz* Johannába fojtotta bele egy elvetemült ember a lelket, kirabolta, elvette az ékszereit.

Délután félkettő felé *Frankl* Manoné, aki a rendőri felügyelet alatt álló leányoknak a lakást kiadja és őket egyuttal kosztal is ellátja, szokás szerint felküldte *Bodó* Etel takarítónővel a 10-es szobában lakó *Schwarz* Johanna ebédjét. A takarítónő azonban a folyosóról nyíló ajtón ismételt kopogtatás után sem tudott bemenni a leányhoz, aki a kiáltozásra sem válaszolt. *Bodó* Etel erre lement a házmesternéhez és most már vele együtt újból felsiettek a 10-es számú lakásnak abba az utcza szobájába, amelyikből bejárás van *Schwarz* Johanna szobájába. A szoba lakója, *Ladislaus* Rózi azonban nem találta a kulcsot, mire a most már aggódó házmesterné a házbeliak segítségével kifizette az ajtót és így végre bejutottak *Schwarz* Johanna szobájába.

Irtózatos látvány tárult a belépők szeme elé. A szerencsétlen leány *félig felöltözötten holtan feküdt az utczai ablak mellett levő pamlagon, arca egy kettészakított durva, pirosszínű, fehér pettyes szőkbendővel volt letakarva, szétterpesztett lábai, amelyeket csak az ing fődött, a padlóra támaszkodtak. A leány felső testét ruha fődte, de az alsó ruházata teljesen hiányzott. A szobában semmi különös rendtelenség nem látszott, az ágy meg volt vetve. Az utczai két ablak között levő tükrös szekrényen apró éjjeli lámpa pislogott.*

A lakók rögtön rendőrt hívtak, aki viszont telefonon értesítette a főkapitányságot, mire né-

hány perc múlva megérkezett *Wagner* detektív egy társával. A detektívek azonnal munkához láttak s megállapították, hogy kétségkívül rablógyilkosság történt. Kiderült ugyanis, hogy *Schwarz* Johannának sok ékszere volt és azokat majdnem állandóan magán hordta. A detektívek azonban sem a leányon, sem a szekrényben, amelyet a gyilkos ki sem nyitott, sem egyebet semmiféle ékszert sem találtak, holott úgy *Schwarz* Johanna társnői, mint *Renner* Dániel ékszerész, akitől a leány csak az utóbbi napokban is nagyobb értékű ékszert vásárolt, azt állítják, hogy a „Hanni“ állandóan több száz korona értékű ékszert hordott magán. Az ékszerész bementése alapján megállapították, hogy a következő ékszerek hiányzanak: 1 pár fülbevaló 950 korona értékben, 1 gyűrű 300 korona, 2 gyűrű, egyenkint 150 korona, 1 gyűrű 90 korona, 2 karkötő, egyenkint 200 korona értékben. Az ékszerek közül a nyomozás során utóbb a briliáns fülbevalót megtalálták a szekrényben, melynek kulcsa a leány ridiküljében volt és amelyet a vakmerő gyilkos úgy látszik sietségében nem talált meg. A többit a gyilkos ellopta.

A nyomozás.

Három óra felé érkezett meg a gyilkosság helyére a rendőri bizottság. Akkor már az egész város tudta, hogy mi történt a negyvenhétben. Az utcza népe ott csődült össze a kapu előtt s izgatottan lesték, várták az újabb híreket. A főkapitányságról előbb *Császik* Pál és *Szakály* Kálmán rendőrfogalmazók érkeztek meg dr. *Bajusz* Gábor vizsgálóbíróval és dr. *Tihanyi* Mór rendőrorvossal. Néhány percczel később jött meg dr. *Marinovich* Jenő rendőrtanácsos, a bűnügyi osztály vezetője és a hivatalos vizsgálat kezdetét vette.

A rendőrorvos megvizsgálta a halottat s megállapítja, hogy a *holttest teljesen kívül és meren*. *Véleménye szerint a halál 8—10 órával előbb következhetett be, tehát reggel 6 és 9 óra között*. A holttest tele van kékes szederjes hullafoltokkal, amik szintén emellett szólnak. Megállapítja azt is, hogy az egyetlen külső nyom a nyakon látható. Az áll alatt a nyakon köröskörül két párhuzamos — egymástól egy centiméternyire — levő kékes csik húzódik végig. Az orvos véleménye szerint a *fojtogatás zsineggel, vagy szalaggal történhetett*.

Míg az orvos a holttestet vizsgálta, a holttest feje alatt egy arany medaillont találtak. A halott társnői felismerik a kis amulettet. Ott lógott *Schwarz* Hanna nyaklánczán. A gyilkos, miután megfojtotta áldozatát, alkalmasint letépte a nyakáról az aranylánczot és ekkor csuszhatott a fej alá a kis medaillon.

A holttest megvizsgálása után a rendőrség emberei kihallgatták a házbeliakat. Mindjárt az első leány adott valami nyomot. A házban lakó *Devecseri* Mariska és *Margit* nevű nővére elmondották, hogy ők *gyanakozanak egy férfira, aki többször életveszélyesen megfenyegette Schwarz Johannát*. Az illető nevét nem tudják, de személyesen megismernék.

A kapus látta a gyilkost. *Frankl* Lajos, egy 18 éves legény, aki a lányokat éjszakánként beresztli a kapun, azt vallotta, hogy *Schwarz* Johanna az éjszaka többször volt kiinn az utcán. Utoljára félnégy tájban eresztette be a kapun. *Ekkor egy magas termetű, kék ruhás férfi jött vele. Az ismeretlen fekete kemény kalapot viselt és a kezében egy újságpapírosba göngyölt kis csomag volt*. Ezt az embert nem látta távozni és hajnali ötig, amikor a kaput kinyitják a házban, *Frankl* Lajos többé nem is látta távozni *Schwarz* Johannát.

Brenner Dániel ékszerész, akitől a leány az ékszereket vásárolta részletfizetésre, azt mondja, hogy ő ma reggel 9 óra felé bent volt a házban *Schwarz* Hannához, aki 2000 koronával adása szintén bekopogtatott. A leány azonban nem eresztette be, csak a bezárt ajtón át szólt ki:

— *Jöjjen később, Brenner ur!*

Kilenczór tehát még élt *Schwarz* Hanna, amit egy *Hüll* Frigyesné nevű asszony is megerősít, aki ugyanabban az időben a kapuban látta ácsorogni.

A sok Lída, a m...
tos vallom...
relte a ny...
az utolsó...
hogy egy...
barna haj...
arcu fiata...
kérdete t...

— N...
A le...
bájában v...
szönte és...
ezt az em...
hogy ren...
a leány...
színész...
gát, söt s...
Az é...
be a fők...
egyik alil...
lodatulaj...
állapított...
neki s a...
postán.

A ny...

U

NAR...
— Róm. k...
oros: má...
nap két...
37 percc...
nyugszik...
A kép...
Osztal...
palotájáb...
alatt levő...
lépődj n...
10—2-ig...
Nyit...
9—2-ig...
zeum 10...
ria Valér...
vészet...
10—1-ig...
Museum...
Nyit...
óráig...
Könyvtár...
9—12-ig...
tára 9—2...
tisztikal

—
orvosai...
résztve...
terjedt...
után az...
körmen...
tette az...
Hofburg...
zik az

—
után je...
Ferdinánd...
és *Mári*...
legköze...
hogy fe...
grófnői...
ben *Bu*...
jelentik...
ciáról...
fürdőhe...
s azokba...
semmi...
visszaka...
érkezett...
lehet ké...
Ferdinánd...
tek volt...
kozott...
szeggel.

—
ról je...
reggel...
kozik t...
meg. A...
névben...
Ákos...
üdvözl...
mint a...
pályaud...

Hajsz a gyilkos után.

A sok kisebb jelentőségű vallomás után Tóth László, a meggyilkolt leány barátnője, nagyon fontos vallomást tett, amely egyszerre más irányba terelte a nyomozást. Eddig azt hitték, hogy a gyilkos az utolsó vendég volt, a leány azonban bevallotta, hogy egy 25—26 év körüli, közepmagas termetű, barna haju, kis rendezetlen bajuszu, sápadt, sovány arcú fiatalember 10 órakor megszólította és megkérdezte tőle:

— Nem tudja, hogy Hanna fenn van-e?

A leány azt válaszolta, hogy azt hiszi a szobájában van a társnője. A fiatalember megköszönte és felszaladt a lépcsőn. A rendőrség most ezt az embert keresi. Csak annyit tudnak róla, hogy rendszeresen a Meteor-kavéházban tartózkodott a leányt folyton a szemlével üldözte. Állítólag színésznővendékeknek, majd sofförnek adta ki magát, sőt sokszor mint artista is szerepelt.

Az éjszaka a leány állandó barátait hozták be a főkapitányságra, kihallgatták őket, de mindegyik alibit tudott bizonyítani. Egy fővárosi szállodatulajdonosnak a fiát is kihallgatták, mert megállapították, hogy a leány többször pénzt adott neki s a legutóbb is száz koronát küldött neki postán.

A nyomozást folytatják.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND: Naptár. Szerda, május 22. — Róm. kath.: Julia sz. vt. — Prot.: Julia. — Görög-ország: május 9. Izaiás próf. — Zsidó: Szivan 6. — A nap két reggel 4 óra 17 perczkor, nyugszik este 7 óra 37 perczkor. — A hold két reggel 9 óra 30 perczkor, nyugszik éjjel 12 óra 38 perczkor.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. Osztályosrjegyek huzása reggel 7 órakor saját palotájában. — Japánkiállítás a Terezkörút 7. szám alatt lévő földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj. Fedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum állattára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Gyermektanulmányi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 4—7-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Tansermúzeum 3—7-ig. — Társadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 4—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 10—1-ig.

— A király. A királyt néhány évvel ezelőtt orvosai eltiltották az urnapi körmenetben való részvételtől. Bécsi udvari körökből most az a hír terjedt el, hogy a király három esztendei szünet után az idén részt fog venni a június 6-iki urnapi körmenetben. Az uralkodó korábban teljesen megtagadta az urnapi körmenetet, most azonban csak a Hofburg előtt, a Michaeler-templomnál csatlakozik az ünnepélyes menethez.

— A Burg Ferdinándok ügye. Berlini híradás után jelentették, hogy Burg Ferdinánd, a volt Ferdinánd Károly királyi herceg, a trónörökös és Mária Valéria királyi hercegnő közvetítésével legközelebb vissza fogja kapni főhercegi címét és hogy feleségét, Zuber udvari tanácsosnak leányát, grófnő rangra fogják emelni. Ezzel a hírrel szemben Burg Ferdinándhoz közel álló körökből azt jelentik Bécsből, hogy valószínűleg csak kombinációról van szó. A fiatal házaspár egy nassauzi fürdőhelyen a világtól teljesen visszavonultan él s azokban a levelekben, amelyeket Bécsbe küldenek, semmi célzás sincs arról, hogy Burg Ferdinánd visszakapja főhercegi jogait és címét. Eppen ma érkezett tőlük Bécsbe levél, amelyből mindent lehet következtetni, csak azt nem, hogy Burg Ferdinánd visszahelyezése dolgában lépések történtek volna. Burg Ferdinánd már régóta nem találkozott testvérével, Ferenc Ferdinánd királyi herceggel.

— Lipót Szalvátor Kolozsvárott. Kolozsvárról jelentik: Lipót Szalvátor főherceg szerdán reggel Kolozsvárra érkezik, ahol két napot szándékozik tölteni. A hercegi reggel hat órakor érkezik meg. A feldisített államason Kolozsvár városának nevében Szavcsina Géza polgármester és gróf Bély Ákos Kolozsvár és Kolozs megye főispánja fogják üdvözölni. A fogadás alkalmával egy katonai, mint a polgári hatóságok vezetői megjelennek a pályaudvaron.

— Izgalom Vilmos császár körül. Berlini jelentés szerint Homburg von der Höhe-től tegnap este az a riasztó és izgalmas hír érkezett a birodalmi fővárosba, hogy egy külföldi ember merényletet akart elkövetni Vilmos császár ellen, de a titkosrendőrök szerencsére még idejében ártalmatlanná tették. Ugy szölt a hír, hogy mikor a császár a kastélyból automobilon sétakirándulásra ment, egy választékosan öltözött férfi a gépkocsi hátsó-jára ugrott s hátulról támadta meg a császárt, aki az automobilt maga vezette. Nem sokáig tartott az izgatottság, mert kiderült, hogy ártatlan dolog volt az egész eset. Titkos rendőrök a kastély környékén meglátták egy idegent, aki hóna alatt fényképező-gépet vitt. Megállították és mert nem akart szöbba állani a detektívekkel, azok megragadták és elhurcolták. Az idegen egy kukkot sem értett nemetül. Kézrel-lábbal kapálózott, azt hitte, hogy utonálló karmai közé jutott. Sokan látták, mikor a királyi kastély parkjából a berlini titkosrendőrök eltávolították a gyanús férfit s így kelet szárnya a hír, hogy merénylet készült a császár ellen. A rendőrségen az idegen igazolta magát. Bebizonyosodott, hogy dumagazdag gyáros, aki még sohasem látta szemtől szembe Vilmos császárt s le akarta fényképezni. A rendőrök szabadlábra helyezték.

— A dán király temetése. Bécsből jelentik: A király képviselőiben Péter Ferdinánd főherceg utazott Kopenhágába, hogy Frigyes király temetésén résztvegyen. Triesztből jelentik: György görög király, Krisztián herceg és kíséretük ma délelőtt 11 órakor az Amphitrite yachton ide érkeztek. A király, aki fivérének, az elhunyt dán királynak temetésére megy Kopenhágába, ma este folytatta útját Salzburg és München irányában.

— Királyi kintutetések. A király Kolmár Róbert zágrábi nagykereskedőnek a III. osztályú vas-koronarendet, Marsó Gyula pozsonyi kereskedelmi és iparkamarai elnöknek pedig a Ferenc József-rendet adományozta.

— Magyar nemesség örökbecfogadással. A király vizaknai Adler Sándor nyugalmazott honvédczredes és veje, Stoffa János, az Osztrák-Magyar Bank kecskeméti főintézetének főnökhelyettese között kötött örökbecfogadási szerződésnek az örökbecfogadás tényéről vonatkozó részét jóváhagyván, a vizaknai előnevet Stoffa Jánosra, valamint törvényes utódaira átruházta és nekik a vizaknai Adler-Stoffa név viselésére engedélyt adott.

— Összeszküvés a román király ellen. Bukaresti jelentés szerint Károly román királynak dunai kirándulásával kapcsolatban a braillai rendőrség szennyezési merénylet tervére leplezte le. A merényletet három orosz anarkista készítette elő az uralkodó ellen, aki öt-hat napi dunai kirándulásra indult. Az oroszok megnyerték tervüknek Angyal Traján, Opreanu Mikó és Zainik Alter braillai kereskedelmi alkalmazottakat, akiket a román államrendőrség az orosz anarkistákkal való összeköttetésük miatt már régóta szemmel kísért. A nyomozás során kompromittált levelezésüket is elfogta. A levelekből kiderült, hogy Angyal Európa minden anarkista szövetségével összeköttetésben állanak. Amikor kétségtelen megállapították a levelekből, hogy az összeszküvők bombával el akarják pusztítani a királyt, elrendelték a veszedelmes emberek letartóztatását, ami meg is történt. Galaczon elfogtak egy gyanús idegent, aki nem akar a hozzáintézett kérdésekre felelni. Némának teteti magát. Azt hiszik, hogy ennek is része van a király ellen szőtt terv előkészítésében. A gyanús idegent Bukerestbe szállították. Alig hogy elindult a vonat, a galaczi állomásról, öngyilkossági szándékkal ki akart ugrani a kocsiból, de megakadályozták ebben. Az eddigi nyomozás azt a valószínűséget állapította meg, hogy az elfogott embert Staub Jánosnak hívják s finnországi illetőségű anarkista.

— A póstyéni sakkverseny. Póstyéből jelentik: A sakkverseny mai napján nyertek Lovtzy—Jehner ellen, Rubinstein—Leonhardt ellen, Marshall—Breyer ellen, remisssel végződött a Cohn—Yates, Balla—Salve, Alapin—Spielmann és Hromadka—Schlechter közötti játszma, míg Barász—Teichmann és Sterk—Duras játéka függőben maradt. A holnapi fordulón játszanak Rubinstein—Hromadka, Spielmann—Leonhardt, Salve—Alapin, Breyer—Balla, Lovtzy—Marchal, Yates—Johner, Teichmann—Cohn, Duras—Barász, Schlechter—Sterk.

— Házasság. Lázár Margitot, Lázár Pál udvari tanácsos, volt orsz. képviselő, műgyemesti tanár leányát eljegyezte dr. Conleiner József Budapestben. Szente Ilonkát Kiskunfélegyházáról eljegyezte Mészár János.

Frenner József ócecsi fakereskedő eljegyezte Balassa Juliskát Szabadkáról.

Steinitz Sándor eljegyezte özv. Steinitz Babetta leányát, Karolt Pozsonyból.

— A szász trónörökös a képviselőházban. György szász trónörökös ma délelőtt Carlovitz Adolf tábornagy és Bousch Kornél hadnagy kíséretében megjelent a képviselőházban, ahol Angyal József háznagy fogadta. A trónörökösöt Furó György, a képviselőház tolmácsa kalauzolta és elvezette a kupolacsarnokba, az egyes miniszteri szobákba és az ülésterembe. A trónörökös és kísérete a főrendek karzatán foglalt helyet és onnan hallgatta az ülést mindaddig, míg zárt ülést nem rendelt el az elnök. Időközben felkereste György trónörökösöt Lukács László miniszterelnök, akivel hosszabban elbeszélgetett, majd együtt lejöttek a képviselők folyosójára s szivélyes bucsút vett a miniszterelnöktől, aki előtt örömeinek adott kifejezést, hogy Magyarország fővárosát és annak nevezetességeit megtekinthette és kijelentette, hogy mindig szívesen fog visszagondolni az itt töltött időre. A trónörökös kíséretével gyalogosan távozott a parlamentből, György trónörökös holnap utazik Bécsen át Drezdába.

— Bucsuztatás és beiktatás a rendőrségen. Az államrendőrség tisztikara meleg ünnepség keretében bucsuzott el ma dr. Pekáry Ferenc volt főkapitányi helyettesét, akit a király miniszteri tanácsosává nevezett ki. Ugyanekkor iktatta hivatalukba az új főkapitányi helyetteseket, Krecsányi Kálmán királyi tanácsost és Markovits Ince rendőrfőtanácsost. Az ünnepség délután egy órakor folyt le a főkapitány elfogadó termében. Az államrendőrség teljes tisztikara díszgyenruhában jelent meg. Ott voltak a büntügyi osztály, a közigazgatási osztály, a kerületi kapitányságok, detektívtestület és a segédhivatal tisztviselői. Amikor a teremben megjelent dr. Pekáry Ferenc miniszteri tanácsos, viharos éljenzés hangzott fel, amelynek csillapultával dr. Boda Dezső főkapitány meleg beszédet intézett a bucsuzó főkapitányi helyetteshez. A főkapitány szavai után Lassner Gusztáv rendőrtanácsos a rendőrtisztikar nevében bucsuzott el dr. Pekáry Ferencztől, megköszönve azt az atyai jóakaratot, szeretetet és barátságot, amelyvel hivatali működése alatt a rendőrtisztikar érdekeit istápolta. Percekig zúgott a bucsuzató beszéd után az éljen és a taps s csak nagysokára tudott szóhoz jutni dr. Pekáry Ferenc miniszteri tanácsos, akit a bucsuzás csaknem könyekig elérzékenyített. Elfogódott hangon mondott köszönetet azért a szeretetért, amelyvel támogatták munkájában. Az egybegyűlt rendőrtisztikar hosszú éljenzéssel kísérte ezt helyettes főnökük bucsubeszédét, majd dr. Pekáry Ferenc körülfárta a termet s minden megjelentet fogott, mindenkitől külön-külön is érzelmentesen elbucsuzott, azután visszavonult szobájába. Ezután Krecsányi Kálmán királyi tanácsos és Markovits Ince főkapitányi helyettesek léptek a terembe. Melegen, barátságos orvációval fogadta a tisztikar új főnöküket. Dr. Boda Dezső főkapitány üdvözölte helyetteseit, sok szerencsét kívánt új működésükhöz, arra kérte őket, hogy elődjükhöz méltó ügybuzgalommal, ügyszerezzettel töltsék be új hivatalukat, amelyre ugyanazok az érdemek predesztináltak őket is. Lassner Gusztáv rendőrtanácsos a tisztikar nevében üdvözölte az új helyetteseket, kérve jóakaratu támogatást a tisztikar számára. Krecsányi Kálmán királyi tanácsos, főkapitány-helyettes válaszolt az üdvözölő szavakra, kijelentette, hogy szeretettel fogják képviselni a tisztviselők érdekeit és kérték a tisztikar támogatását. A megjelent ünnepők lelkesen megéljenztek az új főkapitány-helyetteseket.

— Ötszörös rablógyilkosság. Varsó város külső részében szombaton borzalmas rablógyilkosságot fedeztek fel. Egy Laczinszky nevű embert, feleségét és három gyermekét bestiális módon meggyilkolták. A gyilkosok, akik valószínűleg sok pénzt sejtettek a családnál, amelyet olyan kegyetlenül kivégeztek. A család csak egy héttel ezelőtt érkezett Moszkvából Varsóba. Nyomban a megérkezése után az a hír terjedt el, hogy Laczinszky 600,000 rubelt nyert sorsjátékban és mindjárt az összeg átvétele után elköltözött Moszkvából, mert a kőregetőktől nem tudott megszabadulni. A meggyilkolt család lakásán talált levelekből kitűnik, hogy Laczinszky már a múlt hét elejétől fogva naponként fenyegető leveleket kapott, amelyekben közeli halálát helyezték kilátásba, ha egy meghatározott helyen nem tesz le 5000 rubelt. Abból a körülményből, hogy a meggyilkolt családnál szolgálatban volt eselédleány a gyilkosság óta nyomtalanul eltűnt, azt következtetik hogy része volt a bűntényben. A gyilkosok a szerencsétlen családot előbb kloroformmal elbűntették és azután éles konyhakéssel sorban elvagták az áldozatok nyakát. A szekrényeket és ládákat mind tárva-nyitva és kifosztva találta a rendőrség, amely most erősen kutatja, hogy tényleg volt-e annyi pénze a meggyilkolt családnak és merre menekültek a gyilkosok, akikről egyelőre még hiányzik minden nyom.

— Rejtélyes halál a kaszárnyában. A mai számunkban már jelentettük, hogy titokzatos esetről. Brokes Jenő huszárkapitány lakásán a Ferencz József-kaszárnyában vértócsában halva találták ott Weese Mina tizenhatéves cselédleányt. Senki se tudja, hogy öngyilkosság, gyilkosság vagy baleset történt. Az esetet éjjel félkettőkor maga a huszárkapitány jelentette telefonon a főkapitányságnak. Az inspekeziós rendőrfogalmazó és a rendőrorvos rögtön kihajtatott a lovaskaszárnyába s megindította a vizsgálatot. A huszárkapitány tegnap este a feleségével együtt elment hazulról és csak éjjelután tért vissza. A tisztiszolga nyitott ajtót s amikor bementek a szobába, ott csak a két gyermeküket találták alva, a leány nem volt sehol. Keresésére indultak és az egyik ulvari szobában az ajló mögött rábukkantak Weese Mina holttestére. Hanyatt feküdt a földön, a balfüléből és az orrából vér folyt. Az asztalon egy illatszerez üveg állt, amelynek a dugója ki volt húzva és az illatszerből sok hiányzott. A rendőrorvos megvizsgálta a halottat s konstataulta, hogy hátul a koponyája megpedt. A szájából ugyanannak az illatszernek a szaga érzett, amely az asztalon lévő üvegen volt. A rendőrorvos megállapította, hogy a leány halálának oka koponyaalapi lörés, a fűben és orrán ennek következtében vérzett. Bünténynek a nyomai nem látszóttak. Annyi bizonyos, hogy a leány az illatszerből ivott. Hogy milyen szándékkal, természetesen nem lehet tudni. A rendőrség több feltételezésből indul ki. Az egyik szerint Weese Mina rosszul érezhette magát, kiment az ulvari szobába és ott az illatszerből azért ivott, hogy rosszullétét enyhítsen. Eközben megsédült, elcsúszott a fejét belevágta vagy az asztal sajkába, vagy az ajtóba. A másik feltevés az, hogy a leány öngyilkosságot követett el. Az illatszerbe mérget kevert és megitta. A mérge elszédítette, elesett és összezúzta magát. A rendőrség még egy irányban nyomoz. Schlezák Lajos tisztiszolga ugyanis a lakásban volt, nem hallott semmi zajt s nem is tudott fölvilágosítást adni az esetről. A rendőrség a vallomását gyanusnak tartja és ebben az irányban is folytatja a vizsgálatot. — A rendőrség Weese Mina holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállította, az illatszeres üveget pedig befoglalta és vegyelemezte annak tartalmát.

— A magyar királyi csendőrség új fegyvere. Ő felsége legmagasabb engedélyével a magyar királyi csendőrség részére az eddig használatban volt forgópisztolyok helyett a budapesti fegyvergyárban készülő 7.65 milliméteres önműködő ismétlő Frommer-pisztolyok rendszeresítették. A Frommer-pisztoly tudvalegőleg a visszalökés (nem a gáznyomás) által működtetett automatikus pisztoly, mely ugyanazzal a legtökéletesebb závarzattal bír, mint a modern katonai ismétlőpuskák, miáltal a legényesség beoktatása is lényegesen könnyebb, mint bármely más önműködő pisztollyal, amelyeket a Frommer-pisztoly — mint a végzett próbák igazolták — különben is minden tekintetben felülmúl. Működésének feltétlen megbízhatósága, szerkezetének egyszerűsége és szoliditása, továbbá fölülmulhatatlan lövedékesége folytán oly fegyvert nyert a Frommer-pisztolyban csendőrségünk, mely világ-szerte elismert mintaszerű főszerelését a fegyvertechnika legújabb és legértékesebb vívmányával tökéletesíti.

— Vasutas-árvaház. Besztercebányai jelentés szerint a magyar szent korona országainak vasutas szövetsége 700.000 korona költséggel 200 fiú- és leánygyermek befogadására új árvaházat szándékozik létesíteni. Az eredeti terv szerint Közégen akarták az árvaházat felállítani; újabb Zólyom városa, mint nagy vasúti gőcpont, mindent elkövet, hogy az árvaházat ott létesítsék. A legutóbbi városi közgyűlés az építkezés céljaira 78.000 korona készpénzhozzájárulást, ingyen telket, téglát, egyéb anyagot és több jelentékeny kedvezményt (körülbelül 120.000 korona értékben összesen) szavazott meg. Így valószínű, hogy az új vasutas árvaházat Zólyomban fogják felépíteni.

— Harmincz éves találkozó. Felkérjük mindazokat az iskolatársainkat, akik 1882-ben a Budapest II. ker. kath. főgimnáziumban érettségiztek, hogy folyó évi június hó 2-án délelőtt tíz órakor tartandó harminczéves találkán a fent megnevezett intézetben megjelenni sziveskedjenek. Akik tövédecsből vagy előtünk nem ismert helyen való tartózkodás miatt meghívót nem kaptak, jelentkezzenek dr. Sélly Barna budapesti főgyógyász helyettes iskolatársunknál.

— Az apacsvilág. Berlii jelentés szerint Nauonben véres eset történt, amely a párisi apacsok rablótámadásaira emlékeztet. Két betörő behatolt egy üzletbe, de az üzlet tulajdonosa a rendőrséget értesítette és csakhamar több rendőr jelent meg, akik a betörőket le akarták tartóztatni. Az egyik betörő revolverből rálőtt egy hivataloszolgára, aki azonnal meghalt. A másik betörő, látván, hogy nem tud menekülni, agyon akarta magát löni, de csak sulyosan sérült meg; erre betörőtársa, aki a hivataloszolgát agyonlőtte, hozzálépett és golyót röpített a fejébe, úgy hogy azonnal meghalt. Erre a még életben lévő betörő elmenekült, de a rendőrök utána siettek. A betörő egyszerre megállt és lövedékei kezdtek, de szerencsére senkit sem talált. A rendőrök nem tudtak másként boldogulni, ők is tüzeltek és agyonlőtték a betörőt. Franciaországban is történt egy rémes, véres merénylet. Touloni jelentés szerint egy Bour nevű apacs agyonlőtt egy másik apacsot, akivel összeszólalkozott. Rendőrök le akarták tartóztatni, de Bour rájuk lőtt és egy rendőrt sulyosan megsebesített. A rendőrök Bourt csak kétségbeesett ellenállás után tudták letartóztatni.

— Öngyilkos színész. Székesfehérvárról jelentik: Balázs Klára, Szalkay Lajos színigazgató társulatának segédszínésznője tegnap Pápán, hol jelenleg a színtársulat tartózkodik, mellbelötte magát és azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— Rakodómunkások sztrájkja. Londonból jelentik: Ma kezdődött a themsei kirakók sztrájkja. Egyelőre körülbelül 8000 ember lépett sztrájkba és talán még 5000 követni fogja példájukat. A szénhajókra eddig nem terjedt ki a sztrájk. A londoni szállító-munkások elhatározták, hogy egyelőre semlegesnek viselkednek, de ha a munkaadók sztrájkjátörőket alkalmaznak, akkor csatlakoznak a sztrájkhoz. A szállító-munkások sztrájkja körülbelül 100.000 ember. Nem nagyon akarják a sztrájkot, mert a szénmunkások sztrájkja idején hosszú ideig munka nélkül voltak.

— Villamos elgázolások. Tegnap este a Ferencz József-híd budai oldalán egy közúti villamosvasúti kocsi elgázolta Gál Szilveszter negyvenkét éves napszámost, aki sulyos sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházba vitték. — Hadur Lajosné ötvenhárom éves házvezetőnőt a Külső Kerepesi-úton egy ezinkotai villamoskocsi elgázolta. A Rókus-kórházban ápolják.

— Életuntak. Ma reggel a Maglódi-úton egy árok mentén az akácán egy ötvenöt éves vöröshajú munkásembert találtak felakasztva, holtan. Valószínű, hogy az éjszaka lett öngyilkossá. Mind a két szemén hájog van. Kilitét nem tudták megállapítani. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — Ma délelben Feld Andor tizenhat éves gimnázista édesatyjának a Royal-szállóházban lévő lakásán mellbelötte magát. Életveszélyes sebével a Herzl-szanatóriumba vitték. Feld Andor egy berlini gyáros fia volt. Apja különváltan él anyjától, Feld Oly vegytisztító-intézet tulajdonosnőjétől. A fiú életuntásának okát nem tudják, azt hiszik, hogy a rossz bizonyítványtól való félelmében akart meghalni.

— Halálozás. Özveggy kászonimpérfalvi Balási Józsefné, irinyi Irinyi Szeréna, életének 55-ik évében elhunyt Erkörtvélyesen. Nagy és díszes közönség jelenlétében avatták fel vasárnap d. e. Sárkány Dezső sirmelékét a rákoskeresztúri temetőben, ahol számos bizottsági tag jelenlétében a cipő-kereskedők és cipész-mesterek nevében Miskolczy szép beszédben méltatta az elhunyt érdemeit. Albsi Bod Lajos nyugalmazott m. kir. honvéderőnagyi életének 65-ik évében meghalt Zilahon.

Steincker Ferencz kir. tanácsos, nyug. közalapítványi kir. igazgató életének 71-ik évében elhunyt Budapesten.

Zágrából jelentik: Nado Nodilo zágrábi egyetemi tanár ma itt 81 éves korában meghalt. Nodilo egyike volt Horvátország legkiválóbb tudósának. Politikai hitvallását illetően ellenzéki volt, de mindig a mérsékelt irány híve volt. Nodilo elismert történettudós volt, aki a régészet és az egyháztörténelem terén nagy érdemeket szerzett.

Gróf Maldeghem Artur, kamarás, nyug. lovassági százados, 77 éves korában ma Pozsonyban meghalt. Az elhunyt közeli rokonságban volt a Bethle-, Tallán-, Tisza- és Feilitsh-családokkal. Temetése csütörtökön lesz Pozsonyban.

Wieser Antal, a Ganz és Társa—Danubius gép-, waggon- és hajógyár-részvénytársaság budapesti hajógyárának mérnöke Davosban életének 41-ik évében meghalt.

Kovács Sándor, Szentese város egyik legtekintélyesebb polgára 72 éves korában Szentesen meghalt.

Pelha Gábor ügyész, Kisújszállás város rendőrkapitánya, 66 éves korában Kisújszálláson meghalt.

Nagy László nyug. ezredes, az egyri szövetkezett bortermelők igazgatója 56 éves korában Egerben meghalt.

Schaeffer Károly, a temesvári siketudomány-intézet nyug. igazgatója, Temesváron meghalt.

x Ha öszül a haja, használja a Stella-vizet. Ára 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógyszárban. Budapest, V., Szabadság-ter.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz. Színházi és varieté műsor. Kezdeté 8 órakor.

x Fodor-féle vívóterem a Körömherezeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

Tavaszzal Yes

porcellán poudert megóvja a női arcbőrt szeplőktől, napsugártól és az ugynevezett tavaszi hámlástól. A világ legjobb poudere. Ára 3 és 5 K.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A Wagner-ciklus negyedik estje. A „Bolygó hollandi“ mintaszerű, minden részében tökéletesnek mondható előadása után ma este a vasárnapinál jóval alacsonyabb nívón álló előadásban hallhattuk a Trisztánt a Népoperaiban szereplő német operastaggionetól. A dessauai opera zenekara ezuttal még Ottó Lohse markáns és jelentős művészi kvalitásokban megnyilvánuló dirigálása mellett sem tudott a Trisztán-stílus folyton fokozódó dinamikai hatásaival érvényesülni, igen gyakran bántóan színtelenül, monotonan hangzott Wagner Richardnak ez az egyik legnagyobb szerzői partitúrája. A magánszereplők közül Anton Van Rooy volt az est egyik szenzációja. A Bolygó hollandi misztikus alakjának tökéletes megjátszása után egy még tökéletesebb Kurwenált kaptunk tőle. Kitűnő diszponáltsága folytán orgánuma ezuttal teljes fényében érvényesült, csodás melegségű, ideális bariton, a játéka pedig a stílusosság, a dráma művészet nem csak wagneri értelemben vett legmagasabb foka volt. Kurwenálja egy élő, meleg szívű, szinte mondhatni, bájos közvetlenséggel lebilincselő agg harcos volt, aki minden marconasága mellett lágy, az anyaira emlékeztető gyöngédséggel ápolja, gondozza a halálal vívódó ifjú hőst. Van Rooy valószínűségei revelációt keltő alakítása mellett a nálunk már gyakran ünnepelt Cahier asszony Brangaeneje kértett nagy és általános feltűnést. Páratlan énekművészete pompásan érvényesült a nehéz szerepben, tökéletes volt, olyan, milyennek ezt az alakot Wagner után mi képzeljük. A két czimszereplő közül Trisztán személyesítője, a híres dr. Alfred Barry okozta a nagyobb csalódást. Kétségkívül értékes, erősen baritonális színezetű tenorja ahogy sem tudott sajátos modorossága folytán ehhez a szerephez idomulni. A szerelmes, folyton epekedő, paraszkodó lovag lírája merő ellentétben áll Barry brutalitásával, amely talán csak Siegmund szerepében találna megfelelő terepűre. A híres trisztáni kitérősek teljesen hatástalanok, sőt helyenként viszatetszők voltak ezuttal és a közönség nagy része felvonásközökben zajongva beszélt a multak Burrián-Trisztánjáról. Isolated Zdenka Mottl-Fassbender énekelt. Stílusos, nagykulturájú Wagner-énekesnő, orgánumának ereje azonban csak a felső regiszterekben van, a középhangjai teljesen színtelenek és erőtlének. Marke király szerepében Paul Bender értékes barintonját hallottuk, a matrőzt és a pástort pedig Hanns Nieten énekelt jelesül. A diszletek és a rendezés ezuttal is jól illeszkedtek a színpad viszonyaihoz. Az első felvonás képe a szenzáció erejével hatott és izléses volt a második is. A harmadik felvonásban ellenben sok felesleges részlet és a színpad tulzafoltsága kissé zavarólag hatott. A közönség ezuttal is teljesen megtöltötte a nézőteret és zajosan tapsolta ki minden felvonás után a magánszereplőket és a dirigent. Az előadást a jobboldali proscenium-páholyból végighallgatták József főherceg, Augustus főhercegnő és Konrad bajor herceg is kíséretükkel. (— na.)

(*) Aesopus. A Nemzeti Színház a vigjáték-ciklus során ma elkerült Rákosi Jenőig és színre hozta az „Aesopus“-t, Rákosi Jenőnek első, először 1866-ban adott darabját. Amit ma este az előadás előtt Molnár Ferencz a conference asztala mellett állva Rákosi Jenőről mondott, az valamivel több volt conference-nál, a Rákosi után következő magyar írói és újságírói generáció-

nak egy elismerő, mondhatni hódoló meghajlása volt ez a nagy író előtt, akit, ha pontosan kellene méltatni, nem tudnók, hogy mint író, vagy mint újságíró nagyobb-e. Mint az új magyar romantikus iskola megteremtőjét, így sorozzák be Rákosi Jenőt az irodalomtörténet írói könyveikbe, pedig Rákosi Jenő sokkal több ennél. Költő, zseni, s meg tudott maradni ennek akkor is Rákosi Jenő, amikor újságíróként megteremtette az új magyar zsurnalisztikát, annak stílust, nyelvet teremtett s beleöltte színes, gazdag lelkét az újságpapíros vezércikkeibe. Mint drámairól nálunk megkülönböztetett helyen áll s ezt bővebben fejtegetni felesleges is volna ma már, amikor Rákosi Jenő főléje jutott a kritikának és eljutott életében a ritka paradoxonhoz, hogy ő, a nagy magyarországi zsurnaliszta, a ma krónikása, aki újságíró voltánál fogva par excellence az aktualitás embere, ő egyszerűen klasszikus is. A klasszicitás nemes patinája vonja be Rákosi Jenő írásait, mind valamennyit és nem csak az „Aesopus“-t, amely ma diszesen illeszkedik be a vigjáték-ciklusba, mint a világirodalom sok-kövi koronájába egy gyönyörű, nemes magyar drágakő. Majdnem ötven éve hogy először csendültek a Nemzeti Színház színpadáról ezek a versek. Ma éppen úgy hatottak, mint akkor, mintha most íródtak volna, frissen, egy költő gazdag lelkének minden kibuggyanó szépségét hozván magukkal. És a darabhoz méltó volt az a bevezetés, amelyet Molnár Ferencz tartott, okosan, szellemesen, előkelő művészettel szólva Rákosi Jenőről. Az előadásban Török Irma, Rákosi Szidi, Fái Szeréna, Beregi, Gyenes, Kürthy György, Pethes, Rózsahegy, Rajnai és a többiek is mind megfelelő művészettel illeszkedtek a darabba, amelyet az egészen telt nézőtér minden szeretetével nézett végig, sokat tapsolva a szereplőknek és ezt megelőzően Molnár Ferencznek gyönyörű bevezető előadásáért.

(—lassa.)

(*) Boleslaw Prus meghalt. Varsóból jelentik: A Boleslaw Prus álnéven ismert Alexander Głowacki lengyel író meghalt. A fiatal Zeromski mellett a modern lengyel irodalomban az ugynevezett altruisztikus irányt képviselte. Legnevezetesebb műve „Az emancipáltak“ című regény, amely mély gondolataival és éles jellemző erejével tűnik ki.

(*) Az Uránia újdonsága. Dr. Rejöd Alpár igen érdekes darabot írt Románia czimén, amelynek ma volt a bemutatója. A közönség szívesen és érdeklődéssel fogadta a művet. Az I. felvonásban rövid történeti visszaillesztés után, Románia természeti szépségeit és természetadta kincseit ismertette a szerző. A mezőgazdaság után iparát, élénk kereskedelmét mutatja be. A II. felvonás a román népet ismerteti. Bemutatja házaikat, népi ipari termékeit, a híres szövötteket, faragványokat, majd a néplélek nemes vonásait tárja elénk, mély vallásosságát, amelylyel a falvakban éppugy, mint a városokban diszes templomokat épít. Bemutatja a régi kolostorokat — a primásmetropolita által pontifikált fényes ünnepeket — majd végül Románia modern színvonalán álló katonaságát veszi sorra és meleg szavakkal emlékezik meg Románia jelenlegi uralkodójáról és családjáról. A III. felvonás az ország fővárosát, a világvárosi jelleggel bíró Bukarestet, majd Románia nevezetesebb városait és híres tengeri fürdőjét, Constanzát mutatja be. A főváros és a városok kapcsán beszél a társadalmi életéről, művészetéről s a román nép kulturájáról. Rejöd Alpár értékes munkát végzett. Darabja mindvégig érdekes és szórakoztató mozgóképeket nyújt. A mozgófényképekhez eredeti román zeneszámokat játszott az Uránia zenekara. A darabot megtapsolták.

(*) Lakoma Ernst Lajos tiszteletére. A magyar művészvilág szép ünnepélyben részesítette Ernst Lajos igazgatót abból az alkalomból, hogy új művészeti és történelmi muzeumát megnyitotta. Az Erzsébetvárosi Kaszinó nyári helyiségében nagy számmal gyűltek össze a festőművészek, szobrászok, építőművészek és írók, továbbá a társadalmi előkelőségek. A lakoma során Róna József szobrász a Képzőművészek Egyesületének elnöke méltatta Ernstnek a magyar művészet felvirágoztatása körül szerzett hervadhatatlan érdemeit. Utána Ernst Lajos meghatva mondott köszönetet és új muzeumának alapítása és sikere körül az

érdemeket azokra a művész támogatóira hárította, akik nagy munkájában közreműködtek. Lelkes felköszöntőket mondtak még Ligeti Miklós, Nemes Marcell, dr. Kovács Dénes, Mester Jenő és mások, akik mindannyian szerencsét kívántak Ernst Lajosnak új nevezetes alkotásához és annak kulturális jövőjéhez.

(*) A Lipótvárosi Kaszinó díjának odaitélése. A Nemzeti Szalon tavaszi kiállítása alkalmából a Lipótvárosi Kaszinó által kitűzött ötszáz koronás díjat kedden délután ítélte oda az erre nézve a Kaszinó által delegált bizottság. A bizottság a díjat szavazattöbbséggel Udvary Géza 311. katalógusszámu „Elmerülve“ című pasztelképének ítélte oda. A Nemzeti Szalon arany- és ezüstérmét, valamint a Jónás és Glück díjat a díjszűri szerdán délután 4 órakor tartandó ülésén fogja odaitélni.

(*) Színházak hírei. Az Operaházban holnap, szerdán Borgó Ágnes, a párisi Nagyopera művésznője bucsufelépésével a Walkür kerül színre, melyben a vendégművésznő Brühildet énekli. Csütörtökön és pénteken nincs előadás, szombaton Mozart Varázsfuvola kerül előadásra Maleczky Bianka vendégfellépésével.

A Vígjátékban holnap, szerdán, a Prager-féle operette-együttes első előadásul a „Frauenfresser“ (Az asszonyfaló), Eysler Edmund műve kerül színre. Az újdonság czimszerepét annak eredeti kreationer, Werner Fritz játssza. Partnere lesz Ottmann Mária berlini primadonna, a másik női főszerepet pedig Hegner Flóra adja. Csütörtökön a „Tapfere Soldat“ (A bátor katona) kerül sorra a szerzőnek, Strauss Oscar-nak személyes vezénylete mellett.

A Magyar Színházban Bíró Lajos rendkívül nagyhatású színműve, a Rablólova, pünkösd hétfőjének estéjén eljut már második jubiláris állomásához, az 50-edik előadásához. Szerdán és pünkösdvasárnap este Rössler Károlynak ugyancsak 50-edik előadása felő rohamosan közeledő vigjátékát, a Frankfurteriat adják, csütörtökön pedig megismétlik Sem Benelli darabjának, a Gunyvacsorának az előadását, amely a kolozsvári vendég szereplés alatt a legnagyobb sikereket egyikezt aratta és amelyet a Magyar Színház bécsi vendégjátéka alatt is másorra tűzött. Szombaton a Sárgea lilium kerül színre.

A Népeperében a Wagner-ensemble szerdai pihenője után csütörtökön a Mestredalnokokat hozza színre. Nemesek a remekmű klasszikus szépségei, hanem a valóban páratlan fényességű szereposztás olyan eseménynyű avatta ezt az előadást, hogy már egy hónappal ezelőtt elkelték az összes jegyek. Hat név emelkedik ki különösen az ensembléből: világszerte ismert nevek, akiknek hordozói közül elsőnek említjük meg Hempel Fridát, az ünnepelt kamaranékesnőt, aki mint Eva lép a közönség elé. Először lép fel Feinhals Frigyes is, aki Hans Sachsot énekli, Geis József debütje az elismert legjobb Beckmesserrel ösmert meg. Mint Dávid dr. Kuhn Pál lép fel. Az előadás egyik ékessége Knote szereplése, aki Stölzingi WALTER énekli. Pogner Bender Pál, Magdaléna Herking Lily lesz. Az előadás, melyet Mikorey Ferencz főzeneigazgató vezényel, hat órakor kezdődik. A Mestredalnokok után egy napi szünet következik, szombaton pedig a Lohengrin kerül színre, amelyet dr. Loewe Ferdinand vezényel s amelynek Elsáját Hempel Frida énekli.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Pozsonyig repülőgépen. Fischamendből Banfeld aviatikus főhadnagy ma reggel Etrich-monoplánon utra kelt, hogy elérje Pozsonyt. Megjött a jelentés, hogy a repülőgép simán leszállott Pozsonyban.

© A rákosi repülőtérről. A rákosi repülőtéren ma két érdekes repülést mutattak be: Takács Sándor és Béla. Takács Sándor reggel négy órakor repült fel a Kolbányi monoplánal. Teljes kört írt le 100—150 méter magasságban s végül merész siklórepüléssel ért földre. Takács Béla saját Basitipus monoplánján repült. A gép motorja magyar; Adorján—Dedics-féle, a légszavart Takács szerkesztése. A gépet vasárnap vette használatba s ma már teljes körben repülte át a versenyteret 60—80 méter magasságban.

FŐVÁROS.

(*) Vázsonyi — és a főpolgármesteri szék. Budapest főpolgármesteri széke tudvalevőleg már e hó 12-ike óta üresedésben van, mert Fülepp Kálmán főpolgármesteri mandátuma e napon lejárt és a kormány semmiféle intézkedést sem tett eddig az állásnak újból való betöltése iránt. A kormány ez a nemtörődömsége okozza, hogy a legutóbbi napokban a legkülönbözőbb verziók keringenek az új főpolgármester személyét illetőleg, sőt egy lapársunk ma azt írja, hogy a kormány a király által jelölendő sorában első helyen Vázsonyi Vilmost terjeszti fel. Noha kétségtelen, hogy Vázsonyi jelölése — személyének nagy népszerűsége folytán — a legáltalánosabb rokonszenvvel találkozhat, sőt már a koalíciós kormány idején is szó volt jelöléséről: ezt a híradást is a komoly alapon álló kombinációk közé sorozhatjuk. A királyi jelölésekre ugyan a kormány emőkéen kívül senkinek sem lehet ingerenciája, de ismervé Vázsonyi felfogását, egészen bizonyos, hogy Vázsonyi semmi körülmények között sem fogadná el főpolgármesterré való megválasztását. Ez ő álláspontja régtől fogva, hogy a főpolgármesteri autonómiáját. A törvényhatóság által a kormányhoz felterjesztett új fővárosi törvénytervezetben éppen Vázsonyi javaslatára az intézmény megszüntetését kéri. Ma különben Vázsonyi maga is kijelentette, hogy az ő főpolgármesterségéről szóló hír — mese.

(*) A felemelt személydíjszabás. A kereskedelmiügyi miniszter most felelt arra a felterjesztésre, melyet a főváros intézett hozzá a vasuti díjszabás tervbe vett felemelése ügyében. Azt mondja leiratában a miniszter, hogy ebben a kérdésben már elment a végső határig és kijelenti, hogy Budapest kérelmét, vagyis a további tarifamérséklést nem teljesítheti. Különben is az a fölfogása a miniszternek, hogy a júniustól fogva életbelépő új tarifa, mely általánosságban 20, a munkásjegyeknél pedig csupán 10 százalékkal fogja megdrágítani a Budapest lakáspolitikáját érdeklő szomszédos forgalmat, nem tűzött és elviselhető. A miniszter e leiratára — értesülésünk szerint — dr. Vita Emil közgazdasági tanácsnok újabb memorandumot terjeszt fel a miniszterhez.

(*) Az új állatkert látogatottsága. Hogy a főváros közönsége milyen örömmel fogadta az állatkert újbóli megnyitását, ezt misem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a megnyitás után, hétfőn déltől kezdve egész estig nem kevesebb, mint 24.000 ember fordult meg az állatkertben, olyan sokaság, aminőre talán a legvérmesebb reményekkel sem számított senki, tekintettel arra, hogy a megnyitás hétköznap történt. Hétfőn különösen az esti órákban nyüzsgött rendkívül nagy sokaság az állatkert parkjában. Az akvárium és a pálmaház az állatkertben késő éjjeli órákig nyitva van.

(*) A közszéki élelmiszerüzem ellenőrzése. A közszéki élelmiszerüzem ellenőrzése eddigelé a közlelmezési ügyosztály ellenőrzése alatt állt. Ezentul ez az üzem is a törvényhatósági bizottság tagjaiból alakított bizottság ellenőrzése és felügyelete alá kerül. A tanács ma tartott ülésében a bizottságha a következőket küldte ki: Beck Adolf, Herzfeld Frigyes, Popper Mór, dr. Springer Ferencz, Glück Frigyes és dr. Vázsonyi Vilmos bizottsági tagokat. (A közszéki élelmiszerügyi bizottság ma délután dr. Déry Ferencz tanácsos elnöklésével ülést tartott. Előadó dr. Demjén Géza tanácsjegyző volt. A bizottság mai ülésén jelentek meg először a polgári tanácskozási és elemi iskolai tanítónők képviselői: Góth Ilona és Weiler Stefánia, kiket az előző ta-

Évek óta bevált legjobb hajápoló és óvoszer hajbetegségek ellen.

Javol, hajápoláshoz, zsirtalan vagy zsirtartalmu összetételben, palackonként — a mely hosszú ideig elegendő — 4 korona. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, finom illatszert- és fodrász üzletekben.

Javol feimosó por esomagja 30 Allér. Teljesen ártalmatlan. Nagyon kiadó.

Vezérképviselő: MAXIMILIAN FESSLER, WIEN, III/2, Untere Zollamtsstrasse Nr. 3.

EGYETERTÉS

12

náncos üdvözölt. Az ügyosztálynak azt az előterjesztését, amelyet a IV. kerületi községi leánygimnázium fejlesztése tárgyában dolgozott ki, Ember Károly kérelmére a napirendről levették, hogy módot adjanak a IV. kerületi bizottsági tagoknak, hogy ebben a kérdésben tájékozódjanak. A napirend többi, jelentéktelenebb pontjait vita nélkül fogadták el.

(Az állatvásárpénztár mint hatósági közvetítő. Az állatvásárpénztár részvénytársaság — mint már megírtuk — az iránt folyamodott a társaság, hogy a központi vásároknakban hatósági közvetítői jogosítványt kapjon. A társaság fő célja az, hogy a nagybani huskereskedelmet rendszeresen gyakorolhassa és még inkább az, hogy a Balkán államokból való rendszeres husbehozatalt előmozdítsa. A tanács ma tartott ülésében az állatvásárpénztár részvénytársaságának a hatósági közvetítői jogosítványt megadta, kimondotta azonban, hogy ez a jogosítvány csakis bizományosi minőségre terjed ki.

TISZTVISELŐ-OTTHON
(PENSIÓ) Budapest, Szentkirályi-utca 23. I. em.
Teljes penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknek
Lakás pensió 135 korona. Ebéd 42 korona. Vacsora 24 korona

TANÜGY.

— A tanítók rabsága. A katolikus tanítók élete sem fenéig tejfel, amint azt gondolják. Ez évben aztán már nagyon megunták a tanítók valóban kétségbeesztő helyzetüket és memorandumokban fordultak a püspöki karhoz, hogy sérelmeiket orvosolják. Radnay Farkas szepesi püspököt biztatta meg, hogy foglalkozzék a tanítók ügyével és dolgozzon ki egy tervezetet, amelylyel megnyugtathatják a forrongó tanítókat. Ez a tervezet megszületett, készen van, de nincs köszönet benne. Két igen sérelmes pontja van, amely miatt még sok baja lesz a püspöki karnak a tanítókkal. Az első pont: a tanítók gyűlésein ezután a kerületi esperes elnököl. Így szegények még ki sem panaszkodhatják magukat. A másik: a tanítók még a nyári szünetekben sem hagyhatják el állomáshelyüket, csak akkor, ha erre külön engedélyt kapnak. Hát ez tarthatatlan és méltánytalan, ha a fizetés-rendezésükből semmi sem lett...

EGYESÜLETEK.

(—) A Nemzetközi Bélyeggyűjtők Egyesületének első budapesti helyi csoportja nagy érdeklődés mellett tartotta alakuló ülését az Adria kávéház (Rákóczi-ut 41.) külön termében. Az egyesület a következőképp alakult meg: Elnök dr. Szögyényi Gyula, alelnök Kammer Jenő, titkár: Wohlstein Sándor, pénztáros Renner Jenő.

(—) A Budapesti Kávészek Szakegylete ma délelőtt tíz órakor saját helyiségében Fekete

Lőrincz elnöklésével népes taggyűlést tartott. A nagygyűlés foglalkozott a pinczerek két legfontosabb bajával: a túlhoszu munkaidővel és az ennek meg nem felelő alacsony fizetéssel. A gyűlés Haniss Pál titkár előadásában foglalkozott a kérdésekkel. Az előadó kifejtette, hogy a pinczerek a köztudomás szerint egészségtelen kávéházakban munkaideje 14, sőt 18 óra is, amely munkaidőt a határozatok, hogy memorandummal fordulnak a kávéházakhoz, a két kérdés megoldása érdekében. Ha a memorandumra kellő időben választ nem kapnak, a legelősebb harezot fogják megindítani követeléseik teljesítése érdekében. A memorandumot a legközelebbi napokban adják át a munkaadóknak.

SPORT.

Budapesti tavaszi lóversenyek.

— Tizenegyedik nap. —

A budapesti tavaszi meeting mai, utolsó versenynapján Budapest türelmes, a megengedettnél jóval több visszaélést is egykedvűen néző verseny-publikuma még egynehányszor megízlelhette azokat a kellemetlenkedéseket, melyek a versenyeket rendező egyesület programját tartják. Kényelmetlen helyeiről, feneketlen porban nézte végig a közönség, mely különben a mai napon sokkal csekélyebb számban volt jelen a szokottnál, a hihetetlenül rossz startokat, a teljesen jelentéktelen, igazi sportszempontról abszolút értéktelen futamokat, melyek tulajdonképpen ugylátszik csak arra voltak rendezve, hogy a jó öreg közönség az egyesületnek és legfeljebb még a bookmakerek vagyonát gyarapítsák. A főverseny, a gazdagon dotált Állam-díj realitása igen kétséges, mert a nagy összegekkel fogadott és valóban kitünő klasszisu Chilperic lemaradt istállótársa, az ugyancsak báró Springer tulajdonát képező Jacquemart mögött. Az értékes díjért különben is mindössze öt ló vette fel a versenyt. A többi futamokban egyébiránt a többé-kevésbé fogadott lovak, a többek között a közönség számos csalódása után Szemere Miklósnak két lóva is győztek. A versenyek részletes eredménye a következő:

I. Kerepesi-díj. Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Szemere M. sm *Outing* 55 kg (Varga), 2. Minister 55 kg (Dugan), 3. Nándor 55 kg (Peschka.) Futottak még: Springer, Quatnero, Coupe d'or. Biztosan egy hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:06, 40:04, 68. II. 10:59, 20:40, 30. III. 5:29.

II. Leányföldi-díj. Díj 5000 korona. Táv 1800 méter. 1. Egyedi I. 36 sk *Magali* 47 és fél kg (Baluska), 2. Visz 50 és fél kg (Suszter), 3. Piroška 64 kg (Korb.) Két hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:15. III. 10:15. III. 5:8.

III. Állam-díj. Díj 30.000 korona. Táv 2500 méter. 1. Br. Springer G. 36 sk *Jacquemart* 47 kg (Kozuch), 2. Chilperic 63 és fél kg (Carlslake), 3. Briton 58 és fél kg (Dugan.) Futottak még: Poker, Lékvár. Háromnegyed hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:22, 40:15, 68. II. 10:22, 20:72, 36. III. 5:11.

IV. Zár-handicap. Díj 10.000 korona. Táv 2000 méter. 1. Szemere M. 46 pk *Csaljanna* 51 kg (Smutny), 2. Sapristi 57 és fél kg (Varga), 3. Unbedacht 64 kg (Fergusson.) Futottak még: Győr, Morryma, Taranto, Szomszéd, Slatin Pascha, Togo, Golconda, Spezi. Nyak-hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:35, 40:68, 114, 108. II. 10:32, 20:34, 66, 58. III. 5:18.

V. Ruppera-díj. Díj 5000 korona. Táv 900 méter. 1. Baltazzi A. sk *Iola* 54 és fél kg (Gulyás), 2. Clara 57 kg (Pretzner), 3. Jacotot 58 és fél kg (Carlslake). Tot.: 10:55, 40:64, 56. II. 10:62, 20:36, 28. III. 5:29.

VI. Nyertlen kétvéscék eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 900 méter. 1. Mr. Adrien pk *Gondola* 52 kg (Gulyás), 2. Irén 48 kg (Guttman), 3. Bergina 50 és fél kg (Korb.) Futottak még: Allein, Luli, Galiba, Ppiske, En hate, Sabina, Porte bonheur, The Third. Két hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Tot.: 10:33, 40:46, 200, 74. II. 10:42, 20:40, 98, 38. III. 5:30.

VII. Vigasz-handicap. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Negropontes Gy. 66 pm *Munster* 65 és fél kg (Fergusson), 2. Giddy Girl 53 kg (Pretzner), 3. Welter 51 és fél (Peschka.) Futottak még: St. Gilgen, Nem, Sármany, Apoplexy, Balmoral, Ivoire, Zoltán, Polydore, Gránica, Róna, Natasa. Egy és fél hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:124, 40:120, 84, 98. II. 10:131, 20:76, 52, 46, III. 5:62.

() A magyar olimpiai bizottság ülése. Ma este tartotta az olimpiai végrehajtó bizottság ülését *Muzsa Gyula* orsz. képviselő, *Gerenday György* társelnök elnöklésével a Tisztviselők Kaszinójában. A napirend előtt Kárpáthy Géza szóvá tette a footballisták kiküldetési alapjának ügyét. A svéd bizottság beküldötte a nevezési blankettákat, minden szakosztálynak a kért mennyiséget. Egyéni versenyzőnek 550, csapatversenyzőnek 45 és a bírók bevezetésére 3 blankettát küldtek.

Nyilttér.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

TAKARMÁNYRÉPAMAG

:: utánvetésre ::

Oly vidékre, hol rovarok miatt vagy más okból, újlagos vetés vált szükségessé, szállíthatok még impregnált és nem impregnált eredeti észak-németországi takarmányrépamagot és pedig: sárga oberndorfit, sárga olajbogyóalakut, sárga Vauriacot, sárga elefántot, vörös Mammuthot.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udv. magkereskedő
BUDAPEST.

ÉKSZER, EZÜST, ÓRA

Eredeti szabott
gyári árakgyári áron beszerezhető, készpénz és angol-rendszerű
részletfizetésre is.Eredeti szabott
gyári árak

SÁRGA JÁNOS

csász. és kir. udvari szállító, ékszerész és műtövesnél

BUDAPEST
IV. ker., Kigyló-tér 5. szám.KOLOZSVÁR
Mátyás Király-tér 13. szám.

Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidékre készséggel küldök választékot.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A szászvárosi petíció. Az általános választás idején a szászvárosi kerületben, mely mindig dákoromán képviselőt küldött a magyar parlamentbe, ötvenöt szavazattöbbséggel verte le Farkas Pál munkapárti programmal dr. Vlád Aurélt, a volt képviselőt. A kisebbségben maradt párt petíciójára, melyet etetés, itatás, megvesztegetés, főleg hivatalos erőszakoskodás miatt nyújtottak be a képviselő eller, a Kuria elrendelte a vizsgálatot. Kétszáznál több tanut hallgatott ki a kiküldött vizsgálóbíró, de mikor a Kurian újabb tárgyalásra került a sor, a petícionálók három újabb vádponttal állottak elő s a bizonyítás kiegészítését kérték. A Kuria helyet adott a kérelemnek s így most már harmadizban került ma tárgyalásra a szászvárosi kérvény dolga, amely a petíciót azután he is fejezték a Kurian. A mai tárgyaláson a petícionálók maguk dr. Vlád Aurél képviselte, a megtámadott képviselőt dr. Tetélleni Ármín védte. Az előadó bíró ismertette az újabb vizsgálat eredményét. Négy oláh választó tanuságtetele volt az, akik azt vallották, hogy a szászvárosi Transzylvánia nagyvendéglőben a koresmáros jóvoltából több pohár sört fogyasztottak el. Farkas Pált többször látták, de most már nem tudnák fölismerni. Ezután a megjelent képviselő eskü alatt vallotta, hogy az etetésről és itatásról tudomása nincs. A tárgyalást holnap folytatják.

§ Megszökött aranybányász. Aradról jelentik: Hopp Károly aradi mérnök Erdélyben egy aranybányát vásárolt, azonban miután elegendő tőkéje nem volt, csödbe jutott és az ügyészség vádat emelt ellene vétkezés bukásért. A törvényszék vádtanácsa megszüntette az eljárást, a tábla azonban vád alá helyezte Hopp Károlyt. Ma volt ez ügyben a főtárgyalás, melyen kiderült, hogy a mérnök időközben Transzylvába menekült. A törvényszék elrendelte körözését.

§ A Csávossy-hagyaték tárgyalása. Néhai báró Csávossy Gyula husz milliónyi hagyatékának tárgyalását a hó 20-án kezdte meg a billédi hagyatéki bíróság Gómesy Imre királyi közjegyző megbízásából. A tárgyalás fél tíz órakor kezdődött. Az érdekeltek egyik csoportjának képviselője, a tárgyalás elhalasztását kérte. A többi ügyvédek azonban feleik nevében tiltakoztak a halasztás ellen, mely alighanem a hagyatéki bírói átadásának késleltetését célozza. A tárgyalás elhalasztása körül szenvedelmes vita kerekedett. A kölcsönös meg egyezést már a per veszélye fenyegette, mint az ellentétek elsimításának végső eszköze. Mégis sikerült azonban a tárgyalás folyamán a felek között meggyezést létesíteni s a leltárookra vonatkozó észrevételek és tulajdoni igények közlése után egyetértőleg megállapodtak abban, hogy a tárgyalás rövid időre elhalasztassék. Így a husz milliós hagyaték tárgyalásának első napján nem robbantak össze az ellentétes érdekek, melyek talán méltányos kielégítést nyernek, de nincs kizárva, hogy az oly sok port felvert Csávossy-hagyaték még meglepetésekkel szolgál.

§ Petróné tréfája. Emlékeztet még az a gyilkosság, amelylyel Petróné Gyuláné, egy asztalos felesége néhány évvel ezelőtt megölte és földarabolta Erdős Herman ékszerészt s a földaraboló lolttestet gyermekkoszin lakásáról a Visegrádi-utca egyik elhagyott telkére vitte. Az asszony ezért az állatias gyilkosságért hat évi fegyházatot kapott. Amikor kiszabadult, férje Patakira magyarosította a nevét. Az asszony, kevészel kiszabadulása után, 1910. július 19-én újabb büncselekményt követett el. Juhász Frigyesnével ugyanis látogatóna ment Kispestre Kilián Károlynéhoz, akitől egy arany fülbevalót, két gyűrűt, egy órát és 133 korona készpénzt ellopott. A törvényszéki tárgyaláson Petróné azzal védekezett, hogy csak meg akarta tréfálni Kiliánét, de a törvényszék lonás büntette miatt hat hónapi börtönrre ítélte. A tábla ma az első bíróság ítéletét jóváhagyta.

§ Festetich grófot fölmentették. Londonból jelentik: A család miatt vád alá helyezett gróf Festetich Andort ma fölmentették.

§ A hála. Lakás és foglalkozás nélkül eszavargott ez évi április elsején itt a fővárosban Kovács Mihály borbélylegény, mikor a véletlen szszehozta régi ismerősével, Webel Lajos fodrászmesterrel, aki megszánta a nyomorgó embert és

felhajánlotta neki ideigienes lakásul üzlethelyiségét. Kovács Mihály három éjjel bent is aludt az üzletben, a negyedik nap éjjel azonban a szomszédban lakó Vida nevű postástól elkért egy kulcsot, amelyről tudta, hogy azzal ki lehet nyitni Webel lakásának ajtaját is. Kovács aztán ennek az álkulcsnak a segítségével behatolt Webel lakásába és onnan közel 200 korona értékű ruhaneműt lopott el. Webel feljelentésére ma vont a felelősségre a büntető törvényszék Kovács Mihályt lopás büntetéseért. Ma tárgyalta ezt a bűnyűtet a büntető törvényszék dr. Dusárdy bíró elnöklete alatt és Kovács Mihályt hét hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész a büntetés súlyosbítását felebbezett, de felebbezett a vádlott is.

B E L A T I N Y
P E Z S G Ö

KÖZGAZDASÁG.

Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya R.-T. alaptőkeemelése. Ismeretes, hogy az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya R.-T. elhatározta, hogy alaptőkéjét föl fogja emelni és a 80 korona névértékű részvényeket 200 koronásokra cseréli ki a czéliből, hogy azok a budapesti tőzsdén is jegyezhetők legyenek. Az alaptőkeemelést azonban, — mint pénzügyi körökben hírlík — nem vizik keresztül, mert a társaság párisi részvényesei, tekintettel arra, hogy az Urikány részvények az utóbbi időben erősen hanyatlottak, nem élnék az elővételi joggal, úgy hogy az új kibocsátású részvényeket is teljesen a társaság bankárjának kellene átvenni. Emiatt aztán az alaptőkeemelést egy jobb időre elmaradt.

Kinevezés. A Magyar Jelzálog-Hitelbank igazgatósága Török Károly főlevelezőt czéggazdává nevezte ki.

Két újabb bankbukás. Alig mulik el nap, hogy egy-két bankbukás elő ne fordulna. Sőt újabb egyidejűleg már több bankválság is előfordul. Így ma a Miskolczi Általános Takarékpénztár és a Szabadkai Gazdák és Iparosok Hitelintézete jutott válságba. Az előbbi alig egy éve alakult 200.000 alaptőkével s mérleget még egyáltalában nem publikált. A Szabadkai Gazdák és Iparosok Hitelintézete 1899. évben alakult 200.000 korona alaptőkével és az utolsó öt üzletéve után 7 százalékos osztalékot fizetett. A válságot a könnyelmű hitelezések okozták, amely hitelezések miatt az intézetet nagyobb veszteségek érték. A banknak a saját tőkéi teljesen elvesznek, de a betevőket kár nem éri.

Az osztrák szénkartel-ankét. A két napra tervezett szénkartel-ankét tegnap vette kezdetét az osztrák kereskedelemügyi miniszteriumban. Már a tanácskozás első napján is sok érdekes kérdés került felszínre. Így nagyobb érdeklődést keltett a napirend az a pontja, amelyen a tanácskozás tárgyát a szénárak emelkedése és munkabérek magassága közötti arány megállapítása képezte. Öt évvel ezelőtt Ausztriában a szén ára 117.00, a mely fokozatosan emelkedett és 1912-ben már 127.40 koronára emelkedett. Ebben az évben a szén átlagos ára 129 fillér. Egy munkás átlagos keresete 3.42 koronáról 1903-ban már 3.62, 1909. évben 3.66, 1910-ben 3.72 és 1911 esztendőben 3.92 koronára emelkedett. Eltekintve a munkabér emelkedésétől, az egyéb produkciós költségek is lényegesen emelkedtek. Így a fa ára köbméterenként 15 koronáról 21 koronára emelkedett az utolsó 5 év alatt. Tehát a szénárak fokozott emelkedését indokolják az üzemműködés folytonos szaporodása. Sőt a kartel tagjai azt igyekeztek bizonyítani, hogy a szén ára ma nincs is arányban az előállítási költségek emelkedésével. Ezzel szemben a kormány kiküldöttje azt bizonyította be, hogy a szén átlag egy koronával emelkedett akkor, amikor az előállítási költségek csak 60 filléres szaporulatot mutattak. Az érdeklődéssel kísért tanácskozást folytatni fogják.

A Budapesti Kereskedelmi Akadémia vezérőlbizottsága ma Láncoz Leó főrendiházi tag elnöklete alatt tartott, amelyen az elnök szíves szavakkal üdvözölte Surányi Bélát, a vezérőlbizottság új tagját. Tizenkét tanulóinak összesen 1519 ko-

rona ösztöndíjat adományoztak és folyó ügyeket intéztek el.

A Dunagőzhajózási Társaság évi jelentése. Ma tette közzé a Dunagőzhajózási Társaság az elmúlt üzletévről szóló jelentését és zárszámadását. A társulati üzemek összeredménye — a hajózási üzem és a pécsi szénbányák nagyobb jövedelmezése következtében — lényegesen kedvezőbb volt, mint a megelőző évben. Az egyes társulati üzemek záró eredményei a megelőző évekkel szemben a következőleg változtak: Egyenleg-átvitel a hajózási szolgálat üzleti számlájáról 536.620.91 K-val több, egyenleg-átvitel a mohács—pécsi vasut üzleti számlájáról 9.671.96 K-val kevesebb, egyenleg-átvitel a pécsi szénbányák üzleti számlájáról 93.159.57 K-val több, összesen 622.108.52 K-val több. A tiszta jövedelem a nyereség és veszteség főszámlája szerint 3.975.846.19 K, tehát a megelőző évi 3.305.511.52 K-val szemben 670.334.67 K-val több. Tekintve, hogy az 1910. év egyenlegéből 931.500.38 K hozatott át, az 1909. évből pedig 918.770.60 K, a tiszta jövedelem a tárgyalat üzleti évtlen tényleg 657.604.89 K-val nagyobbodott. A jövedelem felhasználása tekintetében az igazgatóság indítványozza, hogy a kimutatott 3.975.846.19 K tiszta nyereségből, levonva az 1910. évből származó 931.500.38 K áttételt, tehát 3.044.345.81 K-ból az egyezményeszerű 15 százalék, vagyis a cs. kir. államkincstárnak visszafizetessék, a közgyűlés rendelkezésére fenmaradó 3.519.194.32 K-ból pedig részvényenként 50 K, azaz összesen 2.400.000 K osztalékul fizetessék ki és a fenmaradó 1.119.194.32 K új számlára vitessék át.

Ferrol előadása az Iparegyesületben. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai ma este lovag Falk Zsigmond elnöklésével felolvasó ülést tartottak, amelyen dr. Fritz Ferrol kolbergi mérnök ismertette az általa feltalált és a gyakorlatban kitűnően bevált új számoló módszereket.

Újabb drágítás a MÁV.-nál. Az üzleti körök nem kis megdöbbenéssel fogadják azt a hírt, hogy azokkal a negymérvű drágításokkal, amelyekkel az időn egy az áru, mint a személydijszabást „átreformálták”, még mindig nem ért véget az ipar és a kereskedelemnek a tarifák révén való megadóztatása. Félhivatalos híradás szerint a magyar, osztrák és bosnyák vasutak vasuti mellékletékeknek, mint pl. a le-, fel-, be-, ki- és átrakási, továbbá a darumérlegelési, számlálási, utánvételi stb. illetékeknek lényeges felemelését határozták el. Az emelés a legtöbb illetéknél 100 százalékos tenne ki. Az osztrák kormány az erre vonatkozó javaslatot a gazdasági érdekképviseleteknek már megküldötte. Minthogy a tervbe vett emelés főleg a kereskedést, de iparunkat és mezőgazdaságunkat is mélyen fogja sújtani, igen helyénvaló, hogy a budapesti kerskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy a vasutaknak a forgalmat drágító díjmelése ellen állást foglal. Az e czéliből összehívott értekezletet a napokban fogják megtartani és erre a kamara a többi gazdasági érdekképviseletet is meg fogja hívni. Csak aztán kellő erélyvel hajtsák is végre határozataikat az érdekképviseletek.

A gyermekmunka szabályozása. A Törvényes Munkásvédelem Magyarországi Egyesülete Sztérenyi v. b. t. elnöklete alatt szakértekezletet tartott, amelyen a gyermekmunka szabályozásával foglalkozott. Sztérenyi József elnök utalt arra, hogy mily fontos a gyermekmunka és hogy ez irányban a Törvényes Munkásvédelem Nemzetközi Egyesülete részére bizonyos felvilágosításokkal tartozik a hazai viszonyok szempontjából. Ezenkívül azonban a gyermekmunka kérdésének hazánk viszonyai szempontjából való szabályozása kell, hogy foglalkoztassa az egyesületet. Ezután dr. Heller Farkas ügyvetemi m. tanár terjesztette be munkáját, amelyben arra az ellenmondásra utalva, amelyben hazai fejlett gyermekvédelmünkkel és patronage tevékenységünkkel a gyermekmunkával való visszaélések megtűrése áll, megjelölte azokat a kérdéseket, amelyek a gyermekmunka szabályozásánál megoldást igényelnek. Ezután Somogyi Manó egyetemi magántanár szólalt fel. Gaál Jenő főrendiházi tag különösen azt az összefüggést emeli ki, mely az iskolakötelezettség kiterjesztése és a gyermekmunkára vonatkozó korhatár felemelése tekintetében van, Vágó József kamarai titkár szükségesnek tartja, hogy a gyermekmunka kérdését újból szabályozzák. Dr. Papp Dezső miniszteri osztálytanácsos nem fogadja el azt, hogy ránk nézve is annak a határnak kell mérvadóknak lenni, amely határig Ausztria a szociálpolitika terén elmegy.

Hivatkozik arra, hogy rövidebb munkaidő mellett növekszik a munkateljesítmény. Dr. Mahler Lónárd, a textilgyárosok egyesületének titkára, a kérdést iparfejlesztési szempontból kívánja megvilágítani. Az értekezletet 23-án, csütörtökön, délután öt órakor folytatják a Társadalmi Múzeumban (V., Mária Valéria-u. 12. sz.) Felszólalásra eddig jelentkeztek Jászai Samu, Böhm Vilmos, dr. Ferenczi Imre és Farkas Elek.

Izzólámpakivitelünk védelme. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara már évek óta állandóan figyelemmel kíséri azokat a törekvéseket, amelyekkel egyes, velünk szerződéses viszonyban lévő államok egyoldalúan hatálytalanítani igyekeznek a fennálló kereskedelmi szerződések ama rendelkezését, hogy a szerződő államok beviteli cikkei semmiképpen sem adóztathatók meg súlyosabban, mint a hazai cikkek. Ilyen disparitások adóval támadta meg izzólámpakivitelünket pl. Németország s noha a kamara kezdeményezésére diplomáciai lépések is történtek, a német kormány túlhelyezte magát a kereskedelmi szerződésen s ezzel a magyar izzólámpakivitel — mely azelőtt jelentékeny volt — teljesen kiszorította a német fogyasztópiacra. Most az olasz kormány német mintára szintén megadózhatni akarja a világítási eszközöket s a német disparitások adózási eljárással ki akarja szorítani a külföldi izzólámpakivitel. Miután ez a magyar izzólámpaiparra nézve súlyos csapás lenne, a budapesti kereskedelmi- és iparkamara sürgős előterjesztésben kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy diplomáciai uton már előre biztosítsa azt, hogy Olaszország egyoldalúan ne helyezze túl magát a fennálló kereskedelmi szerződés 1. és 12. cikkében nyomatékosan hangsúlyozott egyenlő adózási elven.

Bányászati és kohászati kiállítás Nagybanán. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület ez évi közgyűlését augusztus 25-én Nagybanán fogja megtartani, amely alkalommal a Nagybanán vidéki osztály a kerületi kincstári bányászati és kohászati kiállítást rendez. Ezt a kiállítást augusztus 25-én délután gróf Teleki Géza egyesületi elnök fogja ünnepélyesen megnyitni.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védelem a következő fizetéseket jelenti: Grosz Herman Debreczen; — Maixner M. Budapest, Váci-utca 12. cégvezető Teleki Mátyás; — Jellinek Sándor Privigye; — Ehrlich és Társa Budapest, Akácfa-utca 59.; — Auschbacher Olga Zágráb. — Bécsből jelentik: A Graben egyik ismert divatárú cége a Hirsch-testvérek tulajdonába lévő „City House Louvre“ fizetéseketelenné lett. A cég háromszázötvenezer koronával tartozik és hitelezőinek huszonöt százalékot ajánlott fel.

Menetrendváltozás a szabadka-óbecsei vonalon. A szabadka-óbecsei vonalon közlekedő 1302. sz. vonat menetrendje ez év június hónap 1-től kezdődő érvényével a következőképp változik meg. Szabadkáról a jelenlegi d. e. 11 óra 43 perces indulás helyett indulni fog este 7 óra 10 perceskor s Óbecsére este 10 óra 35 perceskor fog érkezni. A részletes menetrendre a kifüggesztett hirdetések nyújtanak felvilágosítást.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.
Igazgató:
ERDŐS ARMAND

Aggság ellen

Dr. Hommel-féle Haematogen!
Ovás: a Dr. Hommel nevet
hangsúlyozni kell!

TŐZSDÉK.
A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
Gabonátőzsde.

Budapest, május 21.

A készáruipiaczon ma barátságos volt a hangulat. Kelégitő kínálattal szemben a malmok meglehetősen jó vételkedvet mutattak, de jobb árak fizetésére még sem voltak rávehetőek. Mivel másrészt az árubirtokosok nem voltak nagyon rátartóak, meglehetősen élénk forgalom fejlődött ki, a melynek folyamán mintegy 20.000 q buza kelet szilárdan tartott tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.32½ korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.85 korona 80.5 kilós pestvidéki buzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs változatlan, a zab és a tengeri 5 fillérrel drágább. Forgalomba került: 500 q zab 10.95—11.00 koronás áron és 1600 q tengeri 9.27½ koronás áron. A határidőpiaczon a mai üzlet csendesen és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg. Eleinte jó ideig pár fillér keretén belül ingadoztak az árfolyamok, később azonban az elterjedt rozsda-hírek következtében egyre fokozódott a vételkedv, minek folytán szilárdult az irányzat és meglehetősen emelkedtek az árfolyamok. Az októberi buza 11.29 koronán indult, 11.40-ig emelkedett, aztán 11.35-ig gyöngült és így is zárult. A májusi buza 11.75 koronás kezdő árfolyama 11.81-ig emelkedett, aztán 11.75-re gyöngült, majd megint 11.82-ig emelkedett és zárlatkor 11.79 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva végeredményképen ma az októberi buza 6 fillérrel, a májusi buza 5 fillérrel, az októberi rozs 3 fillérrel, az októberi zab 4 fillérrel, a májusi tengeri 2 fillérrel, a júliusi tengeri 3 fillérrel, az augusztusi tengeri 6 fillérrel emelkedett.

A májusi ügyletekre ma — keddi nap lévén — nem volt szállítási bejelentés. A hajózási hatóság sürgönyjelentése szerint tegnap további 29.000 q tengeri haladt át a Vaskapun budapesti, passauai és wieni rendeltetéssel.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	—	79	23.70—23.90
"	76	—	80	23.85—25.05
"	77	—	81	24—24.30
"	78	23.45—23.80	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	23.50—23.70
"	76	—	80	23.65—23.90
"	77	—	81	23.80—24.10
"	78	23.35—23.60	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.50—23.70
"	76	—	80	23.65—3.90
"	77	—	81	23.85—24.10
"	78	23.35—23.60	82	—
Bánsági	75	—	79	23.65—23.85
"	76	—	80	23.75—24—
"	77	—	81	—
"	78	23.45—23.70	82	—
Bácskai	75	—	79	23.65—23.90
"	76	—	80	23.75—24.05
"	77	—	81	—
"	78	23.45—23.80	82	—
Rozs				
I. rendű új				21.20—21.30
középmínőségű új				21—21.20
Arpa				
takarmány I. rendű				20.50—21—
II.				—

Zab	I. rendű	—	—	21.60—22.10
	II.	—	—	21—21.30
Tengeri belföldi új	—	—	—	18.40—18.60
Köles	—	—	—	—

Kötött:

Buza. Tiszavidéki: 1600 q 81 k 24.63 K Budára, 4000 q 81 k 24.80 k 24.60 K, 3000 q 81 k 24.60 K, 100 q 81 k 24— K, 500 q 80.5 k 24.30 K, 800 q 80.5 k 24.30 K, 300 q 80 k 24.30 K, 100 q 80 k 24.30 K, 300 q 78 k 23.80 K. Fejérmegyei: 200 q 80 k 24.20 K, 300 q 78 k 24.10 K, 500 q 78 k 23.75 K, 300 q 79 k 23.75 korona.

Pestvidéki: 100 q 80.5 k 23.70 K hibás, 100 q 80.5 k 23.70 K keverék, 400 q 80 k 24.10 K, 100 q 80 k 24.05 K, 100 q 78 k 22.10 K úszkös, Felsőmagyarországi: 100 q 78 k 23.80 K. Bánsági: 200 q 81 k 24.20 K. Bácskai: 2000 q 78 k 24.10 K, 600 q 77 k 23.80 K. Szerémségi: 2830 q 79 k 24— K. Zab: 300 q 21.90 K kpf., 200 q 22— K kpf. Tengeri: 200 q 18.55 K kocsira, 1000 q 18.25 K hajóból, 400 q 18.40 K vagonba.

A határidőpiaczon kötött:

Délelőtt:

Előfordult kötések (100 kg.-kint) 1912-re.

Májusi buza	23.50—43—62—50—58
Buza októberre	22.58—56—80—68
Rozs májusra	—
Rozs októberre	19.22—19.34—19.26
Zab májusra	21.82—21.80—21.84
Zab októberre	18.40—46—38—52—42
Tengeri májusra	18.80—18—38—32
Tengeri júliusra	18.28—40—20—40—32
Tengeri augusztusra	18.2—46—28—50—42
Tengeri szeptemberre	18.46—56
Káposztarepce	—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza májusra	23.58—23.60
Buza októberre	22.70—22.72
Rozs októberre	19.26—19.28
Zab májusra	—
Zab októberre	18.44—18.46
Tengeri 1912 májusra	18.28—18.30
Tengeri júliusra	18.32—18.34
Tengeri augusztusra	18.42—18.44
Káposztarepce augusztusra	35.80—36—

Budapesti gabonaforgalom.

1912. május 19 től 1912. május 20-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	13938	—
Rozs	100	—
Arpa	1219	—
Zab	1813	—
Tengeri	18687	1450
Liszt	150	12896
Korpa	—	1827

Értéktőzsde.

A mai előtőzsde forgalma a magyar belpolitikai helyzet bizonytalansága miatt teljesen pangott, annál inkább, mert Bécsben is renyhén folyt a vásár. A vezető piac értékeinek az ára lemorzsolódott. A zárlat kedvtelen. A helyi piacon csak árengedménnyel lehetett eladni, főként a városi vasutársaság árnyaltása, amely az új vonalak építése körül fölmerült nézeteltérés következménye. A készáruipiac üzletlen, de tartott volt. A zárlat igen csöndes volt. A déli tőzsde irányba még a délelőttől is gyengébb volt, mert a berlini jelentés kedvezőtlenül hangzott és a magyar képviselőház mai lefolyása rossz hatást tett. A helyi piacon a közúti és a magyar bank hanyatlott beszmanipuláció következtében. A készáruipiaczon a magyar czukorrészvény kissé

Heti műsor:

Május hó	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Népopera	Vígyszínház	Király Színház	Magyar Színház	Új Színház	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Budai Színház)	Uránia
23 Csütörtök	—	Úrnő esküvője	A nürnbergi mestersédmesterek	A bitor: katona	Leányvásár	A gunyvacsoza	—	Az asszonyfaló	A minta-asszonyok	Románia
24 Péntek	—	Rang és mód	—	Ártatlan Zsuzsi	A csók-szanatórium	A rablólovag	—	Az asszonyfaló	A dolovai nábob lánya	Románia
25 Szombat	A varázsfuvola	A szevillai borbély	Lohengrin	E váltás zony	A csók-szanatórium	Sárga lilium	—	Az asszonyfaló	A kis gróf	Az országos színművészeti akadémia előadása
26 Vasárnap	Délután: Est: Carmen	Sok hűhó semmiért A szevillai borbély	A Rajna kincs	Az ördög	A Gének	Sasfók	—	Falu rossza	A muzs kusiány	—
27 Hétfő	Délután: Est: A téve II. nő	Gisznadia miut kísértet	—	Ceitra	János vitéz	Hivatások usak	—	Betyár kendője	Ciganysercelem	—
		Széchy Ára	—	A halhatatlan lump	A csók-szanatórium	A rablólovag	—	Az asszonyfaló	A kis gróf	—

javult. A járadékpiac nyugodt. A valuta és ércváltó változatlán. A sorsjegypiac élénkebb. A zárlat csöndes volt.

Az előzősádn költöttek: Osztrák hitel 638.50—639, Magyar hitel 835—835.75, Jelzálogbank 465.50, Leszámitolóbank 540.25, Rimamurányi 757.75, Közúti vasút 766—767.50, Városi vasút 409.50—411, Magyar bank 658.25—659, Agrárbank 524.75—525, Hazai sorsjegy 123, Merkurbank 292.50—293, Általános közszénbánya 993—998, Salgótarjáni 760, Temesvári szesz 493, Magyar cukoripar 3648, Magyar villamosági 491—494.

A déli tőzsdén költöttek: Osztrák hitel 639—638.50, Magyar hitel 834.50—835.50, Jelzálogbank 465—465.75, Leszámitolóbank 540, Rimamurányi 756—756.50, Közúti vasút 764.55—766, Városi vasút 410—410.50, Hazai bank 301—302, Magyar bank 656—658, Általános közszénbánya 994, Salgótarjáni 755—759, Cukor 3075.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, május 21. (Magyar értékek zárlata), 4 száza téko arany-járadék 108,90 Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 292.—, Magyar hitelbank részvény 834.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény —, Rima murányi 756,25, Magyar cukoripar —, Adria hajzási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 89,05, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyerom.kölcs. sorsjegy 424.—, Kassa-Oderbergi Vasútrészv. —, Magyar jelzálogbank —, Magy. kereskedelmi bank —

Bécs, május 21. (Osztrák értékek zárlata), 4,2 száza tékos papír-járadék 89,20, 4 százalékos osztrák arany járadék 113,77 1860-as sorsjegy 15,62, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 328,75 Bécsi Bankverein 53125.—, Osztrák-magyar bank 1980, Déli vasút 104,65 Dunagőzhajzási r.t. 1227, Dohány részv. 342.—, Cs. k. arany (vert) 11,40, Német bankv. 117,91, Osztr. Lloyd 556.—, 4,2 száza, ezüst jár 89,05—94,40 Osztr. koronajáradék 89,95, 1864-es —, Osztrák hitelintézeti részvény 638,90, Unionbank —, Osztrák Länderbank 529,45, Osztrák-magyar államvasút 729.—, Elbavölgyi vasút —, Alpesi részvény 967,12 20 frankos 1917, Londoni váltóár 241,27 Lipótkohó 735.— Török-sorsjegy 243,45.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 21. (Értéktőzsde.) A tegnapi javulás után a mai tőzsde kisebb forgalom mellett ismét gyöngébben volt diszponálva, mert a tegnapi newyorki tőzsde, a küszöbön álló ünnepek és az utolsó közelsége újabb realizációkra adott okot. Kanada- és Baltimore-részvények lényegesen csök-

kentek. Kivülük csak bánya- és villamosági értékek, valamint a Santung-vasút részvényei, melyeknek vesztesége 1 százalékot nem haladtak túl, voltak erősebben kínálva. Szilárdsgággal tünt ki Hianza, mely tovább emelkedett, jól tartották magukat a gelsenkircheniek. Kedvetlen lefolyás után a tőzsde gyöngye irányzatban zárult, főleg Kanada-részvények voltak lánghák. A készáruipiaci ipari értékei nyugodt forgalom mellett túlnyomórészt gyöngébbek voltak. Napi pénz 4 1/2 és alább, utimópénz 5 százalékos, magánkamatláb 4 százalékos.

Berlin, május 21. Zárlat. (Saját tudósítónktól. Zárlatok jegyeztetik: 4,2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 96,60, osztr. hitelrészvény 199,60, Déli vasút 16,40, orosz bankjegyek 215,75, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Discontó Commandit 184,40, Dinamittruszt 186,70, Harpeni 190,90, Unifikált török járadék 91,10, 4,2 százalékos ezüst jár 89.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 91,20, Magya koronajáradék 88,80, Osztrák-magyar államvasút 154.— Bécsi váltóár 847,25, Olasz járadék —, Alt. villamos sági Edison 262.—, Gelsenkircheni 190,90, Laurakoló 178,20.

Frankfurt, május 21. Zárlat. 4,20/c papírjáradék —, 4 száza-os osztr. ar-jár. 96,85 Magy. ar-jár. 91,30 Osztr. hitelint. részv. 199,87 Osztrák-magyar államvasút 154.— Északnyugati vasút —, Busstieh radi vasút —, Londoni váltóár 204,30, Bécsi Bank verein 133,80 Villamos részvény — 3 százalékos magyar aranykölcsön 74.—, 4,2 százalékos ezüstjáradék 92,05, Osztrák koronajáradék 89,20, Magyar koronajáradék 88,75 Osztrák-magyar bank 141,60 Déli vasút részvény 16,62, Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 847,53, Párisi váltóár 810,50, Union bankrészv. —

Hamburg, május 21. (Zárlat.) 4,2 százalékos ezüst járadék 91,40, 1860. sorsjegy —, Déli vasút 16.— 4 százalékos aranyjáradék 96,30, Osztrák hitelrészvény 189,75 Osztrák-magyar államvasút 154.—, Olasz járadék —, 4 százalékos Magyar aranyjáradék —

London, május 21. Angol consol 77 3/4.

Páris, május 21. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 93,92, Osztr. aranyjáradék 97,80 Magyar arany járadék 94,20, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 513,80 3/4 százalékos Olasz járadék 94,30 Déli vasút elsőbbségi kötv. 269.—, 5 százalékos marokkói járadék 529.— 4 százalékos 1890. román kölcs 92,20 4 százalékos amont. románjár. 1905.—, 5 százalékos orosz járadék 104,65 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 102,10 4 százalékos spanyol jár. 94,85. 4 százalékos unifikált török jár. 89,92 Török sorsjegy 205.— Török dolányrészvény 365.— Osztrák földhitelezet 1407, Osztrák Länderbank 562.— Magyarjelzálog bank 496.— Banque de Paris 18,32. Banque Ottomano

695.—, Osztrák-magyar államvasút —, Déli vasút —, Meridionalvasút 599.—, Hartman gépgyár 796.— Rio Tinto 19,67, Sucrerie d'Egypte 89.—, Tula 1039.— Uríkányi köszén 172, Chartered 86.—, De Beers 508,50. East Rand 78.—, Jagersfontein 152,50 Trans. Land Compan 41,75 Váltó Amsterdamra (rövid) 209,12, Váltó német piacokra (rövid) 1:3.31 Váltó Bécsre (rövid) 104,62, Váltó Belgiumra (rövid) 1 1/2 Olasz arany váltó (rövid) 7/8 Váltó Svájcra (rövid) 1/4 Csekk ondonra 252,45 Magánkamatláb 2 1/8.

Üzleti tudósítások.

Buzakorpa.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes items like 'Finom korpa azonnali szállításra' and 'Durva korpa azonnali szállításra'.

Zsiradékok.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes items like 'Disznózsír budapesti' and 'Szalonna'.

Kőbányai sertéspiac.

Május 21. Magyar elsőrendű: Fialtal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 155 fillér. Fialtal közép (páronkint 251—320 klg-ig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronkint 240—280 klg.) 166—170 fillérig.

Sertésleltétel: 1912. évi május 19. napján volt készlet 35865 drb. — 1912. május 20-án felhajtott 596 drb. — 1912. május 20-án elszállított 213 drb. — 1912. május 21. napjára maradt készletben 36248 drb. A hizott sertésleltétel irányzata: csendes.

Sertéskonsumvársári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbérlő igazgatóságától. 1912. május 21.) Előző napi eladatlant maradvány 691 drb sertés, 33 drb süldő. Pótfelajtas 84 drb sertés, 2 drb süldő. Mai felajtas (egygyed 4-ig) 570 drb sertés. Összesen 1345 drb sertés, 83 drb süldő. Eladatlott 963 drb sertés, 38 drb süldő. Mai maradvány 382 drb sertés, 47 drb süldő.

Árjegyzés. Zsirterítés. Öreg I. rendű 350 klg. felül életsúlylevonással 142—148 fillér. Fialtal nehéz 300 klg. felül életsúlylevonással 148—164 fillér. Fialtal közép

Main financial table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Mai záró ár-folyam, and various stock and bond listings.

220-300 kg. ig. elcsúlyvonással 150-170 fillér. Fia-
tal könnyű 120 kg. ig. elcsúlyvonással 162-174 fil-
lér. Husserles néhez 300 kg. felül elcsúlyvonással
136-142 fillér. Husserles könnyű 140-300 kg. ig. el-
csúlyban 104 fillér. elcsúlyvonással 164-184 fillér.
Süldő 50 kg. ig. elcsúlyban 104-120 fillér. A vá-
irányzata lánnya. Az árak változatlanok.

Budapesti szurómarhavásár.

Május 21. Felhajtató: 1526 drb, 280 drb elő
bányán.

Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 120-130 fil-
lérig. kivételesen 132-140 fillér. Középmínőségű élő
borjúkért 110-118 fillérig. silyán és rugott borjúkért
92-108 killérig kilogrammonként (levonás nélkül).
Élő bárányokért 13-18 K páronként.
Az irányzat élék volt, az árak 8-10 fillérrel
kgr. kint emelkedtek.

Bécsi sertésvásár.

Május 21. A mai sertésvásárra 16.941 darabot je-
lentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtatót
12257 fiatal és 4681 hízott sertés.

Árak: elsőrendű 139-142 fillér; középhez 136
-140; könnyű hízott 126-132 fillér; fiatal sertés
104-140 fillér. kivételesen 142 fillér kilogrammonként
előcsúlyban, fogyasztási adó nélkül.

Kivonat a hivatalos lapból.

Május 21.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr.
Rötzer Ferenc miniszteri titkári címekkel és jelleggel
felruházott miniszteri segédtitkárt miniszteri titkárrá,
dr. Vitányi Béla miniszteri fogalmazót miniszteri segéd-
titkárrá, dr. Strasser Albert és dr. Puria Lászlót, az
igazságügyminisztériumba berendelt bírósági jegyzőket
pedig miniszteri fogalmazókká, Kutly Gábor dunavecsei
járásbírósági díjnokot a dunavecsei járásbírósághoz
írnokká, Szarka Jánosné szül. Niamessny Berta mára-
marosszigeti törvényszéki napidíjas gépirőnt a mára-
marosszigeti törvényszékhez fizetésnélküli írógépkezelő-
nővé;

a pénzügyminiszter Farkas József pénzügyi fogal-
mazó-gyakornokot a nagyenyedi pénzügyigazgatóság-
nál, a X. fizetési osztályba végleges minőségű pénzügyi
fogalmazóvá a lugosi pénzügyigazgatóság- és Kovács
Kálmán végzett joghallgató, zombori lakost ideiglenes
minőségű segélydíjas pénzügyi fogalmazó-gyakornokká
a nagyenyedi pénzügyigazgatósághoz, Wentzel Péter
pénzügyi kezelési gyakornokot a kolozsvári pénzügyi
igazgatóság- és XI. fizetési osztályba ideiglenes min-
őségű pénzügyi írodatisztá a besztekerbányai pénzügyi
igazgatósághoz, Szűts István tiszasalamoni lakost

ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakor-
nokká a sátoraljnauhelyi pénzügyigazgatóság mellé
rendelt számvevőséghez, Horváth József székelyudvar-
helyi adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba
ideiglenes minőségű adóhivatali tisztie a dunaszerda-
helyi adóhivatalhoz, Czikmántori József székelyudvar-
helyi lakost ideiglenes minőségű segélydíjas adóhiva-
tali gyakornokká a székelyudvarhelyi adóhivatalhoz;
a nagyszombeni törvényszék elnöke Barabás Lajos
nagyszombeni állami elmegyógyintézet távbeszéd szolgá-
t a nagyszombeni törvényszékhez IV. oszt. illetményekkel
hivatszolgáivá nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter dr.
Kürthy István budapesti törvényszéki bírót, saját ké-
relmére, járásbírói minőségben a nagykanizsai járás-
bíróshoz helyezte át, Nyemesik Gyula szerencsi és
Árkélin Frigyes ungvári járásbírói irnokokat kül-
csönösen áthelyezte.

Pályázatok. A székelyudvarhelyi pénzügyi-
igazgatóságnál pénzügyi fogalmazói állásra a temesvári
pénzügyigazgatóság pénzügyi számtisztii állásra 2
hét alatt; Trencsénmegyénel 2 irnoki állásra junus
20-ig; a pozsonyi anyakönyvi hivatalnál anyakönyv-
vezető-helyettesi állásra 8 nap alatt; a besztekeri tör-
vényszéknel irnoki állásra junius 24-ig; a szabalyi já-
rásbíróshoz hivatszolgáiv állásra 4 hét alatt lehet be-
adni a pályázatokat

VIZÁLLÁS.

Állomás	Lágyonmá- mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmér- séklet	
						max.	min.
A-Szedeña	65,2	10,2	S	8	4	20	6
Ungvár	63,2	11,2	NW	1	0	22	7
Kősmárk	62,3	11,9	SE	2	0	20	5
Losonoz	62,0	17,1	SE	4	2	20	7
Ogyalla	62,0	15,1	E	8	8	21	10
Budapest	59,8	18,9	S	2	4	21	15
Herény	60,4	16,6	SE	1	2	19	15
Keszthely	60,0	00,0	E	1	0	22	18
Pács	61,0	15,5	SSW	1	3	23	15
Zágráb	62,4	17,4	E	1	1	24	18
Fiume	62,7	14,6	W	1	2	21	11
Szeged	63,4	13,1	E	1	3	21	9
Temesvár	63,1	12,8	SE	1	1	20	7
Nagyvárad	64,9	10,6	SE	1	0	20	5
Kolozsvár	64,2	11,8	SE	1	0	20	4
Nagyszombat		15,0	W	0	3	17	7
Szatmár		18,0	N	1	0	21	5
Eger		10,2	E	2	4	15	5
Arvavárja		12,4	NE	1	1	18	5
Selmeczbánya		16,3	NE	2	0	—	7
Komárom		17,4	N	4	2	20	10
Magyar-Ovár		15,7	W	4	0	22	—
Sopron		11,8	E	4	0	25	10
Eszék		16,8	N	4	2	25	13
Cirkvenca		14,0	W	1	4	21	6
Debrecen		16,8	NE	2	1	22	10
Kecskemét		15,0	E	0	0	18	9
Óroszlány		00,0	E	2	3	2	9
Arad		14,7	E	2	2	18	9
Zsombolya		16,8	SE	2	2	18	9
Versecz		12,4	N	3	4	1	9
Orsova							

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő jobbra derült és a dél-
keleti részeken előfordult jelentéktelen esőtől el-
tekirtve száraz volt.

A hőmérséklet az előző napihoz viszonyítva,
kevésbé emelkedett, de még normális értékét nem
érte el, a maximum 25 C fok volt Zákráiban és
Orsován, a minimum pedig 4 C fok Rozsnyón.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás várható, sokhelyütt
zivataros esővel.

(Sürgöny-prog.: Meleg, sokhelyütt csapadék,
zivatarok.)

Állomás	Lágyonmá- mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmér- séklet	
						max.	min.
A-Szedeña	65,2	10,2	S	8	4	20	6
Ungvár	63,2	11,2	NW	1	0	22	7
Kősmárk	62,3	11,9	SE	2	0	20	5
Losonoz	62,0	17,1	SE	4	2	20	7
Ogyalla	62,0	15,1	E	8	8	21	10
Budapest	59,8	18,9	S	2	4	21	15
Herény	60,4	16,6	SE	1	2	19	15
Keszthely	60,0	00,0	E	1	0	22	18
Pács	61,0	15,5	SSW	1	3	23	15
Zágráb	62,4	17,4	E	1	1	24	18
Fiume	62,7	14,6	W	1	2	21	11
Szeged	63,4	13,1	E	1	3	21	9
Temesvár	63,1	12,8	SE	1	1	20	7
Nagyvárad	64,9	10,6	SE	1	0	20	5
Kolozsvár	64,2	11,8	SE	1	0	20	4
Nagyszombat		15,0	W	0	3	17	7
Szatmár		18,0	N	1	0	21	5
Eger		10,2	E	2	4	15	5
Arvavárja		12,4	NE	1	1	18	5
Selmeczbánya		16,3	NE	2	0	—	7
Komárom		17,4	N	4	2	20	10
Magyar-Ovár		15,7	W	4	0	22	—
Sopron		11,8	E	4	0	25	10
Eszék		16,8	N	4	2	25	13
Cirkvenca		14,0	W	1	4	21	6
Debrecen		16,8	NE	2	1	22	10
Kecskemét		15,0	E	0	0	18	9
Óroszlány		00,0	E	2	3	2	9
Arad		14,7	E	2	2	18	9
Zsombolya		16,8	SE	2	2	18	9
Versecz		12,4	N	3	4	1	9
Orsova							

„EGYETERTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

A FORTÉLYOSSÁG ÁTKA

RECÉNY.

IRTA: DR. FALK ZSIGMOND.

— Fiatal vagyok, munkára képes —
mondta — azt itt tudják legjobban. Megté-
vedtem, megbolittam, behabbarodtam egy
szép nőbe és mentem utána ész nélkül; ez ta-
lán nem olyan iszonyu bűn, amiért elpusztul-
nom kell. Az első nő volt, aki bizott a férfias-
ságomban, aki azt mutatta, hogy szerelmes
belém, aki gyönyörűen szimulálta a ragasz-
kodást. Tapasztalatlan voltam. Nem sejtet-
tem a kópmutatás álnokságát, nem tudhat-
tam az aljas számítástól. Első kalandom volt.
Megszentvedtem, megbűnhődtem érte és ezzel
bizonyára levezekeltem a hibámért. Vak
voltam, mert csak a szívem lüktetését érez-
tem. Az eszem megszünt működni. Azonban
ezen át kellett esni, nehogy késő vonségemre
járatlanság, tájékozatlanság folytán köve-
sek el hasonló számárságot. Az eset tanul-
sága remélhetőleg előnyösen fogja irányi-
tani lépéseimet a nőkkal szemben egész éle-
temen át.

Az őszinte beismerés hatott. Ellátták jó
tanácssal, berájolták a Bristol összes száll-
lítóinál, sőt a főpincézr még ezerötszáz forint
készpénzkölcsönt is adott neki.

Igy aztán vigán fogott a szervezés és be-
rendezkedés munkálataihoz.

A bécsi üzletek, az esztrák gyárosok bécsi
képviselői és a bécsi kereskedők merészebbek
a vállalkozásban és szállításban, mint a ma-
gyarok. Bátorabban, kevesebb óvatossággal
adnak tul az árúikon. Két-három üzletkötést
intéznék el, amíg a magyarok óvatos, ismét-
elt körültekintés, információknak több oldal-
ról való beszerzése után nagynehezen egy-
egy üzletet perfektuálnak.

Nekünk nem szabad másképp eljárunk,
mert kevés a forgalmunk, rosszak az áraink

az ipar és kereskedelem aránylag rövid időn
való fejlődése miatt. Így csak felette csekély
rizikóval dolgozhatunk, egyedül az ugynevez-
ett biztos üzletekbe mehetünk bele.

Odaát Ausztriában legalább kétszáz év-
vel előztek meg az ipar és kereskedelem ter-
én és ezt az előnyt tudják is kellőképp kiak-
názni. Nagy forgalmat esínálnak nagy ha-
szonnal. Ez aztán elbírja az esetleges na-
gyobb veszteséget is. Így aztán nem sokat
kutatnak a vevő bonitása után. Amennyire
hamarosan lehet, biztosítják a követelésüket
és aztán szállítanak gyorsan, nehogy esetleg
idő maradjon a megmondásra és az üzlet
esetleg csökkenjen avagy tán még egészen
el is maradjon.

Ottó ennek a körülménynek köszönhetta
pénztelen helyzete dacára sikeres bevásár-
lásait. A bécsi üzletek megelégedtek a Bris-
tol-szálló ajánlatával és abszolút nem kutat-
ták, mi történt ama nyolcz hét alatt, amióta
Ottó helyét elhagyta.

A legnagyobb, a legelőkelőbb gyárak-
ból indultak a szállítmányok a kis magyar
fürdőbe. A porcellán- és üvegedény, a leg-
különbözőbb rézüstök és főzéi eszközök, a
szalvéták, abroszok és fórlórongyok, szóval
az egész berendezés, amelyet a vendéglős
tartozott hozni: az ugynevezett inventárium
már Ottó beérkezése előtt megjött.

De még az élelmiszerek szállítására is
kénytelen volt bécsi üzletekkel szerződni,
mert Budapesten a sok helyváltozással el-
vesztette hitelét. Nem bíztak személyi tiszt-
ségében, amit nem tudott eloszlalni vagyoni
viszonyai rendezett állapotának bemutatá-
val sem, mert hisz szegényebb volt a tem-
plom egerénél. Minusz vagyonának magasra
felcsapódó hullámai teljes elnyeléssel fenye-
gették.

A bécsiek ezt nem tudták, illetve óvato-
san kerülték a tájékozódást. Csak hadd in-
duljon meg az üzlet, lesz akkor pénz ele-
gendő. A húst, a zöldséget, a fűszert, a boro-

kat, a fát és a szenet, mindent Bécsből küld-
tek három havi hitelle. Ennek ellenében
mindössze egy íráskát kaptak Ottótól, amely-
ben szó sincs arról, mintha az üzlet az övé
lenne, ellenben ő mint hitelezői alkalma-
zottja kötelevi magát vagyonuk hűséges ke-
zelésére és felhatalmazza őket más üzletveze-
től gondoskodni, ha nem járna el kellő
erélylyel érdekeik képviselésében.

Igy aztán persze nem kellett valami so-
kat informálódniok Ottó személye után. Meg-
kapták a saját élelmes eljárásuk által a meg-
felelő óvadékot. Minden megmaradt az ő tu-
lajdonukban és ha a hus, zöldség, fűszer és
más élelmiszer a fogyasztás martalékvá
lett, ott volt az egyéb holmi, amelynek szál-
lító veszély esetén a megmenthető pénz
tiszteleges alku alapján becsületesen meg-
osztják mindazokkal, akik az üzlet megindí-
tását lehetővé tették.

Kifelé Ottó maradt az ur a házban.
Senki sem sejtette, mennyire meg van kötve
a keze. Május elsején ugy járt fel s alá a
megnyitó ünnepségen vendéglőjében, mint-
ha ő volna az a bizonyos kakas a szemét-
dombon. Büszkeség sugárzott az arcáról.
Az önértetes munkás tudatos mosolyával üd-
vözölte vendégeit és a fürdői vezetőség gra-
tulációját kissé fenhéjázó modorban fogadta
nagy kegyesen.

Fiatal volt még ez a pincézr ahhoz, hogy
teljesen önálló intézkedéssel vezethessen
vendéglőt. Fejébe szállt a dicsőség, a függet-
lenség mámorító hatása. Mozdulatain, visel-
selkedésén, beszédmódorán, intézkedési gög-
jében nyilvánvalóvá lett felfuvalkodottsága.
Nem birt önmagával, akkora urnak képzelte
azt a pincézrt, akinek már nem parancsol a
vendéglős, aki maga nyitván vendéglőt, ide-
oda dirigálhatja a fehér rabszolgahadát,
amelyet kevés pénzért sok munkára felfo-
gadott.

(Folyt. köv.)

Szerda
SZ
NEMZET
Felolvas: I
Uj be
Ao
Eredeti vigját
Irta: R
Szer
Jeges
Ödör
Xantus
Custus
Samips
Akius
Dornió
Kleom
Aesopns
Nydia
Kezdet
NÉP
Nincs
VIG
A Pregor-fel
társulat
Az as
Operette 3 fe
szere
Sze
Fran Natalia
Tilly
Hubertus
Kamillo
Mary Wilton
Braun Uamir
Frau von Ste
Baronessa M
Kezdet
MAGYA
A Fru
(Die fún)
Vigjátok 3
Rössler Käro
Sze
Gudnia asoz
Anselm
Náthán
Salomon
Carl
Jacob
Charlotte
Gustav Lerc
Christoph
Eveline herc
Agoró herc
A herczerő
Abraubog g
Kezde
KIRAL
A
vagy egy ja
Operett 2 fe
Fali. Zenej
Jones. Ford
és
Fairfax
Bronville
Staubley
Imári Márki
Vun-Cai
Nimőza
Jullietto
Kezdet
BUDAP
Az a
Operette 3
Irta: Stein
Zendjétszer
Fordio
S
Maros Béla
Mary Whit
Raffainé
Tilda, Jean
Camillo
Donoán b
Lovási
Szirák bár
Berkes
Kezdet
A nm. val
Dr. E
FOC
áthelyez
Fájós fog
Tart
Foghuá
Jótállá
Videki

SZINHÁZAK.

Szerda, 1912. május 22-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Felolvas: Molnár Ferenc, Uj betanulással!

Aesopus.

Eredeti vigjáték 5 felvonásban. Irta: Rákosi Jenő.

Személyek:

Jegus	Bakó
Ondor	Garamszegi
Xantus	Gyenes
Castus	Póthos
Sampis	Kürthy
Akias	Rózsahegy
Dornó	Rajnai
Kleon	Barthos
Aesopus	Beregi
Nycia	Sz. Fái

Kezdeté 1/8 órakor.

NÉPOPERA.

Nincs előadás.

VIGSZINHÁZ.

A Preger-féle német operett-társulat vendéjátéka.

Az asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban. Zenejét szerzezte: Eysler.

Személyek:

Fran Natalie	M. Schütz
Tilly	F. H. gner
Hubertus	Werner
Kamille	Marischka
Mary Wilton	M. Ottmann
Bacon Daminger	Katzler
Frau von Stürmer	Halpain
Baronesse Milljung	A. Weinberg

Kezdeté 1/8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A Frankfurtiak.

(Die fünf Frankfurter). Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Rössler Károly, Förd. Molnár F.

Személyek:

Gudnia asszony	T. Ferrai R
Anselm	Vágó
Náthán	Szirmal
Salamon	Sebestyén
Carl	K. Ricsz
Jacob	Pető
Charlotte	Nagy T.
Gustav hercege	Törzs
Christoph ögróf	Dobi
Eveline hercegnő	Tóth I.
Agród herceg	Pártos
A hercegnő	Csatai J.
Abrahaug gróf	Papp

Kezdeté 8 órakor.

KIRALY SZINHÁZ.

A gésák.

vagy egy japán teaház története. Operett 2 felvonásban. Irta: Owen Fall. Zenejét szerzezte: Sidney Jones. Fordította: Fái J. Béla és Mikai Emil.

Személyek:

Fairfax	Lugosy
Bronville	Krasznay
Stauley	Fényes A.
Imári Márkl	Boross
Vun-Cai	Rátkay
Nimóza	Fedák S.
Jalietto	Lonczai A.

Kezdeté 8 órakor.

BUDAPESTI SZINHÁZ

Az asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban. Zenejét írta: Stein Leo és Lindau K. Zenejét szerzezte: Eysler Edmund Fordította: Mérey Adolf.

Személyek:

Maros Béla	Örnagy Ferenczy
Mary White	Kúry K.
Raffainé	Szathmáryné
Tilda, leánya	Balog B.
Camillo	Fekete
Donogán báró	Szabolcs
Lovászi	Fényvesy
Szirácz báró	Szász
Berekes	Parányi

Kezdeté 1/8 órakor.

A nm. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kiténtve.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körut 10. sz. alá.

Fájós fogak meggyógyítása Szájpaddiánséknél műfogak, aranyhídak, koronák.

Tartós fogtömések. Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.

Foghasások (altatásban is).

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

Vidékiek felnap alatt megkapják műfogalkat.

Fővárosi Orfeum

VI. Magyocsi-utca 17. sz. Waldmann Irreltárs.

Ma és minden este:

Lotte Sarrow

a „Bűnhődés” c. mimodramában.

Idegenforgalmunk

Stephanus aktuális színpadi tréfája.

A saison legkacagtatóbb száma, továbbá

15 attrakció. Az előadás kezdete

15 attrakció. Ma este 8 órakor.

Jegyelővétel 10-11-ig és 3-6 óráig a nappali-pénztárnál.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46.

Ma este 1/8 órakor

nagy előadás.

Az esti pénztárnál nagy a tolongás! Jegyeket előre lehet váltani, előváltási díj nélkül egész nap: a cirkusz-éjszakai pénztárnál.

Hirsch-féle nagyüzede, Andrássy-ut 19. Olvasóterem. Az Újság Erzsébet-körut 9. Kiadóhivatal. Az Est Erzsébet-körut 20 és Váci-körut 14. Szántó-társulat, Kecskeméti-utca 14. Breuer-társulat, Teréz-körut 64.

és Pataky-társulat, Andrássy-ut 38. Csütörtökön d. u. félóra előadás. Vasárnap d. u. gyermekeknek félóra.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31

110-22 : TELEFON : 110-22

Minden este 8 órakor

a szenzációs májusi műsor!!

A szőke osoda Bird Millmann és társulata a drótkötélen.

A két Rigoletto

univerzális íkrek utóéletlen mutatványai.

Zoraila. Richard Grossmann. Oscar et Suzette.

Nadas Sándor és Lázár Miklós szenzációs sikerű kinema-szkeccse.

Gyanus eset!

Manóverli kaland énekes, táncos bohózat, Brow. — Green Nixon, Solti Hermin, Virágh Jenő és még 16 pompás attrakció.

A téliertben Royal-Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona 1 óra után nincs belépődíj. Kuko Vince és zenekara hajnalig muzsikál. 46 új, szenzációs ének- és tánc attrakció.

Pünkösd vasárnap, május hó 26-án és pünkösd hétfőn május 27-én délután 3/4 órakor mérsékelt helyáru, nagy családi előadás teljes esti műsorral.

BRISTOL

Elsőrangú szálloda.

Kávéház és étterem.

BUDAPEST-DUNAPARTON.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

■■■■■■ (Főpostával szemben) ■■■■■■

Erzsébet királyné

SÓSFÜRDŐ

ujjonnan átalakítva április 1-én nyílt meg. Kiváló gyógyeredmények főleg ELŐ- és utóidényben mérsékelt szobaárak.

női bajjknál. Villamos közlekedés Budapest—Kelenföldi. Az elismert természetes budai Király kórosvíz (ezelőtt Matton. kiviteli telepe.

A fürdőigazgatóság.

"Altwater" Gessler Budapest

JARDIN DE PARIS

Erzsébet királyné-ut 1. Telefon : 167-25.

Minden este 9 órakor

szenzációs ujdonság:

ANDREJÉ

á gondolatolvasók királya.

BELLA FRANKHE

a berlini Metropolitan divája.

Nyárai Antal Kornai Berta

Bogia Horska Sajó Géza

Paul Morgan Les Armidas

mindannyian új műsorral.

Eine heikle Situation. Fanchette d'Espiros. — A Tabarinban éjjeltől kezdve új tancattrakciók. Just and Gabriella, Aíra, Rozsnyai duo, Ortego Campos.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesítjük a város t. közönségét, hogy

képviselőházi Kávéház és vendéglői üzletünket

Országház dunafelüli oldali nagy terrasszon

megnyitottuk és ez irányban minden tekintetben nagybecsű rendelkezésére állunk. Kitiűő kiszolgálás, valamint kávéházi és éttermi különlegességeinkkel oda törekszünk, hogy a nemben páratlanul álló nyári helyiségekben a város t. elsőrangú közönségének adhassunk szórakozó helyet. A zenét Siling Berthold szalon-kvintettje látja el.

Teljes tisztelettel Frey és Czipoth.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31

110-22 : TELEFON : 110-22

Pünkösd vasárnap, május 26-án és Pünkösd hétfőn, május 27-én d. u. 3/4 órakor mérsékelt helyáru, nagy családi előadás teljes esti szenzációs műsorral.

BIRD MILLMAN és társulata. A KÉT RIGOLETTO

OSCAR ET SUZETTE. RICHARD GROSSMANN.

és az összes pompás attrakciók: — Jegyek — mérsékelt áron — elővételi díj nélkül válthatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál.

Mátyás király-kávéház

Rákóczi-ut 13. szám.

A főváros legelegánsabb terrasse-ja.

Minden Vörös Misi .. kál.

Diákoknak nélkülözhetetlen!!

Érettségi és vizsgai segédkönyvek dióhéjban

1. Magyar Irodalomtörténet dióhéjban

Harmadik Kiadás. Irta Sassi Nagy Lajos. - Ára 90 fillér.

2. Magyarország Oknyomozó Történelme dióhéjban

Harmadik Kiadás. Irta Sassi Nagy Lajos. - Ára 90 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRNÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan czólszerűségű kiscserélhető nyomleppal ellátott **MULTIFORME sérvkötők**ről prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kiviteiben **Műkez** a legizlésesebb kiállításban **Műfűző**

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen. bérmentve és diszkrétan küldünk.

A vonatok indulása Bpest keleti p. u.-ról. A vonatok érkezése Bpest keleti p. u.-ra A vonatok indulása Budapest nyugati p.-ról. A vonatok érkezése Budapest ny. p.-ra.

Ervényes 1912. május hó 1-től. Ervényes 1912. május hó 1-től. Ervényes 1912. május hó 1-től. Ervényes 1912. május hó 1-től.

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-neve	hová
Délelőtt				
1110	5:40	szv.	Balatonfüred, Tapolca	
310	5:50	-	Hatvan	
302	6:25	gyv.	Hatvan, Berlin	
28	6:30	szv.	Bicske	
1502	6:35	szv.	Wien, Graz, Sopron	
1512	6:35	szv.	Kassa, Csorba	
1002	7:00	gyv.	Flume, Torino, Róma, Pécs, Vinkoveze	
602	7:05	-	Arad, Brassó	
906	7:10	-	Belgrad, Sofia, Sarajevo (Stry), Lemberg, Maramarossziget	
402	7:20	-	Fehring, Graz, Triest	
1002	7:25	-	Gödöllő	
312	7:30	szv.	Belgrad, Sofia	
908	7:45	-	Vinkoveze	
608	7:50	-	Arad, Brassó	
1102	8:05	gyv.	Balatonfüred, Tapolca	
408	8:10	szv.	Munkacs, Lawozone	
508	8:15	-	Kolozsvár, Brassó	
1008	8:25	-	Tapolca, Eszék, Bród	
308	8:35	-	Hatvan, Berlin	
1708	8:55	-	Maramarossziget, Stanislaw	
2	9:20	gyv.	Wien, Sopron	
228	9:30	szv.	Torbágy	
1008	9:35	gyv.	Kassa, Poprad-Felka	
918	10:00	szv.	Kunszentmiklós-Tass	
62	10:05	-	Nagykátá	
24	11:05	-	Bicske	
314	12:06	-	Gödöllő	

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-neve	honnan
Délelőtt				
330	5:10	vv.	Berlin, Rutka	
648	5:20	tszv.	Debreczen, Nagyvárad	
300	5:30	szv.	Hatvan	
1905	5:30	-	Eszék, Tapolca	
609	5:45	-	Brassó, Arad	
909	5:45	-	Sofia, Bród, Belgrad	
19	5:55	-	Torbágy	
318	6:00	-	Pécel	
17	6:05	-	Komárom	
1707	6:15	-	Stanislaw, Msziget	
11	6:25	-	Wien	
1505	6:30	gyv.	Poprad-Felka, Kassa	
407	6:50	szv.	Lemberg, Stry, Kassa	
1037	6:50	-	Flume	
319	7:00	-	Gödöllő	
1305	7:10	-	Graz, Fehring	
509	7:20	-	Brassó, Kolozsvár	
9:74	7:25	-	Kunszentmiklós-Tass	
317	7:30	-	Gödöllő	
319	7:40	-	Hatvan	
21	7:45	-	Bicske	
1005	8:00	gyv.	Róma, Triest, Flume	
911	8:10	szv.	Sarajevo, India, Csorba, Kassa	
1913	8:15	-	Paks	
1015	8:20	-	Bukarest, Kolozsvár	
513	8:35	-	Hatvan	
321	8:45	-	Győr	
13	9:20	-	Berlin, Rutka	
307	9:25	-	Flume, Ia, o ca	
1005	9:35	gyv.	Szabadka	
913	9:55	szv.	Bruck-K., Szombathely, Sopron	
5	10:05	gyv.	Miskolc	
409	10:20	szv.	Bicske	
23	10:45	-	Arad	
605	11:30	gyv.		

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-neve	hová
Délelőtt				
151	5:05	szv.	Vác	
152	5:15	-	Rákospalota-Ujpest	
122	5:25	-	Eszékujvár	
718	5:40	-	Szeged, Szolnok	
4102	6:00	-	Esztergom	
156	6:20	-	Rákospalota-Ujpest	
6502	6:35	rel. ost. expv.	Lajosmizse, Kecskemét	
102	6:50	-	Wien, Paris, Ostende	
506	7:00	gyv.	Szegesvár, Sta. Islav	
1402	7:05	-	Zsolna, Berlin	
104	7:55	-	Nagyszombat, Wien	
159	8:05	szv.	Dunakeszi-Alag	
708	8:10	gyv.	Orsova, Bázias	
712	8:10	szv.	Temesvár, Karánsebes	
134	8:45	-	Nagyváros	
4104	9:05	-	Esztergom	
114	9:15	-	Wien, Berlin	
160	9:40	-	Rákospalota-Ujpest	
162	11:00	-	Rákospalota-Ujpest	
6504	11:10	-	Lajosmizse, Kecskemét	
1369	11:35	-	Nagyváros	
7307	11:55	-	Czegléd	
116	12:00	-	Wien	

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-neve	honnan
Délelőtt				
149	5:51	szv.	Rákospalota-Ujpest	
151	5:55	-	Dunakeszi-Alag	
723	5:55	-	Czegléd	
725	5:55	-	Czegléd	
4103	5:50	-	Esztergom	
133	5:55	-	Nagyváros	
725	6:05	-	Czegléd	
6507	6:10	-	Rákospalota-Ujpest	
6507	6:10	-	Lajosmizse	
721	6:20	-	Szolnok, Czegléd	
9015	6:25	rel. ost. expv.	(Konstantinápoly, Belgrad	
7015	6:30	-	(Konstantinápoly, Bukarest	
135	6:35	szv.	Nagyváros	
1407	6:40	-	Berlin, Zsolna	
41	7:10	-	Esztergom	
709	7:15	-	Bukarest, Bázias	
123	7:20	-	Parkány-Nána	
727	7:25	-	Czegléd	
301	7:30	gyv.	(Bukarest, Kolozsvár, Maramarossziget	
155	7:35	szv.	Rákospalota-Ujpest	
157	7:40	-	Vác	
6501	7:50	-	Kecskemét, Lajosmizse	
127	8:05	-	Parkány-Nána	
4107	8:15	-	Esztergom	
113	8:20	-	Paris, Wien	
719	8:20	-	Kiskunfélegyháza	
123	8:30	-	Parkány-Nána	
159	8:35	-	Dunakeszi-Alag	
703	8:35	gyv.	Szeged	
1408	8:40	-	Berlin, Zsolna, Pozsony	
4109	9:55	szv.	Esztergom	
161	10:20	-	Rákospalota-Ujpest	
715	10:45	-	Szeged	
119	11:25	-	Galánta	
163	11:50	-	Rákospalota-Ujpest	

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-neve	hová
Délután				
612	12:30	szv.	Arad, Tóvis, M.-sziget	
1008	12:30	-	Flume, Róma, Eszék	
314	12:30	-	Hatvan	
10	12:50	-	Szombathely, Wien	
93	12:55	-	Ujvásk, Sarajevo	
219	1:00	-	Bicske	
1304	1:20	gyv.	Kassa, Poprad-Felka	
316	1:20	szv.	Gödöllő	
1304	1:40	gyv.	Fehring, Graz	
601	1:50	-	Arad, Bukarest	
4	2:05	-	Wien, Paris	
402	2:10	-	(Sikaraljaújtelep, Lemberg, Kassa	
910	2:15	szv.	Kiskőrös	
304	2:20	gyv.	Hatvan, Berlin	
318	2:25	szv.	Hatvan	
320	2:30	-	Pécel	
26	2:40	-	Bicske	
512	2:40	-	Szolnok	
1202	2:45	gyv.	Szabadka, Sarajevo	
1902	2:50	-	Tapolca, Eszék	
901	3:20	-	Belgrad, Konstantinápoly	
11214	5:25	-	Nagykátá	
1010	5:30	szv.	Paks	
18	5:35	-	Komárom	
502	5:45	-	Gödöllő	
900	5:50	gyv.	Arad, Bukarest	
410	5:40	szv.	Miskolc	
6	5:45	gyv.	Győr, Sopron	
324	5:50	szv.	(Szombathely, Wien	
513	5:50	szv.	Gödöllő	
308	5:55	-	Nagykátá, Szolnok	
920	6:05	-	Hatvan, Berlin	
308	6:05	-	Kunszentmiklós-Tass	
1004	6:15	gyv.	(Zágráb, Flume, Róma, Napoli	
510	6:15	szv.	Kolozsvár, Brassó	
320	6:20	-	Pécel	
322	6:20	-	Hatvan	
920	6:20	-	Kunszentmiklós-Tass	
28	6:25	-	Bicske	
516	7:15	-	Szolnok	
16	7:30	-	Győr, Triest	
302	7:35	-	Hatvan	
1000	7:40	gyv.	Zágráb, Flume	
1708	7:45	szv.	Msziget, Stanislaw	
1514	8:00	-	Kassa, Csorba	
910	8:00	-	India, arajevó	
1908	8:20	-	Pécs, Bród	
350	8:20	-	Gödöllő	
618	9:00	-	Szolnok	
1306	9:15	-	Győr, Graz	
610	9:30	-	Arad, Brassó	
1500	10:00	gyv.	Kassa, Csorba	
330	10:00	szv.	Pécel	
161	10:20	-	Bród, Belgrad, Sofia	
408	10:20	-	Flume, Tapolca	
12	10:30	-	Kassa, Csorba, Lemberg	
333	11:10	vv.	Szombathely, Wien	
614	11:25	szv.	Rutka, Poprad-Felka	
422	11:30	vv.	Arad, Debreczen	

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-neve	honnan
Délután				
328	12:10	szv.	Gödöllő	
611	12:30	-	Bukarest, Arad	
301	12:50	gyv.	Berlin, Rutka	
903	1:00	-	Konstantinápoly	
401	1:05	-	Lemberg, Kassa	
7	1:20	szv.	Wien, Sopron	
601	1:25	gyv.	Bukarest, Arad	
1	1:50	-	London, Paris, Wien	
1201	1:50	-	Sarajevo, Bród, Szabadka	
1901	1:55	-	Eszék, Pécs	
1301	2:10	-	Graz, Fehring	
325	2:15	szv.	Hatvan	
1501	2:30	gyv.	Poprad-Felka, Kassa	
919	2:30	szv.	Kunszentmiklós, Tass	
238	2:30	-	Torbágy	
519	2:35	-	Nagykátá	
327	2:40	-	Pécel	
322	2:45	-	Nagykátá	
323	2:55	-	Gödöllő	
507	6:15	-	Brassó, Debreczen	
15	6:20	-	Győr	
15079	6:25	gyv.	Poprad-Felka, Kassa	
8	6:35	-	Wien, Graz	
1705	7:30	szv.	Stanislaw, Msziget	
907	7:30	-	Sofia, Belgrad, Bród	
607	7:35	-	Bukarest, Arad	
421	7:35	vv.	Szerencs	
305	7:45	szv.	Berlin, Rutka	
25	7:50	-	Bicske	
1109	8:05	-	Tapolca, Balatonfüred	
0714	8:10	-	Nagykátá	
1099	8:15	-	Flume, Bród	
405	8:20	-	Lawozone, Msziget	
329a	8:30	-	Gödöllő	
9	8:45	-	Wien, Graz	
1511	8:50	-	Csorba, Kassa	
27	9:15	-	Bicske	
331	9:15	-	Pécel	
1907	9:15	-	Vinkoveze, Pécs	
603	9:20	gyv.	Brassó, Arad	
295	9:25	szv.	Triest, Torbágy	
333	9:35	gyv.	Berlin, Rutka	
1001	9:35	-	Róma, Flume, Pécs	
916	9:45	szv.	Kiskőrös	
403	9:55	gyv.	Lemberg, Msziget	
935	10:00	-	Sofia, Belgrad	
1303	10:10	-	Graz, Triest	
335	10:25	szv.	Gödöllő	
615	10:30	-	Szegesvár, Kolozsvár	
1603	10:30	gyv.	Csorba, Kassa	
1103	10:40	-	Tapolca, Balatonfüred	
23a	11:10	szv.	Bicske	
33	11:20	-	Hatvan	

Vonat-szám	óra	perc	Vonat-neve	hová
Délután				
164	12:05	szv.	Rákospalota-Ujpest	
714	12:10	-	Szeged	
1404	12:20	gyv.	Zsolna, Berlin	
138	12:20	szv.	Nagyváros	
4103	12:30	-	Esztergom	
106	1:00	-	Rákospalota-Ujpest	
41109	1:05	Tsvz.	Pilis-szaba	
168	1:30	szv.	Dunakeszi-Alag	
4108	1:35	-	Esztergom	
106	2:00	gyv.	Wien, Paris	
591	2:05	-	Szatmár-Németi, Brassó	
128	2:10	szv.	Parkány-Nána	
170	2:15	-	Rákospalota-Ujpest	
4110	2:20	-	Esztergom	
108	2:30	gyv.	Wien	
120	2:35	szv.	Galánta	
704	2:40	gyv.	Bukarest, Bázias	
722	2:45	szv.	Czegléd	
6506	2:55	-	Lajosmizse, Kecskemét	
172	3:10	-	Rákospalota-Ujpest	
140	3:35	-	Szob	
174	3:40	-	Rákospalota-Ujpest	
7				

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evőeszközöket valódi 13 próbás ezüst valamint alpacca-ezüst dísz tárgyakat, arany ékszereket :: ::

gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán műórás és :: :: :: ékszerész

Budapest, Erzsébet-körút 29., I. em.
Nagy képes album-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak

1 szelvény 7 kor.
1 szelvény 10 kor.
1 szelvény 15 kor.
1 szelvény 17 kor.
1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—Kért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarnt stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvő élve, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orfási választék. Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

FŐVÁROSI SZÍNHÁZAK MŰSORA

ÚJ!

P. ARMSTRONG AZ ALIBI

Detektív történet 4 felvonásban
Fordította Mikes Lajos * Ára 60 fillér

REY ETIENNE A hűtlenség iskolája

Vígjáték 3 felvonásban
Fordította Hellai Jenő * Ára 60 fillér

Kaphatók:
LAMPÉL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság
Budapest, VI., Andrassy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

A gyűjtemény teljes jegyzékét a kiadó kívánatra ingyen küldi meg.

Titkos betegségek

hugycsőfolyás, húgycsőszűkületek, altesti sebek, bujakor (syphilis), az önfertőzés következtében fellépő éjjeli magömlések és idegbántalmak, elgyongyult férfierő (impotencia), makaos bőrbetegségek, bármely női nemi bajok, méhbetegségek, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres gyógyítására legjobban ajánljuk bevált lelkiismeretes és nagy gyakorlaton alapuló gyógy mód-jánál fogva

Dr. GARAI

hirnőves szakorvos rendelő intézetét,
Budapest, Andrassy-út 28. szám.

Rendelés hétköznap: 10-től 4 óráig és este 7-8. Vasár- és ünnepnap délután 2-ig. Felvités nélkül eredményes gyógyítás ígérettel 15.

Kívánatra gyógyszeréről is gondoskodik.
„Ehrlich 606.” javított Joha oltások.

DARÁNYI
LENYAJABB
MODELLŰ

Számoló

ÉS LÁTHATÓ IRÁSÚ

összeadó gépei

nem szorúlnak reklámra.

Díjmentes bemutatás az ország bármely helyén.
Telefon 139-84.

DARANYI MIKSA

Első Magyar Számoló- és Összeadó gép Kereskedelmi Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénytársaság Árasztálya
Budapest, VI., Váci-körút 37.

ÁGYTOLLAK, „MARABU”-hoz

VII., Károly-körút 7. Ágytoll-gőztisztítás.
(Telefon 71-25.)

A háztól való el- és visszaszállítás még aznap díjtalanul eszközöltetik.

A Bosznia-hercegovinai orsz. vasutak igazgatósága.
12644-1912. számhoz.

A Bosznia-hercegovinai országos vasutak üzemkimutatása

1912. évi április haváról. — Üzemhossza 940 km.

Időszak	Szállított		Bevételek	Összehasonlítás az előző 1911. évvel	
	Személy mennyiség	Áruk Tonna		bevételek	különbözet
1912. január hó 1-től 1912. március hó 31-ig	603.899	380.386	3.701.290	3.149.390	551.900
1912. április hó 1-től 1912. április hó 30-ig	229.212	127.985	1.319.360	1.277.450	41.910
Összesen	832.111	508.371	5.020.650	4.426.840	593.810

Sarajevo, 1912. évi május hó 12-én.

Az igazgatóság.

A magyar memoár-irodalom érdekessége!

ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM

Első kötet

Ára 6 korona

Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

FÉRFIAK NEMI BAJAIT

hugyszervi bajokat, syphilit, önfertőzésből származott idegbajokat, különösen pedig a **férfigyengeség** (impotencia) makaos alakját, melyek már más kezeléssel daczoltak, meglepő eredménnyel gyógyítja rationally kombinált módszerével számos évi gazdag tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI

szpecialista, v. kórházi orvos (a nemi betegek osztályán)

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalan válasz. — Kívánatra gyógyszerek.

Rendelés: 9-3, este 5-7-ig.
Budapest, Rákóczi-út 8/a.
(Lépesöházi bejárat.)

Több ezer db cliché

mind aktualitás, képes hetilapok számára
olcsón eladó.
Közlebbi felvilágosítást ad a kiadóhivatal
VI., Eötvös-utca 32. szám.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLET
Alapítva 1847.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

Pénzszekrényeket tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár...

Férjhez menni óhajt 26 éves kath. árva 180,000 vagyonnal...

35 éves nyugdíjogosult biztos és szép jövedelemmel bíró művezető házasság céljából...

Még nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételekkel...

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyorsíró Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai...

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola...

Tátrai málnaszörp 5 kilós postakosarakban K 8.- Barta József konzervgyára...

Tisztviselő-otthon Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22., I. em. Lakás penzióval...

Mérnöki műszerek, festmények, régi érmek, olcsón eladóak.

Felhalálók Utmutatója szabadalmazás-hoz értékesítéshez nélkülözhetetlen...

Soványaság Az egyedüli eredménytől kísért háziszor a dr. Wilhelm Hartly tanár...

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat...

BUTOR 30% megtakarítást Régi Butorszalon Budapest, Forancziok-ter 3 telcellet...

Technikum Wittweida Igazgató: A. Holst, tanár. Magasabb technikai tanítványok...

Kitűnő fegyverek öröknek, önvédelemre, vadászatra és szabadidőre...

Illusztrált korrajz a párisi kommunéről!

RÁKOSI VIKTOR A PÁRISI GYUJTOGATÓK (A kommun története) Regényes korrajz...

MIL' TELEP NAGYOS? KÖZÉPEUROPA LEGNAGYOBB SZÓLO IS-KOLA-JA.

Selaj gyártmányú kártyakadák 14 kor-tól feljebb, tüstös kártyák 60 kor-tól feljebb...

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket...

Vajbabet, szőlő spárgát, zöldborsót, fofes-salátát, ujbungonyát...

Négyszobás urilakás, minden kényelemmel, kerthasználattal, gyönyörű kilátással...

Zálogcédulát, brilliánsot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiségű veszek...

Singer varrógépek Kerékpárok, gramofonok, hanglemezek...

Haban József Budapest, Almásy-ter 24. javításokat olcsón készit. Képes árjegyzéket ingyen küld.

FATIME és SEMIRAMIS övszer-különlegességek a világ legkiválóbb minőségűi...

„Hungária beszélő-gépek tálcasérnőküllek is kizárólag eredeti oló-rangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók...

Ajtók, Ablakok vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban...

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapítattott 1886-ban

MACZUSKI A. Raktárak Budapest: Török J. gyógyszer, Király-u. 12. Vértess S. illatszer, Kristóf-ter 8. Neruda N. drogueria...

MAKAY BÉLA új könyve: A LÁP VIRÁGA és egyéb irások Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbájos világában...

Kézpénzért vagy hitelképes egyneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket...

BÉRCZI-VITRAGE 60/85 cm. nagy borsóültre Point-Lace szalag munka rezrodái és gyitrukei...

Csillárok rézből és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva...

Tövikes látogatóban Elbevezetések (Az író könyvalakban még meg nem jelent, utolsó elbeszélési és regénytörzsdéke.)

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-út 21.

Az Athenaeum Könyvtár legújabb kötete: Csupa báj, lehetőszerű finomság és elragadó kedveség...

Kőbor Tamás: Komedik. Novellák (424 old.) Biró Lajos: Círcia. Novellák (448 old.) Balzac: A számár-bőr. Regény (387 old.)...